

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Genealogisk samling
99.9 Ni 33 niels
Nielsen, H. David
En beretning om mine forældre
Albertine og Hans Christian

980417

En beretning om mine forældre
Albertine og Hans Christian Nielsen
deres forfædre, familier og efterkommere

Oktober 1996

H. David Nielsen
Langersvej 18
Aalborg

99.9 Ni 33 niels

Indholdsfortegnelse

FORORD	5
HANS CHRISTIAN NIELSEN (2), MIN FAR	8
ALBERTINE HANSEN (3), MIN MOR	12
ALBERTINE OG HANS CHRISTIAN NIELSENS BØRN	39
DANIEL	39
JOHANNES	46
ESTHER FREDERIKKE	48
LYDIA BODIL.....	49
HELGE DAVID.....	50
FREDE EDMUND.....	58
ALBERTINE OG HANS CHRISTIAN NIELSENS FAMILIE	59
NIELS HANSEN (RISEGAARD) (6)	59
FREDERIKKE LOUISE BAY (7).....	61
NIELS CHRISTIAN BERTELSEN (4)	62
BODIL JENSDATTER (5)	64
BERTEL CHRISTENSEN (8)	71
BODIL NIELSDATTER (SNEDKERSDATTER) (9)	71
JENS JENSEN SVENDSK (10)	74
ANE METTE JENSDATTER (11).....	74
SØREN JENSEN (10 a).....	75
KRESTEN BERTELSØN (16)	76
ANE PEDERSDATTER (17).....	76
NIELS OLESEN (18).....	77
MAREN NIELSDATTER (19).....	77
JENS JENSEN SVENSKE (20)	78
KAREN SØRENSDATTER (21)	78
HANS JENSEN SVENSKE (20A)	81
JENS BERTHELSEN WINTHER (22)	82
BODIL PEDERSDATTER (23).....	82
BARBARA ELIASDATTER.....	83
JENS BERTHELSEN, ØRBY (32)	84
DORTHE SOFRENSDATTER, ØRBY (33).....	84
JENS BERTHELSEN, ØRBY (64).....	84
BARBARA LARSDATTER, ØRBY (65).....	85
PEDER PEDERSEN (34), PILLEMARK	85
JOHANNE CHRISTENSENDATTER (35), BRUNDBY	85
CHRISTEN OLUFSEN, TRANEBJERG (70)	85
OLUF CLEMENTSEN(CLEMENTIN) (36).....	86
MAGRETHE SOFRENSDATTER (37).....	86
NIELS OLUFSEN CLEMENTIN (72).....	86

Albertine og Hans Christian Nielsen

ELISABETH SØRENSDATTER (73)	87
OLUF CHRISTENSEN CLEMENTIN (144)	89
MAREN SØRENSDATTER (145)	90
PEDER NIELSEN (38), FRA TRANEBJERG	90
BARBARA MIKKELSDATTER (39), FRA ØRBY	90
MIKKEL JENSEN KUSK (78)	91
JENS OLUFSEN SVENSKE (40)	91
SØREN JENSEN SVENSK (40, a)	91
SEIGNE SOFRENSDATTER (41)	92
SOFREN OLUFSEN (82)	96
OLUF OLUFSEN (164)	96
NOTER TIL SKEMAET OM JENS JENSEN SVENSKE, BRUNDBY.....	97
JENS MORTENSEN (160)	97
JENS NIELSEN (80-)	98
KIRSTEN RASMUSDATTER (81.1)	98
OLUF JENSEN SVENSKE (80)	98
BARBARA JENSDATTER (81)	99
HANS PETERSEN (80+)	100
JENS JENSEN (80a)	102
BENDT JENSEN (80b)	102
MAREN PETERSDATTER (81. b)	102
SØREN JENSEN (80c)	103
CLEMENT JENSEN (80 d)	106
GERTRUD JENSDATTER (80. e)	106
KAREN JENSDATTER (80 f)	107
SØREN LARSSØN (42)	107
MAREN DAVIDSDATTER (43)	107
DAVID SMED (86)	109
BERTHEL JENSEN VINTHER (44)	109
DORTHE PEDERSDATTER (45)	109
JENS HANSEN VINTHER (88)	110
JØRGEN PEDERSEN KLEIST (46)	110
MAREN ELIASDATTER (47)	110
EFTERSKRIFT OG KILDEHENVISNINGER.....	112
SLÆGTEN JENS JENSEN SVENSKE	113
ANETAVLE.....	114

Forord

Med dette skrift har jeg forsøgt at nedfælde nogle oplysninger om mine forældre, Albertine og Hans Christian Nielsens liv og virke, som jeg gerne ser bevaret for eftertiden.

Alle skriftlige oplysninger, herunder personlige breve m.v om min far er, med få undtagelser, blevet tilintetgjort efter hans død.

Da jeg ved min fars død kun var godt 6 år gammel, har jeg kun få erindringer om ham. Hvad der her er skrevet om min far er derfor i vid udstrækning baseret på mundtlige erindringer fra min mor, mine ældre søskende, familie og venner.

Anderledes med min mor. Her foreligger der mange skriftlige oplysninger om hendes barndom og ungdom, i hendes egne breve og skriftlige beretninger om sit virke.

Derudover er oplysningerne baseret på mit eget kendskab til min mor og de samtaler, vi har haft gennem de mange år, vi har haft sammen.

Oplysningerne om min fars forfædre er fortrinsvis hentet i arkiverne i København, Viborg og Egnsarkivet på Samsø.

En særlig tak til Olga Foged Klemmensen, Egnsarkivet på Samsø og Laurits Kjær Hansen, Ringsted for deres hjælp med fremskaffelse af oplysninger om mine forfædre. Også tak til Helge Krøyer, som har bidraget med oplysninger om sine forældre Ella og Daniel Nielsen.

Hasseris, oktober 1996

Hans Christian Nielsen (2), min far.

08.01.1867 blev Hans Christian født i barndomshjemmet, Brundby

03.03.1867 døbes Hans Christian i Tranebjerg kirke, Samsø

Fader: Niels Christian Bertelsen

Moder: Bodil Jensdatter

Hans Nielsens barndomshjem i Brundby

Faderen var selvejende husmand og tømrer. Hjemmet var et lille stråtækt bindingsværkshus, med lerstampede gulve, ildsted under en åben skorsten og med en stald i den ene ende af huset med plads til en ko. Bag ved huset var der et hønsehus og hønsegård.

Der var mødding ud mod vejen, som der var ved alle huse og gårde dengang. Det var praktisk, når møget skulle køres væk.

Gennem en smal smøge mellem hus og nabohus kom man om på en lille gårdsplads, hvor vandpumpen stod. Her var der vaskeplads, og her lå et lille kampestenshus, hvor bjørnetrækkeren kunne anbringe sin bjørn, når han af og til kom til byen og gav forestilling.

Længere tilbage var der en have med frugttræer og buske. Her blev der også dyrket grøntsager og blomster. Dorthealiljerne i min egen have er hentet herfra. En lille håndkværn af granit, som i haven her anvendes til fuglebad, stammer fra min fars barndomshjem.

Nogle redskaber og brugsgenstande fra mine bedsteforældres hus befinder sig nu på egns museet i Tranebjerg.

Til ejendommen hørte nogle små jordlodder beliggende i nærheden af Ballen, i alt et par tønder land.

Efter mine bedsteforældres død overtog den yngste søn Søren ejendommen. Efter Søren's død i 1961, købte Helga Brun huset. Hun renoverede det meget fint, med nyt egetræs bindingsværk, nyt tag og kvist og nye vinduer.

Det ligger der stadigvæk: adressen er Brundby Hovedgade 62.

Det var her Hans Christian tilbragte sin barndom. Under opvæksten har han formentlig måttet hjælpe sine forældre med at passe bedriften og hjælpe faderen i dennes erhverv.

Her har han nok fået lysten til at bruge værktøj og fået den første oplæring i tømrer- og snedkerfaget.

Desværre er de fleste oplysninger om min fars opvækst, uddannelse og hele virke, gøren og laden gennem livet kun efterladt mundtligt. Som nævnt i forordet er næsten alle skriftlige oplysninger tilintetgjort.

Vi kender derfor ikke meget til Hans Christians skolegang, men hans senere virke tyder på, at skolegangen har været hæderlig, og at han ved selvstudium har formået at udbygge sin viden i fornødent omfang.

Enkelte efterladte og bevarede breve viser, at han i al fald i sin ungdom havde en ganske smuk og letlæselig håndskrift. Den blev mere sjuksket efterhånden som forretningen voksede. Regning og forretningsmæssige kvalifikationer tror jeg ikke, at han havde vanskeligheder med.

0.1887 blev Hans Christian indkaldt til militærtjeneste i København.

01.09.1889 blev han udnævnt til sergent ved 21 bataljon, Citadellet i København.

Herom fortæller han i et af de få efterladte breve til sine forældre.

Under sit ophold i København kom Hans Christian i forbindelse med kredse indenfor Indre Mission, hvilket havde til følge, at han blev omvendt, som han selv udtrykte det.

Hans Christian blev en alvorligt overbevist kristen. Resten af sit liv tilhørte han Indre Mission. Omvendelsen havde til følge, at han forlod hæren.

Der var ikke ret store muligheder for at skabe sig en god tilværelse som ufaglært herhjemme i disse år, hvor så mange udvandrede.

o.1890 fik Hans Christian skrabet penge sammen til en billet til Amerika, hvor han ville prøve at skabe sig en tilværelse.

Han kom til Minnesota, hvor han begyndte som skovarbejder. Fra sit hjem var Hans Christian fortrolig med at bruge snedkerværktøj. Han var *håndsløv*, som min bror Daniel udtrykte det. Det vil sige, at han var god til at bruge værktøj.

Efter en tid med økse og sav i skovene købte Hans Christian et sæt snedkerværktøj, søgte og fik arbejde på en togwagonfabrik i Minneapolis. Jeg har forstået på min mor, at Hans Christian også har arbejdet på en bygning og altså også været bygningsarbejder.

Min mor har fortalt mig, at han engang arbejdede højt over jorden. Han sad på en bjælke og var beskæftiget med et eller andet og skubbede sig baglæns ud af bjælken. Pludselig syntes han at han hørte sin mors advarende stemme: "*Hans Christian !*" Han vendte sig om og opdagede at han sad på den yderste ende af bjælken og ville været styrtet ned, hvis han havde taget et tag mere.

Denne beretning har min mor naturligvis fået af min far, efter at de havde lært hinanden at kende. Det kan også have været hendes svigermor, Bodil Jens datter, der har fortalt den.

Hans Christians brødre hed Jens, Bertel og Søren. Der havde altid været et godt forhold mellem disse. Det kan bl.a ses af et par af de få breve til forældrene, der er efterladt.

Da Hans Christian havde fået sig etableret i Amerika foranledigede han, at hans lidt ældre bror Jens også rejste derover, hvor mulighederne for en god tilværelse var bedre end på Samsø.

Jens blev imidlertid angrebet af tuberkulose og måtte rejse tilbage til sine forældre på Samsø, hvor han døde i 1892.

O.1894 efter ca 4 år i Amerika vendte Hans Christian tilbage til Samsø, men uden at have opgivet tanken om at vende tilbage til de Forenede Stater.

Da Hans Christian var kommet hjem og boede hos sine forældre i det lille stråttækte hus i Brundby, fandt han ud af, at det lerstampede gulv var ujævnt og trængte til at blive rettet op. Han fik fat i en spade og fik gulvet planeret med det resultat, at hans mor havde svært ved at holde balancen, når hun gik over de forsvundne ujævnheder. Hun var vant til at løfte fødderne, for at komme over forhøjningerne.

Den følgende tid arbejdede Hans Christian på Samsø. Han hjalp sin far med tømrer- og snedkeriet.

Min bror Daniel har fortalt, at Hans Christian, da han var kommet tilbage til Samsø, en dag traf maskinfabrikant Vadstrup som sagde: "*Do Hans Christian, dæ æ jo nove Haajværker i Dæ, kaa do int lav mæ i Dartæskel?*" Jo det kunne Hans Christian nok; Han havde jo været med til at bygge jernbanevogne ovre i staterne.

Det var en af brødrene Vadstrup, der ejede *Tranebjerg Maskinfabrik*, som fremstillede tærskværker m.m. Her blev Hans Christian ansat.

På denne fabrik udviklede Hans Christian sig til at blive en dygtig modelsnedker.

Hans arbejde kom til at bestå i at konstruere og lave træmodeller til tandhjul og maskindele. Efter modellerne lavede man støbeforme til disse dele. Jeg har engang i mit voksne liv set en tegning til et tandhjul, som min far har lavet. Jeg ved ikke om denne tegning stadigvæk eksisterer; jeg har efterlyst den men uden resultat. Den forekom mig at være meget professionelt lavet.

Mange år senere, efter den anden verdenskrig besøgte jeg sammen med min bror Daniel maskinfabrikken, der ikke havde kunnet følge med i udviklingen og nu var ved at blive afviklet. Vi talte med en af brødrene, Emil Vadstrup, der fortalte, at vores far havde været en meget dygtig håndværker. *Møj døjttere end Emil*, som Emil Vadstrup udtrykte det på klingende samsk.

Emil havde været en af Daniels læremestre, da han var i lære på fabrikken, og efter Daniels mening en af de dygtigste håndværkere overhovedet der.

Ved besøget erhvervede jeg en tandhjulsmodel, som min far skal have lavet. Den gemmer jeg som en af de få erindringer om min far, jeg har.

Albertine Hansen (3), min mor

- 18.12.1881 blev Albertine født på Risegaard, Ris pr. Fårevejle.
31.01.1892 døbes Albertine i Vallekilde korskirke, Vallekilde Sogn

Fader: Niels Hansen, gårdejer
Moder: Frederikke Louise Bay

Albertines far var gård- og teglværksejer i Ris.

Da Albertine blev født, boede familien, der udover forældrene bestod af Søren og Helga, på den gamle Risegaard.

Albertine voksede op i et meget religiøst og godt hjem. Begge forældre søgte at gøre deres bedste for deres børn.

De første år forløb formentlig sorgløst på Risegaard. Moderen Frederikke Louise nedskrev den 10 januar 1888 nogle af sine tanker ved årets begyndelse. Heri beskriver hun sine børn. Albertine, der er godt 6 år gammel, beskrives på følgende måde:

Albertine, er en lille Vildkat. Hun er meget livlig af Naturen og har endnu ingen Tanke for noget alvorligt, dog er hun ogsaa kærlig imod mig og jeg tror ikke, der er noget, som glæder hende mere, end når jeg engang imellem i Tasmørket tager hende op på Skødet, så kan vi nok tale fornuftigt sammen.

I 1887, da Albertine gik i sit sjette år, flyttede familien til København. De kom til at bo i en lejlighed på Orla Lehmansvej nr. 4 på Frederiksberg, en lidt grå og trist ejendom på 5 etager, noget forskellig fra gården i Ris, men tæt ved Frederiksberg Have.

Min mor har fortalt mig, at hun kom til at gå i skole på Lampevej på Frederiksberg.

Lampevej eksisterer ikke mere; den er omdøbt til Howitzvej. I 1757 og 1765 blev de store landbrugsarealer nord for Smallegade bortauktioneret. For at skaffe de nye ejere adgang til deres jord, blev der anlagt en ny vej, der stort set fulgte bagskellet af ejendommene på Smallegades nordside. Vejen fik derfor et lidt mærkeligt slynget forløb.

Vejen blev kaldt: "*Vejen til Numrene*", dvs. vejen til de nummererede lodder.

Engang i løbet af 1800 tallet fik den navnet Lampevej, ifølge en overlevering fordi byens jordemoder lod ophænge en lampe foran sit hus, for at ægtemænd, hvis koner var i barselsnød hurtigt skulle kunne finde frem til hende.

I 1874 blev der på nordsiden af Lampevej opført en skolebygning, tegnet af arkitekt J.A. Stilmand. Det var en treetagers bygning i rundbuestil, der lå med gavlen ud mod vejen. Den rummede også en mødesal for kommunalbestyrelsen.

I forbindelse med det i 1886 opførte rådhus ved siden af skolen blev hele skolebygningen inddraget til offentlig administration.

I 1889 blev der forøvet et brutalt og aldrig opklaret rovmod på Lampevej. Beboerne på Lampevej kunne ikke forsat leve med navnet på deres gade, efter nævnte hændelse, og i 1906 blev gaden omdøbt til Howitzvej.

Gaden blev opkaldt efter professor Frantz Howitz, der i en menneskealder havde været fødselslæge på Frederiksbjerg Hospital på Lampevej, og hvis fødehjem lå ved siden af hospitalet.

Skolebygningens adresse blev Howitzvej nr 8.

Både skole og rådhus blev revet ned i 1953 for at give plads til det store kongres- og koncertkompleks *Falkonercentret*, som blev opført her.

Sammendrag fra værket,
"København før, nu og aldrig"
Bind 12, af Bo Bramsen og PalleFogtdal

Det var på denne skole, at Albertine og hendes ældre søskende, Søren og Helga fik undervisning, da familien boede på Orla Lehmansvej i årene 1887 til 1891.

Efter i fire år at have opholdt sig i København flyttede familien tilbage til Ris. I det nybyggede *Frederikkes Minde* var der over mødesalen indrettet en lejlighed til dem. Fra stuen var der en meget flot udsigt ned over Fårevejle og milevidt ud over Lammefjorden, der nu var delvis udtørret.

Niels Hansen oprettede en privat skole i *Frederikkes Minde*, som skulle undervise hans egne og bestyreren på Risegaard' s børn. Efterhånden kom en hel del af naboernes børn også til at gå i denne skole.

Niels Hansen engagerede en lærerinde frøken Martine Markussen, der foruden at undervise børnene også indtog en familiær stilling i hjemmet. Denne "Frøken" som hun blev kaldt, blev meget afholdt blandt eleverne, og skolen kom til at fungere meget fint.

I en periode var der ca. 30 elever i de to klasser, og da måtte de ældste elever hjælpe med til at undervise de yngre.

Ved de årlige visitationer viste eleverne sig at være fuldt på højde med de kommunale skolers elever.

Albertine fortsatte naturligvis sin skolegang her efter at være vendt tilbage fra Frederiksberg.

Medens familien opholdt sig i København, havde den stiftet bekendtskab med Frelsens Hær. Det var bl.a med henblik på afholdelse af møder med disse, at Niels Hansen havde indrettet en foredragssal i *Frederikkes Minde*.

Det ældste af børnene, Søren, lærte at spille i Frelsens Hær. Efterhånden lærte også de andre børn at spille. Søren spillede violin, Helga og Valborg spillede på guitar og Viggo på citar. Albertine spillede på mandolin og guitar.

Hun lærte også at spille på orgel og klaver. De sidste to instrumenter har hendes mor nok lært hende at spille på. Børnenes mor var musikalsk og kunne spille på flere instrumenter. Hun har også undervist børnene.

Hele familien kunne lide sang og musik. Niels Hansen fik efterhånden dannet et lille musikkorps bestående af de 5 børn. Med det drog han ud til religiøse møder, hvor de underholdt med sang og spil.

I 1895 fik Niels Hansen Risegaard udgivet en sangbog med 277 udvalgte sange. Først i bogen findes et billede af musikkoret fra 1894, der bestod af de 5 søskende.

Da Helga og Albertine skulle konfirmeres omkring 1895, skulle det ske hos pastor Hoff, Ubberup ved Kalundborg. Pastor Hof havde viet Niels Hansen og Frederikke Louise Bay i Tranebjerg på Samsø. Risegaard stillede et lille hestekøretøj til rådighed for sine tre døtre Helga, Albertine og Valborg. De tre piger var alle fortrolige med heste og køretøjer og sammen kørte de den lange vej til Ubberup til konfirmationsforberedelser i præstegården der. På hjemvejen overnattede de i Viskinge Kro, hvor deres far havde reserveret plads til dem.

Det var en tur på ca. 35 kilometer ad dårlige veje. Ganske godt klaret af de tre piger.

Vejen har jo nok været rimeligt tryk at færdes på dengang, ellers havde Risegaard nok ikke ladet sine piger drage afsted alene på den måde.

Helga og Albertine blev samme år konfirmeret i Ubberup kirke. Valborg var for ung, og måtte vente lidt endnu.

Alle børnene måtte naturligvis deltage i det daglige arbejde i hjemmet og på gården. Albertine og nok også de andre børn måtte ofte i de tidlige morgentimer, i en lille hestetrukket vogn, med spande og malkeudstyr, køre ud på Lammefjorden og malke kørerne derude. De har formentlig haft en madpakke med.

Der var naturligvis også tid til leg i de to haver ved Risegaard og *Slottet*, som *Frederikkes Minde* efterhånden blev kaldt. En lille beretning fortæller, at børnene i de varme sommerdage drog til stranden ved Ordrup for at bade. Med sig havde de flasker med saftvand. Når flaskerne var tømte blev de igen fyldt med havvand, som de tog med hjem, og som den lille Anna blev badet i.

Sommeren 1898 var Albertine på højskole i Haslev.

I hendes poesibog kan man se, at hun spillede og sang meget, at hendes veninder var glade derfor og senere mindedes hende netop for disse oplevelser.

I efteråret 1898 kom Albertine for første gang ud at tjene og for at lære husholdning.

Hun blev sendt til Samsø til en gård *Østerholm*, der ligger ved Østerby i udkanten af Bisgaards jorder, hos familien Møller Egede. Albertine har fortalt herom.

Det var dengang ikke almindeligt, at man vaskede spisebestikket af efter endt brug. Man tørrede det af under ærmet og stak det op under bjælken, hvor det så sad, til man skulle bruge det næste gang. Albertine var imidlertid vant til at vaske spisebestikkene af efter brug. Imellem snød hun sig til at vaske dem. Det blev hun naturligt nok populær af hos de øvrige tjenestefolk, men madmor syntes, at det var helt unødvendigt.

Det var nok ikke så meget finere madlavning Albertine lærte her, men hun havde fået gode venner. Hun korresponderede med familien Møller Egede mange år efter, at hun var rejst fra *Østerholm*.

Det var første gang, Tine, som hun blev kaldt blandt søskende og venner, tjente penge til eget forbrug. Hendes far var nok ikke alt for gavmild med hjælp til forbrug og udstyr.

Tine skriver i et brev til sin søster Helga, at de gik i kirke i Onsbjerg så ofte det lod sig gøre, men at de ofte kom for sent på grund af arbejdet, og at de gerne måtte gå før præsten var færdig, da de skulle hjem og lave mad.

Under sit ophold på Samsø gik Albertine også med til forskellige missionsmøder, der blev afholdt rundt om på øen.

Det var her hun lærte Hans Christian at kende.

De forelskede sig i hinanden og Hans Christian blev inviteret på besøg på *Frederikkes Minde* og Risegaard.

Formelt har Risegaard jo nok godkendt bejleren, og den 15 september 1900 lovede de hinanden evig troskab og blev officielt forlovede.

Af et af Hans Christians få efterladte breve, stilet til han forældre i Brundby, fremgår, at han besøgte Ridegaard nogle gange i julen år 1900. Heri skriver han bl.a. at Tine havde hentet ham ved stationen, og at han befandt sig blandt venner, "*som kun søge at gøre mig godt i alle Maader.*"

Albertine havde i sin tidlige ungdom lært H.P. Larsen, Bjergene at kende. Hun blev grebet af skriftet *Millenniets Daggry*, som han formentlig havde vist hende. Sidst på året 1953 skriver Albertine i et lille skrift, som hun har efterladt:

H.P. Larsen blev den der i min tidlige Ungdom i en særlig Grad aabnede mine Øjne for Bibelens Sandheder, og han døbte mig, efter at jeg i cirka 2 Aar havde overvejet og grundigt sat mig ind i, hvad Daaben betød, hvad den symboliserede og hvad jeg fra da af gik ind paa, som en Jesu Kristi Efterfølger.

Den 14 oktober 1902, en skøn efterårsdag, døbte H.P. Larsen Albertine i Sejro bugten .

Det var pastor Russels skrifter, Albertine Hansen var gået ind for og accepterede. Senere fulgte dommer Rutherfords skrifter. *Bibelstuderne* kaldte de sig dengang. Senere er navnet ændret til *Jehovas Vidner*.

Det var en alvorligt ment beslutning Albertine tog dengang. Hun har næppe nogensinde været i tvivl om, at det var sandheden, hun var gået ind for.

Albertine Hansen var en af de første *Bibelstuder* her i landet. Gennem de mange sorger, hun senere måtte igennem, har hun altid kunnet finde trøst og styrke gennem sin stærke tro på en opstandelse.

Da hendes far Risegaard erfarede om hendes dåb og indvielse i den nye menighed sagde han: "*Så er du ikke mere min datter Tine.*" Der gik flere år før han tilgav hende, og de igen blev venner.

Et halvt år efter denne begivenhed fik Albertine plads hos pastor Faber i Ulstrup præstegård på Røsnæs.

Hans Christian var heller ikke glad for den vending, der var sket med Tine, men han kunne da leve med det. Jeg tror at begge mine forældre respekterede hinandens overbevisning gennem hele deres ægteskab.

På grund af Risegaards indstilling til Albertines dåb, blev det pastor Faber der viede de to og fejrede begivenheden for dem.

25.10.1903 blev Albertine Hansen og Hans Christian Nielsen viet af pastor Faber i Røsnæs kirke, Ulstrup.

Flere af Tines søskende deltog i begivenheden. Søren Bay, der havde etableret sig som fotograf i Asnæs, har forevigt højtiden med et par billeder. Niels Hansen Risegaard var ikke tilstede.

Hans Christian havde som nævnt regnet med at tage tilbage til De Forenede Stater, og da han nu havde lært Albertine at kende, skulle hun naturligvis med. Her mødte han imidlertid betænkeligheder hos sin kommende svigerfar Risegaard, der som betingelse stillede, at Hans Christian kunne garantere hans datter et hjem, formentlig i form af en lejlighed, eller et hus.

Hans Christian havde ikke venner eller forbindelser i Amerika, der kunne hjælpe ham med en bolig, så han opgav at udvandre.

Mit barndomshjem i Brundby

Hans Christian erhvervede 1/7 1903 et hus i Brundby, beliggende bag gadekæret, som senere blev sløjfet, og hvor der nu er anlagt et genforeningsanlæg. Husets tidligere ejer var en bror til Hans Christians bedstefar, Søren Jensen Svendske, som havde haft forretning der. Det var en ret stor ejendom, godt beliggende midt i byen og velegnet til at drive selvstændig virksomhed. Ejendommen blev renoveret og ombygget til formålet; værksted og forretning i den ene ende af huset og bolig i den anden. I begyndelsen måtte de klare sig med petroleumsllys, men da det nye Sydsamsøs Elektricitetsværk var etableret, var Hans Christian en af de første, der fik indlagt el.

Tiden på Samsø

- 25.10.1903 Kort efter vielsen forlod Hans Christian og Albertine Ulstrup Præstegård, dette kære sted, hvor hun havde været så glad for at være.
- 26.10.1903 rejste de med skibet fra Kalundborg til Samsø og flyttede ind i den nyindrettede og fint istandsatte ejendom i Brundby, som blev deres hjem i hele deres ægteskab, og hvor deres 6 børn blev født.

I begyndelsen ernærede de sig ved salg af møbler. Hans Christian havde en ungdomsven i Kalundborg, H. Hansen, som selv var møbelhandler, der hjalp dem igang. Markedet for møbler på Samsø var nok for lille, så de opgav hurtigt den forretning.

Hans Christian havde fået en anden forbindelse i Kalundborg, grosserer Brostrøm, der hjalp ham igang med noget helt andet, nemlig engelske cykler, støbegods og petroleumsmotorer, formentlig BUKH motorer m.m. Hans Nielsen, som han siden blev kaldt, havde endvidere forhandlingen af høstmaskiner fra *International Harvester Co, John Deering*. Det drejede sig om Odsherred og eneforhandlingen på Samsø og Bornholm af disse høstmaskiner. Navnlig Bornholm blev et godt marked. Om eneforhandlingen kan tilskrives Brostrøm, eller blev erhvervet under opholdet i De Forenede Stater er ukendt.

Det blev efterhånden en god lille forretning, der gav en god indtægt. Efterfølgende fakturakopi viser, hvad Hans Nielsen kunne tilbyde sine kunder dengang. Det er den eneste, der er bevaret. Jeg husker desuden et senere slogan fra fakturerne, der lød

Er De tilfreds, så sig det til andre.

Er De utilfreds, så sig det til mig.

Når Hans Nielsen solgte en maskine til en landmand, eksempelvis et tærskværk, hjalp han landmanden med skitser og forslag til indretning af loen og placering af maskinen.

Jeg har erfaret fra flere sider, at landmændene var glade for denne hjælp, og at de var tilfredse med leverancerne iøvrigt.

Et reparationsværksted hørte naturligvis med til forretningen, vel kun på Samsø. Andre steder har reparationerne foregået ved hjælp af den lokale smed.

LAGER AF:
FINE ENGELSKE CYKLER
OG SYMASKINER
KAKKELOVNE OG
KOMPURER
LANDBRUGSMASKINER

FORHANDLER AF:
DEERINGS
HØSTMASKINER
SELVRENSENDE
TÆRSKEMASKINER
DAMPMASKINER
HALMPRESSERE
RADSAAMASKINER
VINDMOTORER
PETROLEUMS-MOTORER
VITRIOL-SPRØJTER
M. M.
REPARATIONER UDFØRES

Den

19

LEVERANDØR TIL LANDBRUGSLOTTERIET

HANS NIELSEN

BRUNDBY PR. KOLDBY

TELEFON TRANEBJERG 78

FACTURA

Herr

Efter Forfaldstid beregnes 6 pCt. Rente.

Afsendt ifølge Deres credit Ordre pr.

Alle Indbetalinger maa ske hertil, ingen anden Kvittering betragtes som gyldig.

Reklamationer maa ske senest 8 Dage efter Facturadato.

<i>1/2 Tøst af min. Tøst i 1915</i>	<i>400.00</i>	<i>200.00</i>
<i>1/2 Tøst til min. Tøst</i>	<i>40.00</i>	
<i>1 Okt 25. Fakt.</i>	<i>100.00</i>	
<i>1 Chairlong</i>	<i>40.00</i>	
<i>1/2 min. Tøst 1. gang</i>		
<i>1/2 min. Tøst 10 N.</i>	<i>10.00</i>	
<i>1 Glas Tøst min</i>	<i>14.00</i>	
	<i>504.00</i>	
<i>1916 Dr. 4% Rente af</i>		<i>41.00</i>
<i>186 N. i 5 1/2 År</i>		<i>441.00</i>
<i>1/2 41 N.</i>		<i>140.00</i>
<i>Rentes Rente</i>		<i>442.40</i>
<i>1/2 Tøst min 1/2</i>	<i>232.40</i>	
	<i>442.40</i>	
<i>1/2 min. Tøst</i>		
<i>1/2 Tøst min 1/2 Rente af 10 1/2 i 5 År</i>		<i>2.00</i>

Severin Poulsen, en af min mors trosfæller, var i flere perioder på Samsø for at hjælpe til i forretningen. Det var nu nok mest, når min far var på Bornholm, der var hans bedste marked.

Det var givetvis salget der bar forretningen. Selv om det efter nutidens målestok var en lille forretning, tror jeg nok, at min far har været med til at udvikle landbruget på Samsø rent mekanisk. Samsingerne kom tidligt med i udviklingen.

Senere udvidede Hans Nielsen forretningen med motorkøretøjer. Han solgte bl.a en BSA motorcykel til murermester Jensen. Det var ham der senere blev kendt for sin gamle Ford, som han havde kørt med i 50 år, og som han nu kunne få mere for, end han havde givet som ny!

Markedet på Bornholm betød mange rejser derover. Samfærdselsmidlerne var ikke gode, og der var ofte lange ventetider. Hans Nielsen anskaffede sig derfor en motorcykel, en tysk *Wander* med remtræk. Jeg mener, at det må have været omkring 1906. Den blev det første motorkøretøj på Samsø og blev indregistreret i Holbæk Amt med kendingsbogstav C og nummer 600.

Jeg husker den fra min barndom. Daniel har engang antydnet, at den havde en forgænger, men det har jeg ikke kunnet fået bekræftet nogen steder.

Min far på en af sine motorcykler C. 600.

Albertine og Hans Christian Nielsen fik sammen 6 børn:

- **Daniel**
- **Johannes**
- **Esther Frederikke**
- **Lydia Bodil**
- **Helge David**
- **Frede Edmund**

I 1902 havde min mor ladet sig voksen døbe, og var dermed gået ind for Pastor Russels skrifter. Albertine havde meldt sig ud ad den danske folkekirke.

Min far var som tidligere nævnt gået ind for Indre Mission.

Albertine og Hans Christian var naturligvis ikke enige i alle religiøse spørgsmål, men de respekterede hinandens overbevisning. De kunne diskutere spørgsmål, de var uenige om, og derefter leve med de forskellige opfattelser, de havde af Bibelens profetier. Men det har jo nok givet anledning til mange diskussioner.

Helt så lykkeligt, som de hver især kunne ønske det, har deres ægteskab nok ikke været.

Da min mor ikke gik ind for barnedåb, ønskede hun ikke sine børn døbt som små, men ville lade dem vente, til de selv kunne tage stilling til spørgsmålet.

Min far pressede på for at få dem døbt, og mor kunne ikke fortsat modstå fars ønske. Presset blev naturligvis stærkere, da far blev syg, og måtte opholde sig i hjemmet. De blev enige om, at nu skulle de døbes.

10.09.1917 blev de første 5 børn døbt i Ørby kapel; Daniel, Johannes, Esther Frederikke, Lydia Bodil og Helge David. Frede Edmund var endnu ikke født. Esther har fortalt, at de to piger var frygteligt flove over, at de først nu, hvor de var så gamle, skulle døbes.

Under den første verdenskrig rejste min far ikke, men holdt sig til det hjemlige marked. Under krigen lærte han at køre bil, men nåede ikke selv at erhverve en.

Han havde pådraget sig et mavesår, hed det og måtte derfor holde sig hjemme og køre i lavt gear.

Omkring årsskiftet 1920-21 blev Hans Nielsen opereret på Tranebjerg sygehus. Det viste sig at være en kræftsvulst i maven. Den blev fjernet, men for sent .. Min far blev sendt hjem fra sygehuset. 21.05.1921 døde Hans Christian Nielsen i hjemmet i Brundby. Min mor var naturligvis ved hans dødsleje. Som den eneste tror jeg...

Hans Nielsen blev begravet på kirkegården i Tranebjerg.

Det var min farbror Bertel, der kørte rustvognen. Jeg fik selv lov til at sidde på kuskesædet ved siden af ham. Jeg husker, at der var et meget langt begravelsesfølge, der fulgte ham fra vores hjem til kirken i Tranebjerg.

Albertine Nielsen blev enke, i en ung alder af kun 39 år, og med 6 uforsørgede børn, hvoraf den yngste, Frede kun, var 2 år og den ældste Daniel endnu ikke fyldt sytten og ikke udlært.

Det er ikke meget, jeg husker om min far; jeg var jo kun godt 6 år gammel, da han døde.

Vi gik af og til små ture sammen. Således var vi engang inde og se et kraftværk, formentlig *Sydsamsø Elektricitetsværk*, hvorfra vi fik strøm. En anden gang var vi inde på en byggeplads, en nybygning, for at se, hvorledes arbejdet skred frem. Undertiden fik jeg lov til at køre med på motorcyklen, når han havde et ærinde i byen. Bedst husker jeg, når jeg sammen med mine to søstre, Esther og Lydia, kørte en tur i den dejlige bøgeskov ved Brattingsborg. På bagagebæreren blev der lagt et tykt tæppe foldet sammen til flere lag. Herpå blev vi tre børn anbragt, jeg selv i midten, eller lige bag min far og pigerne bagerst. Og så gik det over stok og sten ad de hullede veje. Min far var vant til at køre stærkt.

Mor ville ikke op på motorcyklen; hun nåede ikke nogen sinde at få en tur med sin mand, men fik ofte tilbudet.

Jeg husker en anden situation. Min far må have været rejst hjemmefra, måske til Sjælland, jeg husker det ikke, men han vendte tilbage formummet i en stor fåreskindspels, så jeg ikke kunne kende ham. Han fortalte at han var kommet i en flyvemaskine, der holdt udenfor. Jeg husker den skuffelse det var, da der ikke stod nogen flyvemaskine udenfor, og det gik det op for mig, at det havde været en spøg.

På mange måder fungerede familien udmærket sammen.

Min far spillede på violin. Da han senere mistede yderste led på en finger på venstre hånd, i en hakkelsesmaskine, måtte han imidlertid opgive at

spille på dette instrument. Mor spillede på klaver, mandolin og guitar. Synge kunne de begge. Og de nød at spille og synge sammen. Der var sang og musik i mit barndomshjem.

Esther og Lydia gik til undervisning i klaverspil hos en ældre dame ved navn Frk. Husum. Frk. Husum var datter af pastor Husum, der var præst i Tranebjerg 1858-79. Frk. Husum havde også undervist vores bedstemor Frederikke Bay i klaverspil. Bedstemor havde så senere undervist sin datter Albertine. Også Daniel og Johannes havde gået til klaverspil hos Frk. Husum, men de holdt tidligt op dermed.

Frk. Husum bar en kunstig paryk, og de fire børn morede sig meget over en julehilsen, som Johannes havde forfattet. Heri ønskede han Frk. Husum en "*glædelig jul og et godt nythaar*"

Daniel og Johannes var en tid medlemmer af et S.D.F (Samsø Drenges Forbund) orkester, som var startet og ledet af en musiker Madsen. Daniel blæste trompet og Johannes slog på tromme. Senere lærte Daniel at spille på violin, og det instrument dyrkede han resten af sit liv.

Selv har jeg forsøgt at spille diverse instrumenter, men har ikke haft hverken evner eller tålmodighed til at forsætte hermed. Vi har imidlertid alle kunnet lide sang og musik. Selv burde jeg jo nok have dyrket det lidt mere mens tid var.

Da Hans Nielsen blev klar over, at hans sygdom var alvorlig, og at det bar mod enden, steg hans bekymringer for familien. Hvorledes ville hans hustru kunne klare sig efter hans død med den store børneflokk.

Far havde anbragt sine midler i bank og sparekasse; endvidere havde han købt telefonaktier samt aktier i Kallundborg Skibsværft. Under sin sygdom erfarede han at Kallundborg Skibsværft var den rene svindel og at alle aktier var blevet værdiløse.

Min mor havde naturligvis hjulpet min far med regnskaberne m.v. Nu efter hans død måtte hun prøve at få forretningen afviklet og få alle tilgodehavendene hjem. Det lykkedes ikke altid.

Ved Hans Nielsens død stod der en del penge i bank og sparekasse. Der var også fordringer hos landmænd, vist nok navnlig på Bornholm, der havde fået høstmaskiner, men som glemte at betale. Nogle af disse fordringer blev aldrig indfriet. Albertine var nok heller ikke nogen hård opkræver.

Men der var midler nok til at klare de første svære år, navnlig da, hvis der blev økonomiseret med dem. Familien forsøgte at hjælpe efter bedste evne og ud fra de bedste hensigter. Mor var jo ung, kun godt 39 år, og måtte prøve at klare dagen og vejen for sig selv og sine børn, til de kunne klare sig selv.

Albertine blev rådet til at starte en forretning med musikinstrumenter og skolemateriale m.m., i håb om at få leverancen til den kommunale skole.

Som nævnt var Tine ikke ukendt med regnskaber, og helt uden kendskab til forretning var hun heller ikke. Nogen forstand på musikinstrumenter havde hun da også. Hun gik ind for tanken.

Morbror Viggo forsøgte at hjælpe sin søster. Han rejste rundt i Danmark og Tyskland for at finde forbindelser, der ville være leverandører til forretningen. Det lykkedes for Viggo i ret stor grad. Han skaffede Tine forhandlingen af de danske Hornung og Møller klaverer og mange tyske instrumenter, herunder klaverer, blæse- og strengeinstrumenter. Endvidere papirvarer og blyanter m.v. Fotografiapparater og film kom også i forretningen.

Tine var til alt held selvfinansierende, så hun kom ikke til at hænge på dyre renter. Det hjalp på fortjenesten.

Men sognerådet og skolekommissionen svigtede brødt, de må senere have haft en dårlig samvittighed.

Mor fik af og til en lille ordre til skolen, hvis man f.eks. stod og manglede en flaske blæk eller lignende, men de store indkøb gik til boghandler Neble i Tranebjerg, som sikkert også havde et større udvalg. Dengang var der ingen offentlig hjælp at hente, ikke før fattiggården. Man måtte klare sig selv, hvis man ville overleve.

Jeg har aldrig helt kunnet tilgive de store bønder, der dirigerede det lille samfund, at de i den grad svigtede en enke med 6 uforsørgede børn. Albertines mand havde været en god og nyttig samfundsborger, som de faktisk havde respekteret.

Tine havde altid selv været parat til efter evne at hjælpe mennesker i nød med en hjælpende hånd.

Et par af forklaringerne var måske, at de anså hende for at være ret så velstående og at hun nok ville få hjælp af sin familie, hvis det skulle komme til at knibe.

En helt anden og måske mere vægtig grund var, at Albertine havde nogle helt afvigende opfattelser af kristendom, som man absolut ikke kunne acceptere. Hun hævdede, at tusinder af nulevende mennesker aldrig skulle dø. Og hun havde mennesker med den slags meninger boende hos sig, der holdt møder, endda med offentlig adgang. At det foregik helt anstændigt, tror jeg ikke, at nogen var i tvivl om.

Albertine prædikede og uddelte skrifter om disse forfærdelige ting. Det kunne det lille samfund ikke tage..

Det var heller ikke acceptabelt, at hendes drengebørn slet ikke interesserede sig for at blive landmænd. Havde de været det, ville det måske have været en formildende omstændighed.

Det med en forretning til Albertine var nu nok ikke nogen særlig god ide. Selvom hun gennem årene i sin mands forretning havde lært en del om regnskaber, som hun jo måtte tage sig af, navnlig i hans fravær, så var min mor ikke nogen forretningskvinde. Hun havde også sine børn at tage vare på. Dem måtte hun have fremmed hjælp til at passe.

Jeg ved, at min mor var lettet, da hun holdt op med at drive forretning. Tine solgte nogle få klaverer og prisen var formentlig været rimelig, ellers var kunderne nok gået andre steder hen. Hun solgte også andre instrumenter, men ellers var der nok ikke nogen stor omsætning.

Jeg spurgte engang min mor, om der havde været nogen fortjeneste af forretningen. Hun svarede, at hun mente, at det nok var gået nogenlunde lige op. Fortjeneste har der næppe været.

Anledningen til, at forretningen blev nedlagt, var at en barbermester Svendsen fra København ville etablere sig i Brundby. En ejendom han havde købt ubeset, var beliggende på et helt uacceptabelt sted for etableringen af en barberforretning. Svendsen kom i forbindelse med min mor, og de blev enige om, at de kunne dele ejendommen og at der kunne blive indrettet en lejlighed til ham og hans familie, der udover ham selv og hans kone også bestod af 3 børn. Nu blev musikhandelen nedlagt. Det ret store hus blev delt med butik og en lejlighed til barberen i den ene ende og en lejlighed til os i den anden.

Da barber Svendsen rejste efter nogle få år, fik vi en anden lejer, en skræddermester Jørgensen fra Fyn, der foruden kone havde 5 børn. Han syede mit første skræddersyede sæt tøj, da jeg var 14 år. Det var nok som

betaling for huslejen. Det var ved at være for småt, da jeg modtog det, så jeg fik for lidt glæde af det.

Opholdet i Brundby blev en tragedie for familien Jørgensen.

Skrædderen forelskede sig i sin buksesyerske. De rejste bort sammen, men det gik naturligvis ikke ret længe. Skrædderen hængte sig, og hun tog tilbage til sin mand, som vist nok erkendte, at han havde forsømt hende. Hun blev i al fald tilgivet og de levede tilsyneladende udmærket sammen i mange år.

En overgang havde min mor en dameskrædderinde, fru Christensen, boende hos sig. Hun forsøgte, formentlig i bedste hensigt, at hjælpe min mor, som naturligvis savnede sin mand og ofte græd over savnet.

Hun blandede sig i vores opdragelse, og det var ikke fornuftigt. Jeg tror heller ikke, at min mor hverken havde glæde eller udbytte af bekendskabet. At hun i misforstået hjælpsomhed fik mor til at brænde alle fars efterladte breve og dokumenter, har jeg i dag svært ved at tilgive hende. Jeg husker ikke hvornår fru Christensen forlod hjemmet.

Mor skriver i et lille skrift, mange år senere: *De første Aar paa Samsø var meget ensomme for mit Vedkommende, da jeg ingen rigtige Venner fandt paa det aandelige Omraade; men jeg fik dog snart en Veninde med hvem jeg kunne dele Tanker og Studier af Bibelen og Russels Litteratur. Det var Fru Anna Hegewald i Brundby, hvor vi jo ogsaa boede. Møder eller interesserede paa disse Feldter var der ingen af paa Samsø i de første Aar. Men saa kom der en ung Mand fra min Hjemegn derover. Severin Poulsen, han blev Montør for min Mand og passede Forretningen under min Mands Fraværelse, somme tider en Maaned af Gangen. Severin Poulsen samlede Høstmaskiner og tog ogsaa tidt ud og samlede og prøvede disse andre Steder.*

Severin Poulsen holdt Vagt-Taarnet og vi havde Lejlighed til at læse dette Blad sammen, ligesom S.P. var en ivrig Forkæmper for Bladet og Russels Bøger derovre. Der blev derfor ogsaa andre, som kom til at nyde godt af hans Gerning i de følgende Aar.

Undertiden fik jeg ogsaa gode belærende og opmuntrende Breve fra min gamle Br. H.P.Larsen, som var mig til baade Glæde og aandelig Hjælp.

Tilbage til Fru Anna Hegewald, der ikke alene fik betydning for mor, men også for os børn. En nærmere beskrivelse af hende og hendes børn, hører med til tiden på Samsø.

Fru Andersen, jordmoderen, som hun blev kaldt i vores barndom blev født Ane Back i Hornslet 1883. Da hun ikke kunne lide navnet Ane, kaldte hun sig altid senere Anna.

Som ung fik Anna plads hos købmand Gylling i Tranebjerg. Under opholdet her lærte hun glarmester og malermester Fritz Hegewald at kende. Kun 17 år gammel blev Anna gift med Fritz Hegewald.

Sammen fik de tre børn,

Esther Marie Hegewald, der blev gift med Jeppe Toft, København. Esther blev dræbt under det engelske angreb på Shellhuset den 21.03.1944, da en vildfarende bombe ramte deres hus. En af deres sønner, Jørgen, blev invalideret.

De næste 2 børn var Georg og Johan Martinus Bach Hegewald. Johan, der var lidt ældre end mig, blev min bedste legekammerat i barneårene. Johan blev uddannet kok på D.F.D.S. skibe. Han nåede bl.a. at gøre 2 ture til Amerika. I 1929 med *Fredereik VIII* og i 1931 med *Hellig Olav*.

Under krigen gik Johan i land, dels p.g.a. krigen, men også fordi han ikke var søstærk.

Fritz Hegewald var en farverig og lidt urolig person. Han havde imidlertid også mange gode sider. Hegewald lod for egen regning korset på taget af Ørby kapel forgylde. En udgift hans kone imidlertid ikke fandt rimelig. Anna mente, at der var mere brug for pengene i deres egen husholdning. Det hang måske også lidt sammen med, at Anna ikke var enig med grundtvigianerne og deres fortolkning af Bibelen.

Fritz Hegewald har dekoreret prædikestolen i Ørby kapel. Det er stadigvæk synligt.

1915 døde Fritz Hegewald og blev begravet i Tranebjerg.

Anna var blevet enke i en ung alder, med 3 børn. Anna lærte skomager Harald Andersen fra Skamby, Fyn at kende. De købte skomager Franks ejendom og forretning og blev dermed vores nærmeste naboer.

Sammen fik de 2 børn, Wiliam og Aage.

Anna blev uddannet jordemor og blev i 1916 dirstriksjordemor for Samsø. Hun blev en meget afholdt og skattet fødselshjælper på Samsø. Hun var dygtig og pligtopfyldende. Hun havde sine meningers mod og var altid parat til udrykning og til at række en hjælpende hånd. Som det forstående

og følsomme menneske hun var, blev hun kendt på hele øen som *Jordemoderen*.

I 1923 fik Fru Andersen sit første køretøj, en Ford 23, nummer C639, med hvilken hun gjorde vejene på Samsø usikre. Retfærdigvis må jeg tilføje, at hun ikke havde alvorlige uheld med sine vogne.

Vi børn fik ofte en tur med Jordemoderen. Som nævnt boede Jordemoderen og Skomageren i huset ved siden af os. Som børn løb vi ud og ind begge steder, der var ikke låse på vore døre, de blev i al fald sjældent brugt.

Johan var min bedste legekammerat. Han blev altid kaldt Hannemand, et kælenavn, der lever den dag idag. Johan blev i 1937 gift med Edith Sigrid Magrethe Andersen fra København. Sammen forpagtede de kiosken og garderoben på Nørreport Station og senere på Peter Bangsvej Station.

I skomager Andersens hyggelige værksted var man altid velkommen. Vi fik en trebenet skomagerstolat sidde på og en hyggelig snak med mester og hans svend Kaj. Man fik også lov til at låne en skomagerkniv til at snitte med, men den var skarp. Jeg har endnu et ar på min venstre pegefinger, som minder mig om skomagerværkstedet i Brundby.

Da Anna og skomager Andersen gik på pension, solgte de hjemmet og købte Chr. Lehmands lille hus i Brundby. Her døde skomager Andersen, og det var her jeg sidste gang besøgte fru Andersen. I 1966 flyttede fru Andersen til Langenæshus, hvor hun døde 06.11.1966, 83 år gammel.

17.07.1994 døde Johan Hegewald, i København.

Tine fik en veninde mere nemlig Hansine Madsen fra Onsbjerg, en enlig syerske der boede nær ved kirken i et lille stråttækt hus.

Mor skriver, at hun var meget nidkær i troen, næsten for meget. Jeg tror, at hun var mor en god støtte, der hjalp hende i mange situationer, hvor hun havde det svært, med meget arbejde, mange børn og en forretning med regnskaber og bogføring m.v. Hansine var nok også en af de få, der hjalp mor økonomisk, idet hun betalte mors udgifter i forbindelse med det første konvent, hun deltog i. Det var en stor oplevelse for mor.

Hansine var en ældre, lidt tunghør kvinde, da jeg lærte hende at kende, men det elskeligste menneske af verden! Hvis et af os børn blev sendt til Hansine i et eller andet ærinde, blev vi vist indenfor, hvor vi fik et stykke lagkage, som hun altid havde i huset. Hansine vidste aldrig det gode, hun ville gøre for os.

Mor nævner selv, at hun efter 1922 havde mulighed for at invitere andre venner og rejsende brødre i troen, der dengang tilhørte *International Forening for Bibelstudium*. I dag *Jehovas Vidner*.

I de følgende år kom der mange brødre og søstre i vores hjem. Nogle på korte ophold, andre i uger og enkelte i måneder.

En af dem, jeg selv kon til at sætte stor pris på, var broder Chr. Jensen, der var dansk-amerikaner, og som besøgte os flere gange. Min mor har fortalt, at han gerne havde giftet sig med hende, men det blev aldrig til noget. Det var måske også meget godt, for han døde få år senere.. Jeg vil tro, at når der ikke blev noget ægteskab ud af det, var det nok af hensyn til os børn, selvom jeg tror, at vi alle havde accepteret det.

Tine forsøgte, efter at have nedlagt forretningen at starte et hønseri. Hun mageskiftede noget af forhaven med noget af naboen skomager Andersens baghave. Her opførte min bror Daniel og farbror Bertel et hus til høns og anlagde en hønsegård. Der blev anskaffet en rugemaskine, så vi selv kunne udruge kyllinger. Det hele skulle drives efter moderne metoder og rationelt. Daniel lavede små smarte vandingsanlæg, men noget større udbytte kom hønsefarmen dog ikke til at give. Huset, der blev døbt *Labora*, blev senere indrettet til beboelse. Jeg tror, at det i en periode efter min afrejse blev udlejet.

Et projekt, som i modsætning til de mange andre, kom til at fungere udmærket.

Jeg havde ønsket mig et gedekid, og farbror Søren havde et par lodder med masser af græs, som vi måtte benytte. Desværre lå de temmelig langt hjemmefra, men det gik først op for mig senere. Ønsket blev opfyldt med en voksen ged, som man havde prakket min mor på. Den kunne imidlertid ikke få lam og kom derfor ikke til at give mælk. Da den var blevet slagtet og spist, fik jeg det ønskede gedekid, og det fik vi megen glæde af. Da det blev voksent og selv fik kid, kom det virkelig til at give en god og velmagende mælk.

I mellemtiden var jeg blevet godt træt af at passe kræet, med flere daglige ture frem og tilbage fra græsningsarealerne, vanding, udmugning og plukning af græs til gedefamilien. Jeg har aldrig været begejstret for landbrug og arbejdet hermed, og nu ville jeg meget gerne af med kræet.

Men det ville mor ikke. Hun havde selvfølgelig opdaget at mælken gav et udmærket kosttilskud til familien og denne gang tror jeg virkelig, at der var overskud. *Det* var en god investering.

Min far havde forresten købt et meget flot stakit, som han imidlertid ikke nåede at få sat op mens han levede. Farbror Bertel, der var familiens altmuligmand, stillede det op, og det blev en virkelig fin indramning af haven.

Daniel Nielsen

01.08.1904 blev Daniel født i hjemmet i Brundby, Samsø.

10.09.1917 blev han, som tidligere nævnt, døbt i Ørby kapel.

På grund af sin fars forretningsrejser blev det mest hans mor, Albertine, som tog sig af opdragelsen af Daniel og de fem søskende, som fulgte efter. Daniel besøgte ofte sin farmor, Bodil Jensdatter (Svensk), som boede lige på den anden side af gaden. Af hende lærte han at tale samsk. Senere i livet yndede han ofte at genfortælle de små anekdoter eller talemåder, han kunne huske, på samsk.

Daniel kom på realskolen i Tranebjerg og sluttede antagelig skolegangen med en realeksamen. Hans almene skolekundskaber var gode.

Han huskede, at han, da de i skolen kom til det tidspunkt i danmarkshistorien, hvor Frederik VII regerede, havde glædet sig til at fortælle, at hans tipoldemor (Lovise Laurberg) havde været amme for den lille prins Frederik, den senere Frederik VII. Men da han havde rejst sig og fortalt det, svarede lærerinden blot: *Ja ja, Daniel, sæt dig nu bare ned igen.* Så det blev en skuffelse. Hun troede ikke på det, selvom det dog var helt korrekt.

Som 15-årig kom Daniel i lære på Maskinfabrikken Samsø i Tranebjerg, hvor hans far i sin tid havde arbejdet. På det tidspunkt var fabrikken lagt an på salg og reparation af landbrugsmaskiner.

Daniel har fortalt mig, at han engang overfor sine læremestre i Tranebjerg gjorde rede for, hvordan man trykkede aviser. Først satte man teksten op med løse typer, og hermed lavede man en matrice. I matricen støbte man med bly satsen, som blev sat op i rotationspressen, og med den blev teksten trykt. Den forklaring var der ingen, der troede på.

Efter udstået læretid blev han tilbudt at fortsætte som svend for 85 øre i timen, hvilket han dog afslog. I stedet rejste han til Århus, hvor han og Johannes kortvarigt fik arbejde. Det var et arrangement, som deres mor, Albertine, havde truffet. Da Daniel senere vendte tilbage til Maskinfabrikken Samsø, var det som svejser og varmesmed. Tiden fra midt i tyverne og langt ind i trediverne blev i øvrigt for Daniel en tid med kortere og længere perioder med arbejdsløshed.

Da min far døde døde i 1921 blev Daniel blev som 16-årig det ældste mandlige medlem af familien, som udover mor og hendes 6 børn dog også talte farbror Bertel. Et stort ansvar i så ung en alder.

Albertines tro og tilknytning til 'International Forening for Bibelstudium' (senere kaldet Jehovas Vidner), fik stor betydning for Daniel gennem hele hans liv, ja det blev hans liv.

1924 I efteråret lod Daniel Nielsen sig voksendøbe som 'bibelstudent'. Dåben fandt sted i Randers.

Senere, i 1926, begyndte han som 'kolportør' for 'bibelstuderne', og som sådan kom han til at virke i flere perioder. I 1926 hjalp han også en kort periode til på 'Vagttårnsselskabet's kontor, der dengang lå i Ole Suhrsgade i København.

1927 I Svendborg, hvor han en tid hjalp en ven med at indrette et stenhuggerværksted, traf han kolportørerne Ella Krøyer og Kristine Poulsen, som på det tidspunkt virkede på Langeland. Ella og Daniel blev under det senere samarbejde enige om at slutte sig sammen for livstid.

Ella Helene Krøyer Nielsen

30.08.1899 blev Ella Helene født i København som datter af

Skomager Kristian Krøyer Nielsen, født 11.09.1871 i Herringløse i Nordsjælland, død 17.12.1948 på Thurø, og

Kristiane Nielsigne f. Larsen 22.02.1878 i Alme v/Græsted, d. 20.02.1949 på Thurø.

Ella gik i skole i Herringløse, hvor hun levede de fleste af sine barne- og ungdomsår. Senere kom hun ud at tjene som så mange andre unge fra beskedne kår.

Da hun tjente hos en familie i København, lærte hun i 1923 en dame at kende, som et par gange om ugen kom og hjalp til i huset. Gennem hende stiftede Ella bekendtskab med 'bibelstuderne'.

1925 Lader Ella sig voksendøbe og virkede derefter som kolportør. Dette bragte hende sammen med Kristine Poulsen. I begyndelsen af 1927 arbejdede de sammen i Svendborg og på Langeland.

31.12.1927 blev Ella og Daniel gift i Tranebjerg. Daniels barndomshjem i Brundby blev deres faste bolig, selv om opholdet i første omgang kun blev kort.

I begyndelsen af 1928 tog Ella, Daniel og Kristine igen ud at virke på Fyn og Ærø. Det gik dog ikke i længden uden en arbejdsindtægt, så Ella, Daniel og Kristine tog derfor tilbage til Samsø.

Her boede i forvejen Albertine, farbror Bertel og Daniels yngre brødre, Johannes, David og Frede. Kristine boede der 1927-31. Endvidere flere andre venner og bekendte, som lejlighedsvis aflagde kortere og længere besøg. Der var altid mange mennesker i huset, undertiden så mange at det nok kunne gå lidt ud over familielivet og antagelig også økonomien, som var knap.

I 1930 havde Tine opbrugt alle sine midler og måtte overlade huset til min bror Daniel, der havde fået arbejde på øen.

Min mor havde i tidens løb foretaget forskellige udvidelser og ombygninger af huset. Bl. a. var der lavet et kvistværelse på loftet. I forbindelse med dette værelse blev der indrettet en lille lejlighed til mor. Der blev også et gavlværelse til min lillebror Frede, der dengang var 10 år gammel.

01.11.1928 en måned efter at jeg var fyldt 14 år, rejste jeg hjemmefra, forstået på den måde, at jeg var blevet fæstet ud til landbrug hos en gårdejer Marie Jensen i Brundby. Det var en hård overgang fra skolen og småforpligtelserne, til arbejdet på en gård fra klokke 4:30 til 19:00 ugens seks dage, og kun hver anden søndag fri fra klokken 9:00 om formiddagen.

Jeg kom hjem hver eneste aften og fik kaffe og en lille søvn, inden min mor fik mig vækket og sendt tilbage til et koldt karlekammer på gården.

Vinteren 1928 blev meget streng, med masser af sne og megen hård frost. Vejene blev spærret af snemasserne og bælterne frøs til. Det var før man havde udviklet motordrevne sneplove. Vejene måtte ryddes med håndkraft.

En dag blev jeg efter morgenmalkningen og affodring af dyrene, sendt ud at kaste sne, som det hed. Med en madpakke i lommen og en skovl i hånden, blev jeg indlemmet i et snekastningssjak og sendt på arbejde på en af indfaldsvejene ved Brundby. Selvom det var et hårdt job at skulle leve op til en voksen mands præstation, var det også en morsom afveksling, fra det lidet morsomme arbejde i stalden. Arbejderne på sjakket var hjælpsomme og slagfærdige medarbejdere, og man arbejdede i et fornuftigt tempo.

Som nævnt frøs bælteerne til, skibene til Samsø kom ikke afsted, eller blev hængende i isen.

Samsø blev fuldstændigt isoleret fra omverdenen.

For at komme af med øens landbrugs produkter, og skaffe andre fornødenheder til øen, blev der etableret en godsforbindelse til Hov på Jyllandssiden. I første omgang gik man forsigtigt til værks. En båd blev udstyret med meder, herpå blev godset opstabled, og med håndkraft trukket over isen. Efterhånden som isen blev mere sikker kørte man over isen med hestetrukne kaner og vogne. Også små lastbiler kørte over isen med varer.

Daniel deltog i et par af de første ekspeditioner.

Bestyreren på gården foreslog, at vi en dag skulle holde fri nogle timer og tage en tur ud til vestkysten, hvorfra transporterne foregik, og overvære begivenheden. En gammel kane blev rigget til og forspændt et par kvikke heste, og i et solfyldt og smukt vintervejr kørte vi rask afsted til og ud på det tilfrosne bælt.

Det var en dejlig oplevelse.

Den 1 april 1930 rejste jeg til Lille Egebjerg ved Vig i Odsherred, hvor morbror Søren Bay havde skaffet en læreplads til mig.

Da Daniel og Ella overtog hjemmet nedlagde de hønsefarmen, og geden blev slagtet og spist ..

Hønsehuset blev rensat og malet fint. Der blev opført en skorsten for en ovn, og så blev det udlejet til beboelse.

I 1934, måtte Daniel også give op. Det var vanskeligt at finde et så vellønnet arbejde på Samsø, at han kunne underholde sin egen familie og endda hjælpe sin mor, der kun havde små indtægter. Tredivernes krise og store arbejdsløshed slog meget stærkt igennem derovre. I vintermånederne måtte de klare sig med en meget beskedent understøttelse.

Daniel solgte huset og flyttede med sin familie til Kalundborg. Farbror Bertel fulgte med dem.

Farmor, som mor blev kaldt, efter at Daniel havde fået børn, flyttede i 1932 til Ris, hvor bedstefar havde tilbudt hende sin barndoms lejlighed i *Frederikkens Minde*. Den var kold og gammeldags, men den var gratis, og det betød naturligvis meget. Til gengæld var der en meget flot udsigt fra den store stue.

Frede flyttede også ind og fik sit eget værelse. Her var der plads nok.

Lydia flyttede til Hørve, hvor hun fik arbejde, så tilpas nær ved mor, at hun ofte kunne komme hjem til hende. Senere flytte Lydia også op til Frede og mor.

I 1935 eller 1936 flyttede farmor, Lydia og Frede til Kalundborg, hvor de fik en lille lejlighed på Slagelsevej nr. 16. Senere flyttede de videre til Lundevej 89, til en lejlighed der var indrettet i en nedlagt landejendom, der forlængst er nedrevet.

Her boede Frede også til sin død i 1942.

Esther og Lydia erhvervede i 1942 den ene part af et dobbelthus på Margrethevej, og her flyttede mor og Lydia ind.

Der var en lille lejlighed på første sal, der blev lejet ud.

Til huset hørte en dejlig og temmelig stor have med et udhus som blev kaldt *Labora*, ligesom hønsehuset på Samsø. I 1950'erne anskaffede Esther og Lydia et rødmalet havehus af træ. Det havde de selv og ikke mindst farmors børnebørn megen glæde af at opholde sig i om sommeren.

Efter et job som husholderske for en gammel mand, der hed Frømsdorf, fik Lydia arbejde på sygehuset som sygehjælper og baderske, et arbejde hun egnede sig fortræffeligt til.

Efter at være flyttet til Kalundborg boede Lydia hos mor, som hun passede og plejede lige til mors død i 1968. Det har været et hårdt job for min søster at passe en efterhånden svagelig mor ved siden af sit arbejde på sygehuset.

Vi er Lydia megen tak skyldige for det store arbejde, hun påtog sig. Hun gav vores mor hele sit liv og skabte et dejligt hjem for hende. Det vil jeg

aldrig glemme, Lydia. Jeg påskønnede det nok ikke altid helt efter fortjeneste.

Vi vil altid tænke tilbage på Margretevej-tiden med glæde. Her tilbragte Erna og jeg selv, sammen med vore børn, mange dejlige ferier. Navnlig sommerferierne var vidunderlige, selvom vi i de første år måtte nøjes med at cykle, når vi skulle til stranden.

Efterhånden blev huset for meget for Lydia. Det blev solgt i sommeren 1962, og de fik en lejlighed i et nyopført boligkompleks kaldet Skydebanevænget. Her boede de i et par år, indtil de fik lejligheden på Frederik Andersensvej 22.

Også herfra har vi mange gode minder, men det blev nok den sværeste tid for Lydia, da farmor efterhånden blev svagere og svagere og til sidst måtte hjælpes med at komme op og gå.

De sidste 6-7 år tilbragte farmor mest i sengen. Da det lakkede mod enden, måtte hun blive i sengen hele tiden.

Til det sidste passede Lydia vores mor ved siden af sit job på sygehuset.

05.11.1968 døde Albertine Nielsen, knap 87 år gammel.

Det skete stille og fredfyldt. Lydia, Daniel, Daniels datter Esther (Pusser) og Kurt var tilstede ved dødslejet. Pusser holdt farmor i hånden, da hun udåndede.

Det var et usædvanligt livsløb, der her fik sin afslutning.

Mor havde haft store sorger, der prægede hende dybt, men hun overvandt dem takket være sin stærke tro på, at der er et liv efter dette, hvor der vil være mulighed for at gense sine kære under lykkeligere omstændigheder end i den nuværende verden.

Jeg håber, at hun må få ret, og at hun engang må få del i et bedre liv ...

Mor havde naturligvis også haft gode og lykkelige år. En nogenlunde sorgfri barndom hos gode forældre, en lykkelig ungdom og et godt ægteskab. Dette sidste, der kun varede 18 år, var nok ikke uden problemer men, tror jeg, måske bedre end de fleste ægteskaber.

Albertine var en usædvanlig kvinde. Hun var altid parat til at give andre og dårligere stillede en hjælpende hånd, også økonomisk, selv om hun ikke

selv var for godt stillet og uden tanker for, at hun selv kunne komme i vanskeligheder.

Kommer tid, kommer råd, var et af hendes valgsprog.

Som nævnt var mor dybt religiøs, og hun forsøgte altid at leve i overensstemmelse med sin overbevisning, men hun var ikke mere fanatisk, end at hun også respekterede andres tro, hvis hun fandt, at den var alvorlig ment.

Et smukt bevis herpå var sammenholdet med hendes søskende og den hengivendhed, der prægede deres samvær, når de af og til var sammen.

Sådan var det lige til deres død.

De var alle stærkt religiøse, men tilhørte forskellige retninger. Tine var den eneste der tilhørte Jehovas Vidner. De holdt alle af sang og musik. Jeg har ofte overværet deres samvær, helt op i deres høje alder. Mor satte sig ved klaveret, de andre greb hver et instrument, og så sang og spillede de sammen. Jeg kan endnu for mit indre øre høre deres lidt sprøde stemmer, klare og faste.

De var alle elskelige mennesker, som jeg satte meget stor pris på.

Albertine Nielsen blev ført tilbage til Samsø, hvor hun blev begravet ved siden af sin mand på familiegravstedet i Tranbjerg. Størstedelen af familien, børn, svigerbørn og børnebørn fulgte med farmor til hendes sidste hvilested. Vi vil alle mindes et stort og varmt menneske.

Bibelstuderne var ikke velsete på Samsø i min barndom. Jeg mærkede det ofte med nedsættende bemærkninger. Navnlig hvis jeg havde lavet et eller andet galt; jeg var nok ikke bedre end børn er flest. Men der var undtagelser.

Christian Lehmand var en ældre handicappet mand, der haltede på det ene ben. Et hyggeligt menneske, der kunne lide børn og unge mennesker. Mine store brødre og andre unge mennesker havde han ofte samlet i sit hjem om aftenen, hvor de bl.a. lavede løvsavsarbejder.

Når det var godt vejr, gik han ofte op på det gamle vandtårn bag vores hus med sin kikkert for at se de skibe, der sejlede forbi øen. Jeg fulgte ofte med ham derop og fik lov til at anvende kikkerten.

Christian Lehman var kritisk i sin bedømmelse af *Bibelstudenterne*. De var skinhellige, hævdede han. Men ikke min mor, hun var i hans øjne et meget fint menneske og slet ikke som alle de andre, der kom til øen. Mange år senere, da Christian Lehman var død fik jeg forklaringen. Mor havde siddet ved hans mors dødsleje og trøstet hende; hun var bange for at dø.

Jeg har netop erfaret at min far Hans Nielsen, allerede i slutningen af halvfemserne, vist nok før han havde lært min mor at kende, havde erhvervet og læst bogen "*Millenniets Daggry*" af C.T. Russel. Han havde erhvervet den hos *Bibelstudenterne* i 1898 Albertine fik senere bogen af ham.

Hans Nielsens mange rejser og lange fravær fra familien havde desværre den bivirkning, at familien blev forsømt. Han blev en fremmed for sine børn og et naturligt forhold til dem, som vi kender det idag, fik han aldrig. Det var navnlig de ældre af mine søskende, der har givet udtryk for dette. Pigerne var næsten bange for deres far. Selv har jeg været for lille til at huske dette.

Et eksempel på, at han ikke fulgte sine tvillinger godt nok op, er, at da han opdagede deres mangelfulde skolekunderskaber, som en dårlig kommuneskole havde ansvaret for, blev de omgående flyttet hen i realskolen i Tranebjerg. Det skete imidlertid alt for sent med det resultat, at de naturligvis ikke kunne følge med i undervisningen, men måtte tilbage til skolen i Brundby.

Det gav pigerne et mindreværds kompleks, som de aldrig helt har forvundet.

Albertine og Hans Christian Nielsens børn

Albertine og Hans Christian Nielsen fik 6 børn,

- **Daniel**
- **Johannes**
- **Esther Frederikke**
- **Lydia Bodil**
- **Helge David**
- **Frede Edmund**

Daniel

- 01.08.1904 blev Daniel født i hjemmet i Brundby, Samsø
- 10.09.1917 Blev han døbt Daniel Nielsen i Ørby kapel sammen med sine fire ældste søskende.
- 30.08.1899 blev Ella Helene Krøyer født i Herringløse, Sjælland. Daniel lærte Ella Krøyer at kende under et ophold i København.
- 31.12.1927 blev Ella og Daniel gift i Tranebjerg

De fik 4 børn sammen,

- **Bent**
- **Werner**
- **Esther**
- **Helge**

Bent

- 01.10.1929 blev Bent Krøyer Nielsen født i Brundby
- 15.10.1925 blev Lizzie Annabeth Herman født i København
- 24.10.1953 blev Lizzie gift med Bent Krøyer Nielsen

De fik 2 børn sammen.

06.05.1954
19.12.1958

Jette Krøyer Nielsen født i København
Jesper Krøyer Nielsen født i København

Ægteskabet blev opløst

20.05.1947

blev Vibeke Reese født i Assens, Fyn

02.08.1974

blev Bent Krøyer Nielsen gift anden gang med Vibeke Reese i daglig tale kaldet Dorte.

De fik 1 barn sammen

21.11.1975

blev Maria Kristina Krøyer Reese født i København

Werner

13.10.1931

blev Werner Krøyer født i Brundby

09.03.1941

blev Linda Dorte Brøndberg født i København

03.04.1964

blev Linda Dorte gift med Werner Krøyer gift i København

De fik sammen 1 barn

10.06.1964

blev Katja Krøyer født i København

Ægteskabet blev opløst

31.10.1931

blev Birgit Juel Jensen født i Sallinge på Fyn

1969

indleder Birgit Juel Jensen og Werner Krøyer et samlivsforhold.

De fik 1 barn sammen

09.10.1969

Klaus Juel Krøyer født i København

29.10.1990

døde Werner Krøyer efter en langvarig sygdom. Han blev begravet i den fælles urnegrav på Sct Olai kirkegård i Kalundborg.

Esther Lydia

- 08.10.1936 Esther Lydia Nielsen, født i Kalundborg
- 24.08.1934 Kurt Edvard Haastrup, født i København
- 04.10.1965 blev Esther Lydia gift med Kurt Edvard Haastrup i Kalundborg
- De fik sammen 2 børn
- Henrik
 - Tine
- 08.12.1958 Henrik Krøyer Haastrup, født i Kalundborg
- 18.11.1958 Anny Ladefoged født i Grenå
- 18.03.1978 blev Anny og Henrik Krøyer Haastrup gift i Århus
- De fik 2 børn sammen
- 25.08.1980 blev Tabita født i Kalundborg
- 10.12.1981 blev Daniel født i Kalundborg
- 27.02.1963 Tine Helene Krøyer Haastrup, født i Kalundborg
- 1958 Larry David Grant, London, født på Trinidad
- 13.09.1984 blev Tine Helene Krøyer Haastrup gift med Larry David Grant i London, hvor de etablerede sig.
- Esther Lydia Krøyer Nielsen og Kurt Edvard Haastrups ægteskab blev opløst.
- 26.04.1938 blev Vagn Richard Hansen født i Skamstrup sogn, Holbæk amt.
- 03.11.1979 blev Esther Lydia Krøyer Nielsen gift anden gang, med Vagn Richard Hansen.
- 19.11.1991 døde Kurt Edvard Haastrup og blev begravet i Kalundborg

Helge

- 01.04.1944 blev Helge Krøyer Nielsen født i Kalundborg
- 20.11.1948 blev Kirsten Guldager Nielsen født i Kalundborg
- 27.11.1964 blev Kirsten Guldager gift med Helge Krøyer i Kalundborg
- De fik sammen 2 børn
- 18.04.1967 Kristian Krøyer født i Kalundborg
- 17.06.1968 Mette Krøyer født i Kalundborg

En del af oplysningerne om Daniel og Ella er hentet fra en beretning, som Helge Krøyer på min opfordring har skrevet om sine forældre. Beretningen støtter sig til båndoptagelser med Daniel samt til Ella og Daniel's nedskrevne erindringer om deres liv. Om tiden efter Samsø skriver Helge bl.a.:

- 1934 'Som tidligere nævnt var tiden sidst i 20erne og først i 30erne præget af perioder med arbejdsløshed. I disse perioder levede familien på et eksistensminimum, og situationen var derfor ikke holdbar i længden. Barndomshjemmet blev solgt, og familien flyttede i 1934 til Kalundborg, hvor Daniel fik job som varmesmed og senere som svejser på Motorfabriken Bukh, hvor han med enkelte afbrydelser kom til at arbejde i over 25 år.

Farbror Bertel, som vanskeligt kunne klare sig alene, fulgte med til Kalundborg, hvor familien først boede til leje flere steder. Senere kom Frede også til.

En dag - formentlig sidst i 1936 eller først i 1937 - foreslog Bertel, at de skulle købe deres eget hus; han ville hjælpe til økonomisk. Valget faldt på 'Bakkebo', Lille Møllestræde nr. 12; dér kunne Bertel få sit eget værelse med udsigt over havnen, hvor han holdt af at komme ned for at sludre med søfolkene. Bakkebo skulle blive familiens samlingspunkt de næste 35 år. Huset, som var fra 1911, var meget umoderne og krævede megen vedligeholdelse. Men det blev da heldigvis forbedret noget i de følgende år, og udsigten over byen og halvøen Asnæs samt omgivelserne, (grunden grænser op til Møllebakkeanlægget), kunne der ikke klages på. Haven var stor og smuk dengang, og både far og mor elskede heldigvis havearbejde; sådan så det i hvert fald ud.

Farbror Bertel, som vist nok holdt meget af sine brorbørn og sin *brorsøns* (med rullende r) børn, var lidt af en særting. Far har fortalt om følgende pudsige episode fra Bakkebo-tiden:

Far lagde mærke til, at nogle buske, som han havde plantet, ikke rigtig ville trives. En dag opdagede han hvorfor, da han tog farbror Bertel på fersk gerning i færd med at grave dem op. Bertel havde flyttet buskene et lille stykke ad gangen, for at ingen skulle bemærke det, for *så kunne der blive plads til nogle 'råder' kartofler*.

To hændelser kom til at berøre far dybt, som det berørte den øvrige familie. Hans bror Johannes' død i 1930, og nu denne:

02.04.1942 bankede en betjent på døren til Bakkebo. Far fik overbragt budskabet om, at hans yngste bror, Frede, var død, 23 ½ år gammel. Frede havde taget livet af sig på samme måde som hans bror Johannes havde gjort. Endnu engang måtte far gå den tunge gang til farmor for at viderebringe et ulykkeligt budskab. Farmor var flyttet fra Ris til Kalundborg i 1935 eller 1936 og boede i 1941 på Lundevej nr. 87, hvor også Frede var flyttet ind. Erna og David var på besøg, da far kom; de havde ventet, at Frede skulle komme og spise med. Dagen efter tog David sammen med far toget til Slagelse, men de kunne jo kun konstatere, at det forholdt sig, som betjenten havde sagt. Far har fortalt, at hans medpassagerer må have undret sig, fordi han sad og græd hele vejen til Slagelse.

Tungsindig har Frede været. Jeg synes også, at det tydeligt fremgår af de fotografier, vi har af ham. Frede var på det tidspunkt arbejdsløs efter at have været i lære som anlægsgartner i Fårevejle. Far har fortalt, at tyskerne havde planer om at internere de arbejdsløse i arbejdslejre, og at det naturligvis bekymrede Frede. Dette er blot en af flere mulige bevæggrunde for Fredes handling.

Fredes store interesse var fotografi. Han havde erhvervet et fint Voigtländerkamera og dyrkede med det sin oftest ensomme hobby. Han tog kopier af de små 6x6-billeder til sine elskede søstre Esther og Lydia, og på Bakkebo fandtes der også enkelte kopier. Det var for det meste natur- og byoptagelser, enkelte billeder af farmor og familien på Bakkebo samt et par selvportrætter. Jeg tror, at han havde gode anlæg for det. Det er Frede, som har taget et stemningsfuldt billede af faster Esther, Lydia, farmor og familien Nielsen samlet i Bakkebos spisestue for nedrullede mørkningsgardiner i julen 1941. Tre måneder senere var Frede ikke mere.

Farmor skrev mange år senere i en lille protokol, hun havde liggende:
Fredag den 18-9.1959. Fredes 41 Aar hvis han havde levet. - Det er, som det altid denne Dato plejede at være et vidunderligt smukt Vejr i dag. Tanken dvæler jo som naturligt er ved ham som jeg maatte give Afkald på for nu saa mange Aar siden. Sidst jeg skrev om Frede, (ser jeg) at jeg skrev, at det var den største Sorg jeg havde oplevet i mit Liv; dette er vist ikke helt rigtigt; eftersom jeg 10 Aar tidligere mistede vor kære Johannes paa samme sørgelige Maade, og det var jo lige saa svært; (og tidligere deres Far) - Men det er jo altid som om den sidste Tragedie føles sværest. Nu har jeg det herlige Haab som ligger forude i Opstandelsens Mulighed ... men det er godt at jeg har endnu 4 børn, som jeg elsker og som gør Livet lyst og let for mig. Tak derfor alle fire.

To år efter Fredes død kom jeg, Helge, til verden, og der skulle gå en del år, før det gik op for mig, hvorfor farmor så ofte kom til at kalde mig for Frede, da jeg var dreng.

1947

Pga. arbejdsforholdene på Bukh søgte Daniel andre 'græsgange', det blev i Skælskør, hvor han de næste par år arbejdede flere forskellige steder, og hvor vi også boede til leje flere steder. Der var også seriøse overvejelser igang om hele familiens (Bent undtaget) emigration til New Zealand. Det var kommet så langt, at NZ's myndigheder havde givet indrejsetilladelse, men forehavendet blev jo som bekendt alligevel opgivet.

Omkring 1949-50 var familien med de 2 yngste atter etableret i Kalundborg, denne gang blivende. Daniel havde igen fået arbejde på Bukh, og Bent og Werner, som var blevet voksne, var flyttet fra Bakkebo.

Årene derefter blev mere stabile hvad arbejde og bolig angår. Daniel kom i mange år til at arbejde som værktøjsmager på Bukh; det var, da man foruden marinemotorerne producerede de legendariske Bukh-traktorer. Daniel nød en vis anseelse på Bukh som en udmærket og opfindsom værktøjsmager. Han fremstillede bl.a. en stor boremaskine, som kunne bore adskillige huller på én gang, og fra flere vinkler. Den blev brugt til udboring af motorblokke. I 1956 inviterede Bukh ham sammen med nogle af de ledende medarbejdere med til verdensudstillingen i Bruxelles. Det blev en stor oplevelse for ham. Han fulgtes med de andre derned men var til familiens undren ikke med hjem igen. Han var stået af toget under et kort ophold i Hamborg, og da han kom tilbage, var toget gået .

1966-67

Selvom Daniel ikke længere var helt ung, vovede han som 62-årig springet fra de utilfredsstillende forhold på det stillestående Bukh og blev værktøjsmager på Carmen Curlers. Det fortrød han ikke; arbejds- og indkomstmæssigt blev det de bedste år af hans liv.

1971 Den 1. august 1971 fyldte Daniel 67 år; han og Ella skulle nu nyde pensionisttilværelsen.

26.09.1971 blev en søndag vi aldrig glemmer. Vi fik meddelelse om, at far og mor var kørt galt. Vores overbo, som tilfældigvis kørte forbi Jyderup den formiddag, så deres bil ligge i grøften. Den så ikke godt ud, sagde han. Fars og mors hund 'Tom' løb forvildet rundt på vejen, og naboen havde derfor taget den med og afleveret den til Esther og Kurt i Kalundborg.

Da far og mor var kommet kørende ad den 4-sporede 'Skovvej', blev de overset af en bilist, som ville krydse vejen. Han kørte ind i siden på deres bil med det resultat, at den kom ud af kurs, kørte i grøften med fuld fart og trillede rundt. De havde begge fået en meget ilde medfart, og mor var med ambulance blevet kørt til sygehuset i Holbæk, mens far, som så ud til at være endnu hårdere medtaget end mor, var blevet overført til Rigshospitalet.

De var på vej til at besøge Werner i Brøndbyøster den skæbnesvangre formiddag.

Vi børn kom på skift og sad ved fars og mors senge; i begyndelsen uden at kunne få kontakt med dem. Den 4. oktober, da jeg besøgte mor, var hun dog vågnet så meget op, at jeg kunne tale lidt med hende - nej, til hende - og fortælle, hvor hun befandt sig, og hvor far var. Jeg håbede, at hun nu ville begynde at komme sig, så jeg kunne tale mere med hende næste dag. Imidlertid døde mor dagen efter, 9 dage efter ulykken.

05.10.1971 døde Ella Helene Krøyer Nielsen på Holbæk Centralsygehus, 72 år gammel. Hun blev bisat fra Jehovas Vidners Rigssal i Kalundborg under overværelse af mange venner og bekendte fra nær og fjern, som havde hørt om ulykken. Far, som i tidens løb selv havde holdt så mangan en begravelsestale, var forhindret i at deltage. Han var endnu, 13 dage efter ulykken, ikke kommet til bevidsthed.

Den følgende uge var der dog fremgang at spore, og få dage efter bisættelsen var far kommet så meget til bevidsthed, at vi (Esther og jeg) måtte påtage os det tunge hverv at fortælle ham, hvad der var sket. Om den planlagte tur ind til Werner. Om ulykken. Om, hvor han befandt sig. Om at mor ikke klarede det, at hun var død, og at hun allerede var blevet bisat. Det var slemt at komme igennem, men far tog det meget fattet.

Reaktionen og savnet meldte sig dog snart, og varede ved i lang tid under fars lange sygeleje, og da han endelig kom hjem til det tomme Bakkebo,

var han en mærket og forandret mand. Omvæltningen og ensomheden har været stor, for i foråret 1972 annoncerede han sit mere end almindelige venskab med Rosa, og den

14.06.1972 giftede Daniel sig med

Rosa Gade, f. Nielsen den 25.02.1920, datter af Ida og Emil Nielsen. Rosa var enke efter Karl Gade.

Trods ægteskabet med Rosa forvandt han dog ikke ulykken og han blev aldrig den gamle Daniel igen. Helbredet de følgende år blev heller ikke godt.

Jeg tror, det var i 1975, at Bakkebo blev solgt, fordi de ikke kunne overkomme vedligeholdelsen længere. Daniel og Rosa flyttede i lejlighed. Senere flyttede de et par gange til for til sidst at flytte ind en lejlighed i 'Munkesøparken', hvor Rosa endnu bor.

Ca. 1980 Daniels sidste leveår blev præget af fysiske svagheder, flere sygehusophold, operationer og dårlig mobilitet. Han blev, synes jeg, de allersidste år mere og mere indesluttet og apatisk. Hvor hans tanker var, kan man kun gætte på.

20.10.1985 døde Daniel Nielsen på Kalundborg Sygehus, 81 år gammel. Han blev bisat fra sygehusets kapel og hans urne blev nedsat på den fælles urnegrav på Sct. Olai Kirkegård i Kalundborg, hvor også Ellas urne var blevet nedsat 14 år forinden.'

Her slutter uddraget af Helge Krøyers beretning om sine forældre.

Johannes

18.05.1906 blev Johannes Nielsen født i hjemmet i Brundby

10.09.1917 blev han døbt i Ørby kapel

Somganske lille havde Johannes en dag trukket sin strikkede hue ned over øjnene, og var gået lige ud i gadekæret, der lå, hvor nu genforeningsanlægget ligger. Heldigvis kom farbror Søren tilstede lige efter og fik ham trukket op. Det glemte Johannes aldrig, for når Farbror Søren senere snakkede med ham, spurgte han tit "*Hvad siger du så idag Johannes?*" så svarede Johannes "*Tak fordi du tog mig op af gadekæret*"

Efter endt skolegang på realskolen i Tranebjerg, hvor han fik eksamen med et godt resultat, forsøgte Johannes at få en læreplads indenfor maskinindustrien, men uden resultat.

En kort tid var Johannes i isenkræmmer lære i Tranebjerg.

Han måtte ud at tjene penge, mor havde ikke mange at hjælpe med. Johannes kom ud at tjene på landet, hvor han bl.a. en tid var på Hjalmarsgaard. Efter mange forsøg på at finde et arbejde, som interesserede ham, uden held, tog han hyre som kullempere på amerikabåden *Frederik VIII*. Det var Johannes' håb at få mulighed for at rømme, når båden var i De Forenede Stater, og få et job på Ford fabrikkerne i Detroit. Forsøget mislykkedes, og han måtte med skibet tilbage til Danmark. Senere havde Johannes et par ture med *Frederik VIII*, efterhånden som fyrbøder.

Det var imidlertid ikke en tilværelse for den følsomme og lidt vege Johannes, der havde en øjenfejl. En løs hornhinde bevirkede, at øjnene rystede, hvilket nok har medvirket til usikkerheden.

Det var et hårdt liv blandt hårde og ufølsomme mennesker, med druk og slagsmål, absolut ikke en tilværelse for Johannes. Hertil kom arbejdet i mørket, ved et brølende ildsted og i en forfærdelig varme.

Johan Hegewald, der engang som kok havde taget en tur med *Frederik VIII* sammen med Johannes, forstod hans problem. Johan har fortalt mig, at han har set Johannes næsten blind tumle rundt på dækket efter en vagt ved fyret i skibets bund.

Jeg forstår idag, hvorfor Johannes først, når andre muligheder var forsøgt, og når hans hyre var opbrugt, igen tog hyre på *Frederik VIII*.

Johannes blev en social taber. Jeg tror, at farbror Bertel forstod ham. Vores farbror tog altid med Johannes til København og stod på Kvæsthusbroen og vinkede farvel, når damperen forlod havnen. Da Johannes den sidste gang forsøgte at få hyre på *Frederik VIII*, kom han for sent, der var allerede optaget.

Han kom tilbage til sit hjem, helt fortabt og uden penge. Jeg husker hvor stille han listede rundt i stuerne eller lå på sofaen i mors stue. I 1930 var der ingen form for overførselsindkomst eller offentlig hjælp, man måtte klare sig selv.

Johannes opgav det hele. Farbror Søren fandt ham nede i sit hus. Søren ringede til Daniel på maskinfabrikken i Tranebjerg og fortalte at Johannes

var død. Daniel tog varevognen og kørte hjem til huset i Brundby. Her fandt han sin bror, død. Han havde taget sit eget liv.

Det var Daniel, der med tungt hjerte, måtte overbringe det sørgelige budskab til sin mor. Johannes havde aftenen forinden været på besøg hos Daniel og Ella. Daniel havde spillet mandolin og han huskede, at de havde haft det så hyggeligt sammen. Daniel mente, at ensomhedsfølelsen bagefter havde ovevældet Johannes.

Det blev min mors største sorger. Johannes havde ikke efterladt så meget som en lille hilsen til sin mor.

Tine kom til at leve med mindet om Johannes resten af sit liv.

27.01.1930 døde Johannes Nielsen 24 år gammel i Brundby og blev begravet på familiegravstedet i Tranebjerg

Esther Frederikke

05.12.1908 blev Esther Frederikke Nielsen født i hjemmet i Brundby

10.09.1917 blev hun døbt i Ørby kapel.

Esther kom tidligt ud af skolen, for at tjene. Den første plads hun havde, kun 13 1/2 år gammel, var hos morbror Viggo i Sønderjylland. Her befandt hun sig godt, men længtes forfærdeligt hjem.

I november 1922, kort før Esther fyldte 14 år, fik hun plads som stuepige og flaskerenser på Tranebjerg Apotek, det apotek, som hendes tipoldefar havde oprettet i 1815.

Esther har fortalt, at fru apoteker Gotlieb på hendes fødselsdag havde udbrudt: *Gud, jeg har en kokkepige (Emilie Christensen) på 16 år og en stuepige på kun 14 år!* De 2 klarede imidlertid opgaverne til alles fulde tilfredshed. Siden har Esther arbejdet i huset mange forskellige steder. I Skelde, Sønderborg og i Københavns forstæder. I mange år som tilskærer i *Øhlenschlägers* broderifirma.

Esther købte en aktieejlighed, Lille Strandvej 12 A i Hellerup, hvor hun stadigvæk bor.

Lydia Bodil

- 05.12.1908 blev Lydia Bodil Nielsen født i hjemmet i Brundby
- 10.09.1917 blev Lydia og tre søskende døbt i Ørby kapel, sammen med sin tvillingsøster, Esther.

Lydia kom som sin søster tidligt ud af skolen for at tjene. Den første plads var i Haarmark, få kilometer fra hjemmet. Senere fulgtes de to søstre sammen til Skelde i Sønderjylland.

Også Lydia kom til at tjene i større huse i Københavns omegn, indtil hun som tidligere beskrevet bosatte sig i Kalundborg.

De to tvillingesøstre har været meget tæt knyttet til hinanden. Der er vel næppe gået en dag uden, at de har talt med hinanden, direkte eller i telefonen.

- 02.02.1992 døde Lydia, 84 år gammel, i sit hjem på Frederik Andersensvej 22, formentlig hurtigt og uden smerter; hun var alene i sit hjem.

Lydias død var et stort savn for de efterladte. Navnlig for Esther, hendes tvillingsøster, ramte savnet af Lydia meget hårdt.

- 08.02.1992 blev Lydia bisat fra Jehovas Vidners Rigssal i Kalundborg. Hendes aske blev nedsat i den fælles urnegrav på Sct. Olaikirkegården i Kalundborg.

Helge Krøyer tilføjer følgende om Esther og Lydia:

"Det lille hus på Margrethevej 15 A, som Esther og Lydia erhvervede i fællesskab, blev farmors og Lydias hjem i godt 20 år. Det blev et sted, som vi børn fra Bakkebo ofte og gerne gæstede.

Jeg har mange gode minder fra Margrethevej, også i forbindelse med de mennesker, familie og andre, og det var ikke få, som gæstede farmor og Lydia. Når faster Esther var på besøg, var Esther og Lydia meget betænksomme med gaver til søskendebørnene, som jeg tror, at de holdt meget af.

At farmors og Lydias tilværelse på Margrethevej også, dels pga. af de tildragelser, som familien havde været ude for, og dels pga. farmors store afhængighed af Lydia, også havde sine skyggesider, opfattede jeg vel ikke fuldt ud, da jeg var dreng. Men det skal ikke forbigås, at både Esther og

Lydia lige fra deres barndom og ungdom blev pålagt meget store forpligtelser og også selv følte sig forpligtet til at hjælpe deres mor. De gav derfor begge afkald på meget, nok også for meget. Det gælder ikke mindst Lydia, som støttede, hjalp og til sidst plejede sin mor gennem de 26 år, der gik fra indflytningen på Margrethevej til farmors død i 1968.

Denne næsten livslange opgave, som også omfattede arbejdet og forpligtelserne i forbindelse med de mange forskellige gæster, som i tidens løb har besøgt farmor og Lydia i kortere og længere tid, blev nok ikke altid værdsat tilstrækkeligt efter fortjeneste. Og det gjaldt såmænd nok både farmor og os andre i familien.

Og alligevel; efter farmors død fortsatte Lydia med altid at være aktiv, altid på farten eller i færd med noget husligt. Inviterede gerne gæster. Var meget betænksom overfor andre. Besøgte og plejede syge og gamle. Vel var Lydia ikke altid særlig diplomatisk og kunne sige tingene lige ud, men hun var på grund af sine mange gode egenskaber vellidt i sin omgangskreds."

Helge David

27.09.1914 blev Helge David Nielsen født i hjemmet i Brundby

10.09.1917 blev han døbt i Ørby kapel.

David fik godt 7 års undervisning i den kommunale skole i Brundby. De første to hos frk. Johansen var ganske udmærkede, men de følgende gav mig ikke megen lærdom, måske med undtagelse af regning, der var mit yndlingsfag.

Min far var død da jeg begyndte i skolen, og min mor magtede ikke at få mig overført til realskolen i Tranebjerg, hvor mine søskende havde gået.

Efter skolens afslutning kom jeg, som tidligere nævnt 17, måneder på landet og derefter i tømrerlære.

En hel ny periode i min tilværelse begyndte nu.

Jeg kom i mesterlære hos tømrmester Valdemar Jensen, Lille Egebjerg ved Vig, der drev en virksomhed, som omfattede tømrerarbejde, maskinsnedkeri og samleværksted. Jeg fik lov til at prøve det hele.

Min kontrakt omfattede kost og logi og en familiær stilling i hjemmet.

Virksomhedens entrepriser omfattede også isætning af ruder. Jeg fik hurtigt lært dette arbejde, og mester, i daglig tale Valde, var flink nok til at overlade mig dette arbejde i akkord som overarbejde.

Om aftenen, efter fyraften, tjente jeg således til mit underhold ved at sætte ruder i vinduer, som jeg forinden havde grundet.

Det var et godt sted, jeg var kommet i lære.

Ikke alene lærte jeg håndværkets praktiske sider, men også at planlægge det, samt den økonomiske side af arbejdet.

I vinterhalvårene gik jeg fem aftner om ugen på den tekniske skole i Vig, hvor undervisningen omfattede dansk, regning, lidt bogholderi og først og sidst fagtegning. Endvidere var der frivillig sprogundervisning i tysk.

Det var Valde, der underviste i fagtegning, og også her kom hans faglige dygtighed mig til gode. Han lærte mig at tegne udviklede tagkonstruktioner, skæve trapper m.v., og jeg fik altid lov til at være med, når vi i praksis skulle udføre disse ting.

Om aftenen lavede jeg modeller af forskellige tagkonstruktioner. Enkelte sommerhuse tegnede Valde selv, og det hændte, at jeg i stille vinterperioder gav ham et nap med på tegnestuen.

Hos Valdemar Jensen fik jeg så god en praktisk og teoretisk uddannelse, at jeg, efter at have aflagt svendep prøve hos ham, kunne springe aspirantklassen over, da jeg påbegyndte undervisningen i Haslev.

Jeg er Valdemar Jensen megen tak skyldig for den lærdom, han gav mig.

01.11.1934 20 år gammel, begyndte jeg i første konstruktørklasse på håndværkerhøjskolen i Haslev. Jeg tilbragte 4 vintersemestre her.

Om sommeren arbejdede jeg som tømrer. Første år som svend i Lille Egebjerg og Vig og derefter i Nykøbing Sjælland, i Ruds Vedby samt 2 somre i Horsens

01.04.1938 fik jeg eksamensbevis som konstruktør fra Håndværkerhøjskolen i Haslev.

Umiddelbart efter fortsatte jeg på Horsens Ingeniør dag skole, som jeg et år senere, 1 april 1939, forlod som ingeniør i bygningsteknik.

- 15.04.1939 25 år gammel fik jeg ansættelse på tegnestuen i *Danalith A/S*, København.
- 01.09.1939 blev jeg flyttet til firmaets afdeling i Århus. Det var samme dag tyskerne gik ind i Polen.
- 09.04.1940 bad firmaet mig rejse til Aalborg på en gæstevisit.
Tag det første tog efter middag, det vil nok vare et par uger eller tre, mente man.

Opholdet i Aalborg kommer nu nok til at vare livet ud.

- 15.04.1979 kunne jeg fejre 40 år i firmaet, nu som overingeniør. Og sammen med E. A. Jeppesen, leder af *Danalith A/S*, Aalborg.

- 01.07.1979 gik jeg af med pension .

I Aalborg lærte jeg Erna at kende.

- 01.12.1918 blev Erna Christensen født i hjemmet Ane Damsgade 19, Nørresundby, som datter af bagermester Marinus Christensen, Nørresundby, født 30.03.1890 i Vangen, Bonderup, Haverslev Sogn og Emma Larsen født 13.10.1890 på Frederiksberg, København.

- 30.03.1919 blev Erna døbt i Nørresundby kirke.

- 11.04.1943 blev Erna Christensen og Helge David Nielsen gift i Nørresundby kirke.

De flyttede ind i en 1. Sals lejlighed i en villa på Landevejen 7, Nørre Uttrup. Det blev familiens hjem de følgende 10 år.

I 1953 byggede de eget hus på Langersvej 18 i Hasseris, der siden har været familiens faste tilholdssted.

De fik 4 børn sammen.

- **Kjell David**
- **Torben David**
- **Claus David**
- **Eva**

Kjell David

Albertine og Hans Christian Nielsen

- 01.11.1944 blev Kjell David Nielsen født, på fødeklinikken i Nørresundby (under en luftalarm).
30. 3.1945 blev Kjell døbt i Nørresundby kirke.
- 1961 Kjell gik 3 1/2 år i Nørre Uttrup skole, derefter Stolpedalsskolen.
realeksamen fra Stolpedalsskolen.
- 1964 matematisk student fra Aalborg Katedralskole.
- 1971 dimitterede fra Danmarks Tekniske Højskole som
civilingeniør, svagstrøm.
- 1965- 1971 P.O.Pedersens kollegium.
- 1972 aftjente Kjell sin værnepligt i flyvevåbnet, FMK Værløse,
- 1972 ansat hos GNT Automatic A/S Søborg.
- 1980 ansat i KTAS.
- På P.O.Pedersens kollegium lærte Kjell Merete Sønderlund Christiansen at kende.
- Merete Sønderlund Christiansen .
- 03.09.1945 blev Merete født, på Sct. Joseph, Frederiksberg. Hun var datter af rigger Karl Emil Ankjær Christiansen, Gerbrandsgade 230, København, født 03.04.1912 i Sønderlund ved Roskilde, død 15.12.1984 og Aase Betty Elisabeth Larsen, Frederiksberg, født 21.09.1913.
- 1961 realeksamen fra Gerbrand skole.
- 1964 matematisk student fra Rysensteen Gymnasium .
- 1968 dimitterede som 23 årig fra Danmarks Ingeniør Akademi som kemiingeniør. Derefter fik Merete ansættelse som farve- og laktekniker hos Flugger A/S. Teknologisk Institut, Afdelingen for overfladebehandling, Entreprenør Konow og Raben A/S, København, Byggeteknisk Højskole, som underviser i matematik og materialelære. Ansat i Ankerhusgruppen, Sorø og Teknisk Skole, Slagelse.
- 08.05.1971 blev Merete og Kjell borgerligt viede i Aalborghallen.
- 1971 flyttede Merete og Kjell ind i en lejlighed på Åbakkevej 55.2 i Vanløse.
- 1974 Gærdehuset 8, Hundige .
- 1977 købte de hus Roarsvej 9 i Ølstykke.

De fik 2 børn sammen .

Bo David
Uffe David

- 19.03.1974 blev Bo David Nielsen, født på Sct. Joseph Hospital, Frederiksberg .
- 27.03.1989 døbt Bo Sønderlund Nielsen i Ølstykke kirke.
Bo gik i Skole på Hampelandsskolen, Ølstykke.
EFG på Ballerup Tekniske skole.
- 1990-91 i lære hos Haldor Topsøe A/S, Lyngby.
- 01.08.1991 udlært som elektronik mekaniker i august måned.
- 31.01.1994 ansat hos Haldor Topsøe
- 1994 ansat hos Delta A/S, Hørsholm.
- 10.1994
- 02.10.1979 Uffe David Nielsen, født på Rigshospitalet, København.
- 25.06.1993 døbt i Uffe David Sønderlund Nielsen i Ølstykke kirke.
- 30.04.1994 konfirmeret i Ølstykke kirke .
Uffe går i skole på Hampelandsskolen i Ølstykke.
- 07.06.1988 blev Merete og Kjell separeret, og Merete, Bo og Uffe flyttede til Krebsen 25, Ølstykke.
- 11.08.1994 blev de endeligt skilt.

Torben David

- 16.04.1948 blev Torben David Nielsen født, i Aalborg.
- 15.08.1948 døbt i Nørresundby kirke .
- 20.05.1954 Mariane Prang født i Viby J.
- 17.02.1973 blev Mariane og Torben David gift i Århus .
De fik 2 børn sammen .
- 20.06.1980 Michael David Nielsen, født i Århus .
- 20.06.1980 Christian David Nielsen, født i Århus .

Claus David

- 21.01.1953 blev Claus David Nielsen, født i Nørre Uttrup.
- 17.05.1953 døbt i Nørresundby kirke.

- 1969 afgang fra 2 real på Stolpedalsskolen .
1972 matematisk studentereksamen fra Aalborg Katedralskole.
1978 afgangseksamen fra den Polytekniske Lærestalt i København som civilingeniør, bygning.
1976 arbejdede Claus David som landmålerassistent i Dyrehaven.
Her lærte han Anne Mette at kende.
- 31.08.1955 Anne Mette .
blev Anne Mette Jonassen født, i Hellerup, som datter af Alice og Birger Jonassen, Hellerup.
- Okt. 1977 købte Anne Mette og Claus en lejlighed i Sankt Hansgade 4 mez. Nørrebro.
22.04.1978 blev Anne Mette Jonassen og Claus David Nielsen gift i Korskirken, Herlev.
1979 blev Anne Mette Jonassen færdig som civilingeniør ,
Ægteskabet blev kort.
- 09.04.1980 blev Anne Mette og Claus Davis separeret.
23.07.1981 blev Anne Mette og Claus skilt.
- Sammen fik de ingen børn .
- 1977 fik Claus David et feriejob i Danalith, København.
Det udviklede sig til fast ansættelse som ingeniør.
1978 aftjente Claus David sin værnepligt.
1979 blev Claus David ansat i det rådgivende Ingeniørfirma Dipco Engineering K/S.
1980 rejste Claus til Oslo, hvor han de følgende 6 år projekterede offshore boreplatforme. Heraf i 1981 1/2 år hos Brown & Roth i London.
- Claus lærte Bende Rindbo at kende.
- 01.09.1954 Bende Rindbo
blev Bende Rindbo født, i Tagensbo sogn, København, som datter af Ole Rindbo, født 16.02.1927 på Frederiksberg med navnet Ove Petersen, og Grethe Lubich, født 15.12.1926 på Christianshavn.
- 01.01.1955 blev Bende Rindbo døbt i Brønshøj kirke, København.

Albertine og Hans Christian Nielsen

- Bende havde i et tidligere ægteskab med Steen Bonde, fået sønnen Jesper Thue Bonde.
- 03.09.1978 blev Jesper født i Herlev, Ballerup sogn, København.
- 07.01.1979 blev Jesper Bonde døbt i Kildevælds kirken, København Ø.
- 1982 flyttede Bende og Jesper op til Claus i Oslo.
- 1985-86 gik Jesper i 1. Klasse på Majorstue skole i Oslo.
- 1986 startede Jesper på Hansted skole, Valby i 2. Klasse.
- 1995 10. Klasses eksamen fra Hansted skole.
- 1996 startede Jesper på Frederiksberg tekniske gymnasium, HTX.
- Bende og Claus fik en pige sammen.
- Line
- 04.03.1986 blev Line Nielsen født på Ullevål Sykehus, Oslo.
- 1986 flyttede hele familien tilbage til Danmark. De købte hus på Stadfeldtsvej 13 i Valby, som er deres nuværende adresse.
- 21.09.1990 blev Line Nielsen døbt i Vigerslev kirke, Valby
- 22.09.1990 blev Bende Rindbo og Claus David Nielsen gift i Johannes Døbers kirke i Valby.
- 03.08.1992 startede Line i 1. Klasse på Hansted skole.
- 1987-92 arbejdede Claus hos Højgaard og Schultz A/S i København.
- 1992-95 i Ejendomsekskabet Norden A/S, København
- 1995 - Dan-Ejendomme A/S, Hellerup, den afdeling i Norden A/S Claus David var leder af.
- 1978 blev Bende økonoma .
- 1984 husholdningslærer ,
Bende Rindbo underviser på Suhrs Husholdningsskole, København.

Eva

- 06.01.1959 blev Eva Nielsen født, på fødeklinikken i Nørresundby .
- 05.04.1959 døbt i Hasseris kirke, Aalborg.
- 1975 Realeksamen fra Stolpedalsskolen.
- 1978 nysproglig student fra Aalborg Katedralskole .
- Efter studentereksamen var Eva i Paris som au pair pige i 5 måneder, og tog franskundervisning på universitetet La Sorbonne. Derefter var hun 3 måneder i kibbutz i Haifa, Israel.
- 1981 Korrespondent i fransk og engelsk fra Aalborg Handelsskole.
- 1982 Udenrigsministeriet, København hvorfra hun kort tid efter blev udsendt til Elfenbenskysten, Afrika.
- 1982-86 For en periode på fire år arbejdede Eva i Den danske ambassade i Abidjan.
- Her lærte Eva shippingmanden Per Størling, der var ansat i SIVOMAR, at kende.
- 01.10.1986 blev Eva og Per sendt til Genoa, Italien i en periode på 3 år, for SIVOMAR.
- 28.05.1988 gift med Per Størling i Hasseris kirke .
- 15.08.1988 flyttede Eva fra Italien til Tranbjerg, og blev ansat på Århus Olie fabrik A/S.
- 1990 blev Eva Nielsen og Per Størling skilt .
- Der var ingen børn i ægteskabet.
- 01.01.1992 flyttede Eva til København hvor hun blev ansat i det franske kosmetifirma Capilex A/S, L'Oreal.

Frede Edmund .

18.09.1918 blev Frede Edmund Nielsen født i hjemmet i Brundby.

03.10.1918 blev Frede døbt i Ørby kapel .

Frede gik først i skole i Brundby, men kom derefter i realskolen i Tranebjerg, hvorfra han fik mellemskoleeksamen.

Da familien flyttede fra Samsø, fulgte Frede med mor til Ris. Han fik et job hos en gartner i Asnæs, og da mor flyttede til Kalundborg flyttede han med igen. Også her fik han beskæftigelse hos en anlægsgartner.

Vi havde vist nok alle troet, at Frede, der havde været glad for blomster som lille, skulle være gartner.

Jeg tror, at Frede kom til at hade denne branche.

Under krigen fuskede han lidt med at sælge cykler, men det blev heller ikke til noget varigt.

Frede var et følsomt og lidt tungsindigt menneske, der ikke kunne tage den modgang, han mødte, og ikke kunne finde nogen mening med sit eget liv. Frede tog sit eget liv i en taxa på vejen til sygehuset i Slagelse. Det var vel forberedt, men han havde ikke efterladt så meget som en lille meddelelse til sin så hårdt prøvede mor.

Vores mor var naturligvis utrøstelig. Det var anden gang hun havde mistet en søn på denne måde.

Igen måtte hun søge trøst hos sin skaber, som aldrig svigtede hende.

02.04.1942 døde Frede Nielsen, skærtorsdag, han blev knap 24 år.
Hans urne blev senere overført til familiegravstedet i Tranebjerg.

En stille efterårsdag i 1968 fik vores mor endelig fred. Hun døde stille og mæt af dage, vil jeg tro.

Æret være mors minde ...

Albertine og Hans Christian Nielsens familie

Niels Hansen (Risegaard) (6)

Niels Hansen Risegård var Albertines far og Hans Christian Nielsens svigerfar.

23.02.1854 blev Niels Hansen født i Brændmose ved Illerup, Kalundborg.

1854 blev Niels døbt i Raklev kirke ved Kalundborg.

Fader : Hans Jensen, husmand i Brændmose
Moder: Ane Sørensdatte

Niels Hansen var født i fattige kår, men i et godt hjem. Han kom meget tidligt ud at tjene, men Niels havde en stærk vilje og tro på, at han ville nå noget her i tilværelsen.

Efter at have tjent forskellige steder ved landbruget og herunder lært at behandle mælk, blev han som mejerikonsulent sendt til Samsø for at lære bønderne der at behandle deres mælk.

1875 lærte han birkedommer Søren Bays datter, Frederikke Louise, at kende. De blev forelskede og lovede hinanden troskab.

1876 erhvervede Niels Hansen en lille ståtækt ejendom, *Ørbækskilde*, beliggende i Veddinge bakker i Odsherred, hvori han oprettede et mejeri under beskedne former. Her behandlede han mælken fra omegnens landmænd.

11.08.1878 blev Niels Hansen og Frederikke Louise Bay gift i Tranebjerg kirke på Samsø

Brylluppet blev fejret i birkedommergården i Pillemark.

Straks efter brylluppet flyttede det nygifte par til deres nye hjem i *Ørbækskilde*. Her blev deres første to børn, Søren og Helga født.

01.01.1880 overtog Niels Hansen en gammel gård, *Risegaard*. Den var ret forfalden, og de følgende 2 år blev brugt til at ombygge og istandsætte den.

Der blev indrettet plads til en husdyrsbesætning, som blev erhvervet, og der blev indrettet en større og mere komfortabel bolig til familien, ligesom der blev indrettet værelser til tjenestefolkene.

Niels Hansen tog senere navn efter gården.

1881 flyttede familien ind på Risegaard.

Til ejendommen hørte et gammelt nedlagt teglværk, men Niels Hansen fandt ud af, at der stadigvæk fandtes ler til en produktion, og fik sat teglværket igang igen.

Han nåede at få en ret stor produktion, og leverede teglsten til bl.a. Asnæs og Fårevejles nye andelsmejerier. Da Odsherreds Jernbane blev etableret, leverede han teglsten til flere stationsbygninger, inden teglværket igen blev nedlagt.

1887 blev Niels Hansen tilbudt et job som fast mejerikonsulent for Kofoeds Fabrikker i København, der producerede mejerimaskiner, som han skulle rejse landet rundt og sælge.

Niels Hansen fandt at det var et godt tilbud. Han tog imod det, engagerede en bestyrer til at drive Risegaard og flyttede med familien til København. Han fandt en ledig lejlighed på Orla Lehmansvej 4 på Frederiksberg, og den blev deres hjem de næste fire år.

Da de havde boet nogle år i København og Niels Hansen i denne periode havde faret land og rige rundt med tog og skib for at sælge mejerimaskiner, og vel var ved at være træt af det, blev han og familien enige om, at bylivet ikke var noget for dem, men at livet på landet passede dem meget bedre.

Niels Hansen købte nu materialer fra forskellige nedbrudte bygninger i København, såsom døre og vinduer m.v. Disse materialer blev transporteret til Ris, og med dem opførte han *Frederikkes Minde* i nærheden af Risegaard.

Det blev en ret stor bygning, indrettet med en sal til afholdelse af møder og fester, skolestuer, samt to lejligheder på første sal, en til ham selv og familien, og en til en lærerinde. I tilknytning til bygningen blev der anlagt en stor have med frugtræer og buske, køkkenhave og blomster.

1891 opsagde Niels Hansen sin stilling, efter at have boet i København i fire år og familien flyttede nu tilbage til Ris, ikke til gården, men til den nye lejlighed på *Frederikkes Minde*.

I begyndelsen af 1870'erne var man begyndt at tørlægge Lammefjorden.

Niels Hansen fandt ud af, at der var gode muligheder for, til små priser, at erhverve jord til græsningsarealer for kvægdrift.

04.12.1885 købte han, sammen med et par andre investorer et areal på 120 tdr. land. Dette areal, matr. nr 19, blev senere udlagt som hovedfaktor i Faarevejle sogn. I 1898 overtog Niels Hansen hele arealet. Senere købte han yderligere 150 tdr. land landbrugsjord.

Niels Hansen kom til at interessere sig meget for Lammefjordens tørlægning, og var stærkt engageret i den videre udvikling. Han kom til at spille en stor rolle heri, idet han i 2 perioder, 1904-1909 og 1912-1919 var formand for lodsejerlauget.

Inden Frederikkes død havde de sammen lagt planer for oprettelse af et testamente, med bestemmelser om deres indtægters fordeling efter deres død. Det blev Niels Hansen, der efter sin kones død, alene måtte bringe dette til udførelse. Allerede inden året 1893 var til ende, havde han oprettet *Risegaards Legatstiftelse*. Heri kom Lammefjordsjorderne til at spille en væsentlig rolle.

15.10.1948 døde Niels Hansen Risegaard i sit hjem i Fårevejle Stationsby. Han blev begravet på kirkegården ved Vallekilde korskirke.

En mere fyldig beskrivelse af Niels Hansen Risegaard og hans slægt og forfædre findes i "*Stamtavle over Niels Hansens Slægt*", og en artikel i Holbæk Amts historiske Samfunds årbog for 1954, begge v/Viggo Bay, samt "*Niels Hansen Risegaard*" af Marie Jacobsen og Børge Bay.

Frederikke Louise Bay (7)

Frederikke Louise Bay var Albertines mor og Hans Christian Nielsens svigermor.

15.01.1847 blev Frederikke Louise født i Pillemark på Samsø

18.05.1847 blev Frederikke Louise døbt i Tranbjerg kirke

Fader : Søren Bay, birkedommer på Samsø og med bolig i Pillemark.

Moder: Albertine Kjerstine Lovise Laurberg.

Frederikke var født i et godt hjem. Hun voksede op i birkedommergården i Pillemark.

Hun var meget interesseret i musik og sang. Hun fik undervisning i at spille klaver af frk. Husum, der var datter af pastor Husum, Tranebjerg.

Frederikke var en romantisk anlagt og stærkt religiøs kvinde, som kunne lide og havde evner for at skrive små digte.

Efter sit giftermål med Niels Hansen, blev hendes største interesse nok mand og børn. De fik 7 børn sammen, hvoraf de 2 døde som små.

Da familien boede på *Frederikkes Minde*, blev Frederikke Louise angrebet af en lungebetændelse, som hun ikke overlevede.

Min mor har fortalt, at Frederikke på sit dødsleje havde hallucinationer og i febevildelse så engle på loftet over sin seng.

26.09.1893 døde Frederikke Louise Hansen, 46 år gammel.

Hun blev begravet på kirkegården ved Vallekilde korskirke.

Mere fyldige oplysninger om Frederikke Louise Hansen f. Bay findes i beretningerne om "*Lovise Nielsen*" og *Birkedommer Søren Bay, Samsø*" af H. David Nielsen, 1992

Niels Christian Bertelsen (4)

Niels Christian Bertelsen var Hans Nielsens far og Albertine Hansens svigerfar.

10.01.1831 blev Niels Christian Bertelsen født i Brundby på Samsø

27.02.1831 blev han døbt i Tranebjerg kirke.

10.1844 blev han udskrevet af Brundby skole med *Characteer meget godt for Kundskab og Opførsel*.

30.03.1845 blev Niels Christian konfirmeret i Tranebjerg kirke med udmærket gode kundskaber. Under konfirmationsforberedelserne har han udvist *fortrinelig Fliid og Opmærksomhed*.

01.11.1851-

01.05.1852 har Niels Christian været ude at tjene hos Jens Nielssen i Tranebjerg.

01.05.1852-

01.05.1855 har han været i tømrerlære hos Povl Nielsen, Østerby, hvor han fik prædikatet *Ærlig og flittig*.

Disse oplysninger stammer fra hans skudsmålsbog.

Niels Christian er nu tømrersvend

i 1857 ansøger han om tilladelse til at drive selvstændig tømrerprofession i Brundby.

03.09.1857 bliver ansøgningen bevilliget *forsaavidt han med egne Hænder kan afstedkomme og imod, at han tager fast Bopæl i Sognet*

19.11.1857 blev Niels Christian Bertelsen og Bodil Jensdatter viet i Tranebjerg kirke. Han var 26 år, og hun 25 år gammel.

Niels Christian Bertelsen er i folketællingerne blevet betegnet som husmand og snedker. Han har i alt fald fået en uddannelse som tømrer. Han ejede en lille ejendom i Brundby, hvorfra han drev sit håndværk. Det var formentlig hans kones barndomshjem, de havde overtaget.

Niels Christian Bertelsen deltog i krigen mod tyskerne 1848-50.

13.10.1907 blev han bevilliget en årlig pension på 100 kroner fra "Bestyrelsen for de militære Underklassers Pensionering og for Invalideforsørgelsen" *som livsvarig aarlig Hædersgave for Deltagelse i Kampene for Fædrelandet i Aarene 1848-50*, står der i dokumentet.

Beløbet forfaldt til betaling, første gang straks for 1906, og derefter hvert års 28. december.

Jeg fik engang en kobbermedalje af min mor. Den var for deltagelse i krigen 1848-50. Der var et øje i den til en snor eller et bånd, således at man kunne bære den om halsen. Det var Niels Christian Bertelsens medalje. Han fik den i 1876. Det var *Hans Majestæt Kongens allerhøiest indstiftede Erindringsmedaille*. Den var oprindeligt ikke beregnet til at hænge i en snor om halsen men skulle *bæres på venstre Bryst i rødt Baand med hvide Striber*. - Medaljen er desværre forsvundet sidenhen.

Daniels søn Helge husker, at der på Bakkebo befandt sig et par granater fra farbror Søren hus på Samsø. Granaterne, som nu er forsvundet i lighed med medaljen, må være hjemført af Niels Chr. Bertelsen som souvenir fra krigen. En kanonkugle eksisterer dog stadig.

- 19.11.1907 fejrede Niels Christian Bertelsen og Bodil Jensdatter guldbryllup. Samme dag modtog de følgende skrivelse:

*Intendanturen for den Kongelige Civilliste
Christiansborg den 18' November 1907 No. 431 B*

I Anledning af, at Hans Majestæt Kongens Opmærksomhed er bleven henledt paa, at De og Deres Hustru den 19' d.M. kunne fejre Deres Guldbryllup, har det behaget Hans Majestæt at tilstaa Dem en Gave af Fyrretyve Kroner.

Ved tjenstligt at meddele dette undlader man ikke at tilføje, at Beløbet herfra er anvist til Udbetaling af Civillistekassen, hvorfra den vil blive Dem tilsendt.

Intendanturen skal derhos overbringe Dem Hans Majestæts hjertelige Lykønskning

*Til
Husmand Niels Chr. Bertelsen*

- 04.03.1908 afgik Niels Christian Bertelsen ved døden i sit hjem og blev begravet på kirkegården i Tranebjerg.

Engang mange år senere traf min bror Daniel en af sin fars ungdomskammerater, og han kunne da godt huske Niels Chr. Bertelsen: *Hanj vant ret møj bevænj*, mente han. Om det var min bedstefars håndværk eller helbred, han hentydede til, forlyder der ikke noget om.

Bodil Jensdatter (5)

Bodil Jensdatter var Hans Christian Nielsens mor og Albertines svigermor.

- 13.10.1832 blev Bodil Jensdatter født i Hans Christians barndomshjem i Brundby
24.10.1932 blev hun døbt i Tranebjerg kirke

Bodils far, Jens Jensen, og hendes farfar havde tilnavnet Svensk. Dette tilnavn er stoppet ved Bodils giftemål, og er ikke ført videre i familien.

04.04.1847 blev Bodil udskrevet af Brundby skole med *characher, meg godt* for Religion, Læsning, Skrivning og Regning. *Udm godt* for Flid og Opførsel.

11.04.1847 blev Bodil konfirmeret i Tranebjerg kirke, med udmærkede kundskaber ved undervisningen. Desuden udmærkede hun sig ved Flid og Opmærksomhed.

Hun havde forskellige pladser på øen, indtil hun blev gift i 1857, som 25 årig.

Jeg har selv redet ranke på min farmor Bodils knæ og hun nynnede mig i søvn i min vugge, har min mor fortalt mig. Farmor Bodil havde nogle gamle remser og sange, som hun nynnede.

Selv husker jeg ikke min farmor, jeg var kun 1 år da hun gik bort.

Min bror Daniel har fortalt, at farmor ofte sad og strikkede strømper på sine gamle dage. En pudsighed hos Bodil var, at hun gerne sad og tyggede på risengryn. Det styrkede gummerne, mente hun. Der var nok ikke mange tænder tilbage i munden.

Det forlyder, at hun var en dygtig kogekone.

Hun havde også en opskrift på en vidundersalve, hvis hovedbestanddele var voks og beg. Smurt på et stykke stof til plaster, var det istand til at trække betændelsen ud af enhver byld.

Da min farmor blev enke som 75 årig, efter farfars død, blev det Hans Christian og Albertine, der tog sig af hende. Derfor opholdt farmor Bodil sig mest i vores barndomshjem, efter farfars død.

Bodil Jensdatter døde i vores barndomshjem, hvor både min far og mor var tilstede.

15.10.1915 døde Bodil Jensdatter, 83 år gammel.

Hun blev begravet ved siden af sin mand på kirkegården i Tranebjerg.

Bodil Jensdatter og Niels Christian Bertelsen fik 4 børn sammen,

- Bertel
- Jens
- Hans Christian
- Søren Andreas

Bertel

30.12.1857 blev Bertel født i hjemmet i Brundby.

07.02.1858 blev han døbt i Tranbjerg kirke.

Bertel Nielsen, som var den ældste af de fire brødre, kom ud at tjene. Han var materialkarl i 10 1/2 år på *Hjalmargård* og han yndede at fortælle, at han havde spist ved grevens bord. Det var i folkestuen, ganske vist, men det behøvede han jo ikke at føje til. Senere arbejdede han som hestepasser på Lerchenborg og forskellige andre steder. I et brev han skrev fra en gård på Fyn, giver han udtryk for, at han savnede sin familie og at han længtes forfærdeligt hjem.

Senere kom han tilbage til Samsø.

Bertel blev gift med en enke med en lille gård, men det kunne han ikke leve op til. En aften blev han lukket ude fra sin kones hjem og kom tilbage til mine forældres hjem, hvor han naturligvis blev vel modtaget.

Bertel havde forskelligt arbejde på øen. Han havde navnlig interesse for heste. På *Lindegaards Hotel* var han i perioder hestepasser og herskabskusk, som han selv yndede at kalde sig. Det betød, at han hentede hotellets gæster ved færgerne i Kolby Kaas og bragte dem tilbage, når de skulle rejse. Al kørsel foregik med hestevogn; det var før bilerne havde overtaget transporten.

Farbror Bertel havde købt sig en liberikasket, som han var meget stolt af. Den var imidlertid for lille og måtte derfor jævnligt blokkes ud.

Farbror Bertel var en meget nøjsom mand, omsorgsfuld og kærlig overfor os børn.

Hans Christian var den eneste af hans brødre, der blev gift, og da hans forældre døde, var det vores familie han holdt sig til.

Min mor havde mere end nok at gøre med sine egne, efter fars død, men Bertel kunne ganske enkelt ikke klare sig selv eller leve uden tilknytning til

sin familie. Han kom og bad om at blive optaget i vores. Mor var ikke glad for at have Bertel hos os, men indvilligede nødtvungent. Farbror Bertel blev ladet ind og fik sit eget værelse. Han betalte en lille smule for sit ophold af sine små opsparede midler, og kom til at virke som altnuligmand i vores hjem.

musikinstrumenter

Han pakkede ~~møbler~~ til forretningen ud og slog kasse materialet til pindebrænde, til min store fortørnelse. Jeg kunne bruge det hele til mine aktiviteter.

Da Daniel overtog hjemmet i Brundby, fulgte farbror Bertel med. Han fulgte også med til Kalundborg, da familien flyttede dertil. Farbror Bertel hjalp Daniel økonomisk med at erhverve *Bakkebo*, der lå på Møllebakken. Bertel fik et værelse med udsigt over Kalundborg fjord. Og farbror Bertel var glad for sit værelse, herfra kunne han nemlig se skibene sejle ind og ud af havnen.

Ofte gik han en tur derned for at få en sludder med søfolkene og han var snedig nok til altid at titulere en officer med en højere grad end distinktionerne viste. En styrmand blev f.eks. til kaptajn. Det var en fin måde at komme i tale med vedkommende, og af og til blev han inviteret ombord.

Bertels allerbedste ven hed Snedevig og boede på alderdomshjemmet *Højbo*. Daniels datter Esther (Pusser) fortæller, at hun og Bertel ofte hentede Snedevig, når de gik tur sammen. Hun husker tydeligt en bestemt bæk på Møllebakken, ikke langt fra *Bakkebo*, hvor hun sad mellem de to gamle herrer, og nød tilværelsen.

Farbror havde knyttet venskab med en ældre enke, fru Klint, som boede i nærheden af *Bakkebo*. Hun havde en kolonihave på den tomme grund ved siden af *Bakkebo*. Bertel gik ofte ned og sludrede med hende i hendes lejlighed. En tidlig forårsdag, hvor vejret var ret godt, satte han sig på en træstub og vinkede til fru Klint. Herved pådrog han sig en lungebetændelse, der kostede ham livet.

1941 døde Bertel Nielsen af lungebetændelse på *Bakkebo*. Han blev 84 år gammel.

Hans kiste blev sejlet til Samsø og begravet på forældrenes grav i Tranbjerg.

Daniels søn Werner har fortalt, at han som 10 årig, lidt på afstand fulgte rustvognen og følget til Samsøbåden. Det var i begyndelsen af anden

verdenskrig, da den danske flåde endnu ikke var taget af tyskerne. Da den hestetrukne rustvogn og det lille optog passerede et par danske orlogsfartøjer, blev der saluteret med bådmandspiben, og de vagthavende præsenterede gevær. Tænk om farbror Bertel, der led af en ugengældt kærlighed til havet, selv havde kunnet opleve dette, skriver Werner om episoden.

Da Daniel og Ella blev viet i 1927, var det naturligvis farbror Bertel, der kørte dem til Tranebjerg, hvor vielsen blev foretaget, og tilbage til hjemmet i Brundby. Det var i Brundby Hotels herskabsvogn, som farbror Bertel kaldte den, som han havde lånt til den højtidelige lejlighed.

Jens

06.10.1861 blev Jens Nielsen født i Brundby.

01.12.1861 blev han døbt i hjemmet

21.01.1862 vist i Tranebjerg kirke

1875 blev han udmeldt af skolen

03.10.1875 blev han konfirmeret med vidnesbyrd:
God for Kundskab og meget god for Opførsel

Jens Nielsen var i de følgende år ude at tjene forskellige steder på Samsø. Efter opfordring fra broderen Hans Christian, der var rejst til Minnesota, ville Jens nu også prøve lykken i Amerika.

02.03.1891 rejste Jens Nielsen i en alder af 30 år over til sin bror i Minnesota.

Han fik imidlertid ikke lang tid i Amerika. Han blev syg og måtte rejse hjem igen.

30.09.1892 blev Jens Nielsen tilbagemeldt til Tranebjerg sogn

1892 kort efter sin hjemkomst døde Jens Nielsen, vist nok af tuberkulose, i hjemmet i Brundby, kun 31 år gammel.

Jens Nielsen blev begravet på kirkegården i Tranebjerg.

Hans Christian (2)

08.01.1867 blev Hans Christian født

Da hans skudsmålsbog ikke findes, kender vi ikke noget til hans skolegang og karakterer.

Hans liv er beskrevet i begyndelse af dette skrift.

25.05.1921 døde Hans Christian, 54 år gammel, og blev begravet på kirkegården i Tranebjerg.

Søren Andreas

09.07.1874 blev Søren Nielsen født i hjemmet i Brundby.

26.08.1874 blev Søren døbt i Tranebjerg kirke

30.09.1888 blev Søren konfirmeret efter at være blevet udskrevet af skolen, som det lakonisk er anført i hans skudsmålsbog, uden andre kommentarer.

Som sine brødre før ham kom Søren ud at tjene hos forskellige bønder. Den første plads havde han allerede fra 1. november 1888 hos Jens Jensen Skipper i Permelille.

Der var et godt forhold mellem de fire brødre. I et brev til forældrene fortæller Hans Christian i 1889, da han selv opholdt sig i København, om den dengang 15-årige Sørens besøg i byen. De havde været på visit hos en farbror og tante Maren. På en spadseretur på Nørrebro var de gået ind i en forretning og havde købt en nye hue til Søren. Hans Christian syntes, at Søren var for smuk og god til at gå med sådan en bondehat. *Jeg vil ikke haabe, at i mere skamferer Sørens hoved med saadan en hat, skriver han i brevet, men tænker lidt paa hvad, der er Mode her i Byen og paa Samsø.*

01.11.1896 rejste Søren Nielsen, som 22 årig til København

Jeg ved at han i en periode havde arbejde som vinkyper et eller andet sted i hovedstaden. Hvor længe han blev i København er ukendt, men han blev i al fald træt af at være der, vendte hjem til Brundby hvor han overtog forældrenes lille ejendom og ikke senere forlod øen.

På et tidspunkt fik Søren Nielsen arbejde på *Lindegaards Hotel* som altmuligmand. Jobbet kunne han bestride samtidig med, at han kunne holde en ko og passe sin egen bedrift.

Huset blev i øvrigt forsømt i svær grad. Bygningen forfaldt, og da en håndværker fortalte ham, at taget var utæt og burde udskiftes, måtte Søren erkende det rigtige heri. Stråtaget blev erstattet med skifer mod gaden og pandeplader mod haven.

Søren var forlovet i 18 år, men kunne ikke bestemme sig til et giftemål. *Nu får vi se*, var hans valgsprog, og mere blev det sjældent til. Pigen fik efterhånden nok af det, slog op og giftede sig med en anden.

Min bror Daniel fik, da han havde bosat sig i Brundby, sat lidt skik på huset og reddet nogle af værdierne, som var ved at gå helt til. Der blev ryddet op i den helt store stil. Det passede ikke Søren, der protesterede i retfærdig harme. Han blev dog efterhånden glad for forandringen, og for hjælpen til at få et bedre liv.

Arbejdet på hotellet hos "*Hendes nåde*", som Søren kaldte ejeren, en husbestyrerinde for den tidligere hotelejer Lindegaard, som inden Lindegaards død var blevet fru Lindegaard, fortsatte i mange år.

De sidste af Søren Nielsens leveår tilbragte han i hjemmet. Søren havde lært en ung kone, Helga Brun, som havde fået forkærlighed for ham, at kende. Hun flyttede ind i huset sammen med sin egen lille pige og *Møller Carl*.

Møller Carl, jeg husker ikke hans efternavn, var plejesøn af mølleren på den hollandske mølle i Brundby. Han blev aldrig kaldt andet. Helga og *Møller Carl* levede sammen i flere år, indtil hans død.

Helga fik sat skik på både huset og Søren.

Søren Nielsen tilbragte sine sidste leveår hos disse tre mennesker, og var glad og tilfreds til sin død.

Vi besøgte farbror Søren nogle gange, efter at vi havde fået bil. Vi kørte ham rundt på øen, og vi glædede os sammen over Samsøs smukke natur.

Helga Brun var god mod farbror Søren, og de kom efterhånden godt ud af det med hinanden.

07.02.1961 afgik Søren Nielsen ved døden i hjemmet i Brundby, 87 år gammel. Han blev begravet på forældrenes grav i Tranebjerg.

Bertel Christensen (8)

Bertel Christensen var Niels Christian Bertelsens far og dermed Hans Christian Nielsens farfar.

Bertel Christensen blev født i Brundby og blev

17.10.1779 døbt i Tranebjerg kirke.

I forskellige folketællinger er Bertel Christensen betegnet som husmand og hustømrer.

Bertel Christensen blev gift første gang i 1814 med Anne Olesdatter.

30.11.1788 blev Anne Olesdatter født i Brundby.

Sammen fik de datteren Ane Marie, der blev født i 1815, men døde allerede i 1816.

Ægteskabet blev kort.

26.11.1815 døde Anne Olesdatter, kun 27 år gammel. Hun blev begravet i Tranebjerg.

Bertel Christensen blev gift anden gang i med Bodil Nielsdatter.

28.03.1816 anføres i Tranebjerg kirkebog:

Bertel Christensen, snedker 36 år, vies til Bodil Nielsdatter, 24 år. *Kan væve, sy og spinde (Snedkerdatter)*, står der i kirkebogen.

Bodil Nielsdatter (Snedkerdatter) (9)

Bodil Nielsdatter var Niels Christian Bertelsens mor og dermed Hans Christian Nielsens farmor.

Bodil Nielsdatter blev født i Brundby. Fader: Ole Snedker. Moder: Maren Niels datter.

18.09.1791 døbt i Tranebjerg kirke

Bertel Christensen og Bodil Nielsdatter fik 7 børn sammen

- **Ane Marie Bertelsen** f/ 1817
- **Maren Bertelsen** f/ 1819
Døde kort efter fødslen
- **Hans Ole Bertelsen** f/ 1821
- **Anne Bertelsen** f/ 1827
- **Maren Bertelsen** f/ 1827 Døde i 1841
- **Niels Chr. Bertelsen (4)** f/ 10.01.1831 i Brundby
- **Søren Bertelsen** f/ 1833-32
d/13.10.1895 i København

Det var et fint skudsmål, Bodil Nielsdatter fik i kirkebogen og vi må tro, at Bertel Christensen har været tilfreds med sin nye kone. Hendes far, Niels Olesen, havde fået tilnavnet *Snedker* og parantesen hjalp med til at finde hende i kirkebogen.

Bertel Christensen var også møller. I en periode ejede han *Kolhøj Mølle*, der lå på *Dansebjerg*, da han erhvervede den. *Kolhøj Mølle* er en stubmølle, der oprindeligt var opført på Endelave midt i sekstenhundredetallet. Den blev senere flyttet til Samsø, og i 1724 finder vi den på *Dansebjerg* i Brundby. Det var da en gårdejer, Søren Nielsen Smed, der ejede en halvpart i møllen.

1817 var det Bertel Christensen, der ejede møllen. Man var imidlertid begyndt at grave grus i vestsiden af *Dansebjerg*. Dette bevirkede, at vindforholdene på møllen ændredes så meget, at den ydede for lidt.

Bertel Christensen flyttede derfor møllen op på *Kolhøj*, der ligger i den nordlige ende af Brundby.

Tidligere museumsinspektør Søren Lange Krog har forsket i *Kolhøj* møllernes historie og fundet ud af, at Bertel Christensen, der var bedstefar til billedskærer Bertel Olsen, i 1817 flyttede møllen. Toppen af *Kolhøj* blev bortgravet formedelst 50 rigsdaler. *Før da var Kolhøj så høj, som op til den øverste spids af møllevingerne*, skriver Søren Lange Krog, hvorledes det så skal forstås.

Flere steder på møllen er der indhugget nogle bogstaver. I en tagås på bagsiden af møllen er der skåret *BCS*, der står for **Bertel Christen Søn**.

Kolhøj Mølle blev for nogle år siden gennemgribende restaureret. Den er fredet nu, og er i en meget fin stand.

Under restaureringen fik man dateret den svære egetræsbjælke, der bærer hele møllen. Den er ca. 40 x 60 cm i tværsnit. Dateringen viste, at træet havde være ca 600 år gammelt, da det blev fældet. Det er således næsten 1000 år siden træet, som bjælken er lavet af, blev plantet.

De udvendige vægge er beklædt med brædder og taget dækket med strå. Møllen fremtræder idag, som man mener, at den oprindelig så ud. Det er formentlig Danmarks ældste stubmølle. Et smukt eksempel på vore forfædres snilde. De var dygtige håndværkere.

I min barndom ejede Hans Kallesø møllen. Jeg var dengang oppe i møllen i blæsevej, mens den var under sejl, og de to kværne maledede korn. Den svajede og knirkede, når vinden peb i møllehuset.

I dag kan man undre sig over, hvor meget arbejde der lå i opførelsen af en sådan mølle, som i frisk vind kun opnåede at yde ca 2 hk.

Flytningen blev for stor en mundfuld for Bertel Christensen. Han måtte efter flytningen sælge møllen.

07.01.1845 døde Bodil Nielsdatter af ukendt årsag i Brundby, kun 54 år gammel. Hun blev begravet på kirkegården i Tranebjerg.

29.05.1849 døde Bertel Christensen af *Hiertebetændelse, 70 år gammel, i Brundby, som enkemand på aftægt.*

01.06.1849 blev han begravet ved siden af sin kone i Tranebjerg

Sønnen Hans Ole Bertelsen blev husmand og snedker i Brundby. Han blev gift med Ane Marie Larsdatter. Sammen får de sønnen,

Berthel

13.06.1849 fødes Bertel Olsen, der var Hans Christian Nielsen's fætter.

Som 14 årig kom Bertel i lære som møbelsnedker og billedskærer i Kerteminde. Bertel havde kunstneriske evner og udviklede sig til at blive en anerkendt møbelsnedker og billedskærer, der blandt mange opgaver også indrettede den specielle Samsøstue, der først lå i Brundby og senere blev flyttet til Samsø Museum.

Bertel Olsen har formentlig også udført mine forældres møbler: et bogskab og en buffet i egetræ med smukke udskæringer.

1880 Bosatte Bertel Olsen sig i et hus på Grandhøj i Brundby, *den røde bakke*, som vi kaldte den i min barndom. Her indrettede han et værksted og fik rejst en vindmølle på toppen af bakken. Den kom til at trække hans maskiner.

Bertel Olsen var gift 2 gange. Først med Nielsine C. Sofie født Carlsen. Anden gang med Karen født Olsen, enke efter snedker Jens Ladefoged, Ørby

06.11.1922 døde Bertel Olsen

Han efterlod 2 døtre.

Jens Jensen Svendsk (10)

Jens Jensen Svensk var Bodil Jensdatters far og dermed Hans Christian Nielsens morfar.

1800 blev Jens Jensen født i Brundby

12.12.1800 blev han døbt i Tranebjerg kirke

20 år gammel var Jens Jensen rejst hjemmefra og var i tjeneste forskellige steder.

Vi har en gammel kiste mærket 28/9 1820, *Jens Jensen Brundby*

Den er formentlig lavet til ham, da han rejste hjemmefra.

Jens Jensen lærte Ane Mette Jensdatter fra Kolby at kende, formentlig på en gård i Brundby, hvor de kom til at tjene sammen.

Ane Mette Jensdatter (11)

Ane Mette Jensdatter var Bodil Jensdatters mor og Hans Christian Nielsens mormor.

03.09.1809 blev Ane Mette Jensdatter døbt i hjemmet i Kolby. Senere blev hun vist i kirken i Kolby.

05.11.1831 blev Jens Jensen Svensk og Ane Mette Jensdatter gift i Kolby. Han var 31 år, hun 22 år gammel.

Ved vielsen var Jens Jensen *Insidder og Træskomand*.

Folketællingen 1840 anfører at *Jens Jensen har Huslod med 2 Tdr. Land og gør Træsko*. Heri oplyses endvidere, at der i *Hjemmet opholder sig en Aftægtskone, Karen Sørensdatter, 68 år*. Det er Jens Jensens mor.

Jens Jensen og Ane Mette Jensdatter fik 4 børn sammen.

- **Bodil Jensdatter (5)** f/13.10.1832, Brundby
- **Karen Jensdatter** f/o.1838
- **Maren Kirsten Jensdatter** f/o. 1837
- **Charles** der døde som ung.

En af Ane Mette Jensdatters efterkommere har udarbejdet en skrivelse, hvori hun betegnes som en *alvorlig troende kvinde*.

19.03.1870 døde Ane Mette *efter hårde lidelser*, hedder det i nævnte skrivelse. Hun blev 60 år gammel og blev begravet i Tranebjerg.

1870 døde også Jens Jensen Svenske. Han blev 69 år gammel, og blev ligeledes begravet i Tranebjerg.

Søren Jensen (10a)

Søren Jensen var bror til Jens Jensen Svenske.

22.02.1803 blev Søren Jensen døbt i Tranebjerg

Folketællingerne oplyser følgende om ham:

1834 bor han hos sine forældre i Brundby, 30 år gammel.
ugift søefavmand

1840 bor Søren Jensen hos Gaardmandsenke i Brundby,
Bodil Jensdatter. Nu er han *Indlogerende Handler*.

1845 er han *Skipper*

Omkring 1850 erhvervede Søren Jensen den ejendom, der ligger bag ved det genforeningsanlæg, der i 1920 blev anlagt i Brundby. Søren Jensen har muligvis selv opført bygningen. Her indrettede han sin bolig og forretning.

Købmand R.M.Fabricsius, Samsø beretter, at Søren Jensen i mange år drev en ret betydelig forretning i denne ejendom. Søren Jensen erhvervede nogle skibe, der havde hjemsted i Ballen. Denne del af forretningen drev han naturligvis også fra huset i Brundby.

Roth Andersen fortæller, at Søren Jensen med skuden "De fire Venner" i 1849 bragte garver Carl Poulsen, Brundby, far til historikeren Frederik Poulsen, Hjem fra Flensborg. Han havde været på valsen i Tyskland.

Søren Jensen havde også et skib der hed "De 9 søskende".

Søren Jensen blev gift med Mette Hansdatter, der er født 29.02.1812

1841 får de en søn **Hans Jensen**, der blev stamfar til *Eideslægten*.

1874 dør Søren Jensen, 71 år gammel.

17.03.1897 dør Mette Hansdatter, 85 år gammel.

Efter sin mors død overtager sønnen Hans Jensen ejendommen i Brundby. I 1903 køber min far Hans Nielsen ejendommen.

Kresten Bertelsøn (16)

18.06.1752 blev Kresten Bertelsen døbt i Tranebjerg kirke.

05.08.1778 blev Kresten Bertelsøn forlovet med Ane Pedersdatter fra Pillemark.

09.10.1778 blev de gift i Tranebjerg kirke

Folketællingen i 1787 fortæller, at Kresten Bertelsøn var Husmand og passede Byens Lukkere. At Kresten Bertelsøn førte tilsyn med byens lukkelser vi sige, at han førte tilsyn med diger, gærder, hegn og markskel m.v. Ifølge Christian den Femtes Danske Lov 1683 var det en pligt, der var lagt på præsterne, men som nu var overført til landsbyernes egne borgere.

Ane Pedersdatter (17)

01.03.1761 blev Ane Pedersdatter døbt i Tranebjerg.

Sammen fik de 7 børn:

- **Per Krestenssøn** f/o. 1780
- **Dorte Krestensdatter** f/o. 1782
- **Søren Krestenssøn** f/o. 1784
- **Bertel Krestenssøn (8)** døbt 17.10.1779
- **Jens Krestenssøn** f/o. 1790
- **Karen Krestensdatter** f/o. 1794

- 14.04.1830 døde Ane Pedersdatter i Brundby, 69 år gammel. Hun var gift med aftægtsmand Kresten Bertelsøn.
- 18.04.1830 blev hun begravet i Tranebjerg.
- 24.06.1843 døde Kresten Bertelsøn som aftægtsmand i Brundby, 91 år gammel .
- 28.06.1843 blev han begravet i Tranebjerg .

Niels Olesen (18)

Niels Olesen var Bodil Nielsdatters far.

- 30.04.1766 blev Niels Olesen født i Haarmark .
- 04.05.1766 blev han døbt i Kolby ,

Maren Nielsdatter (19)

Maren Nielsdatter var Bodil Nielsdatters mor,

- 10.02.1765 blev hun døbt i Tranebjerg. Hun var født i Ørby .

Hvor de to lærte hinanden at kende er uvist, men

- 03.11.1789 blev Niels Olsen og Maren Nielsdatter af Brundby Copuleret i Tranebjerg kirke. Han var 23 år og hun 24 år gammel.

Ved vielsen var Niels Olsen *Husmand med 2 Tdr. Land i Brundby.*

Sammen fik de mindst 4 børn,

Søren Døbt 1789 i Tranebjerg.

**Bodil Nielsdatter (9),
Snedkersdatter
Morten**

Døbt 18.09.1791 i Tranebjerg
Døbt 1792 i Tranebjerg

Som det fremgår af kirkebogen blev Niels Olesen døbt Niels, søn af Oluf Clementsøn. Ole og Oluf er senere brugt lidt i flæng. Ved nogle af børnenes fødsel er han benævnt Ole Snedker. Ved Bodils giftemål, er hun kaldt Nielsdatter, og i parentes er der tilføjet Snedkersdatter. Vi må derfor ræsonnere, at han praktiserede som snedker, og derfor i daglig tale blev kaldt Ole Snedker. Mange navne er netop opstået på denne måde.

02.08.1828 døde Niels Olsen, 62 år gammel

06.08.1828 blev han begravet i Tranebjerg.

11.05.1831 døde Maren Nielsdatter

15.05.1831 blev også hun begravet i Tranebjerg.

Jens Jensen Svenske (20)

09.03.1768 blev Jens Jensen døbt i Tranebjerg kirke, uden tilnavnet Svendsk.

Folketællingen fra 1787 oplyser, *Jens Jensen 21 Aar og Karen Sørensdatter 15 Aar* var i tjeneste på det samme sted. På dette tidspunkt har de således kendt hinanden.

Skifteprotokollen Fol.10 af 27 juli 1809, §672 oplyser: *Sine Sørensdatter Svane, der for 16-17 Aar siden blev dømt for Tyveri var g.m.Gd Jens-Svensk i Brundby*. Det tyder på, at Jens Jensen Svensk i 1892-93 var gift med Sine Sørensdatter Svane. Hvis det var tilfældet, må han være blevet skilt fra hende senere.

Karen Sørensdatter (21)

Karen Sørensdatter var mor til Jens Jensen.

15.09.1773 blev Karen Sørensdatter døbt i Tranebjerg kirke.

13.12.1799 blev Jens Jensen Svenske gift med Karen Sørensdatter i Tranebjerg kirke.

Han var 31 år, fra Brundby og husmand med 2 tdr. land. Hun var 26 år gammel.

Sammen får de 2 sønner

- Jens Jensen Svensk (10) født 12.12.1800
- Søren Jensen Svensk (10^a) født 22.02.1803

Skifteprotokollen Fol. 365. § 455

11 september 1800. Slægtsskab. Ungkarl Jens Jensen Svendsk i Brundby faar skøde på Hus og Grund ibid af Maren Davidsdatter. Husmand Søren Larsens Enke.

d:14 aug. 1800. Jens Svendsk g.m.hendes Datter.

Skifteprotokollen Fol. 228.25 arts 1813 § 786

Krohold i Brundby for Soldater. I Følge Amtmandens Ordre anlægges Sag mod Jens Svendske og Hustru Karen Sørensdatter i Brundby for ulovligt Krohold og Brændevinsudsalg. Nogle Soldater har for en Tid siden siddet der en Aften og drukket sig fulde, saa en af dem blev af Karen Sørensdatter lagt i Seng for at sove Rusen ud og først kom til sit Kvarter om Morgen. hc. Jens Svendske møder og erklærer, at han siden 1809 stadig har skænket for Soldater og alle andre for Betaling, men hvad Slagsmaal og Drukkenskab, der er sket i hans Hus, er selvfølgelig ikke med hans Vilje. "Endvidere androg han, at her på Landet ikke har været eller er nogen privilligeret Kro, og han havde vel ingen Tilladelse til at sælge Brændevin, men det var ham ej heller forbuden, og langt mindre vidste han, at han ej maatte sælge til Soldater, men hvis Sagen maa falde hen, vil han med Glæde nedlægge sit Brændevinsudsalg og ej have Gæster i sit Hus mere" Husmand Jacob Moutitsen har ligeledes solgt Brændevin "til enhver uden Forskjel." Mange Vidner, der alle udsiger "at det har været Almuens Tro paa Samsø, at ingen Straf kunde være for at skjænke en Dram for Betaling, da her ej har været, eller er nogen privileget Kro" hc.

Skifteprotokollen Fol. 18 § 888 22 juli 1817

Ulovlige Krohold og Brændevinsudsalg paa hele Øen.

Heri nævnes ikke mindre end 42 personer, deriblandt også Jens Svendske i Brundby, der fordelt på hele Samsø har drevet ulovligt krohold og udskænket brændevin.

Af de indskrevne møder flertallet op, gør forskellige undskyldninger for deres forseelse, som ingen har vidst var nogen forseelse, før nu efter grevens indkaldelse derfor.

Blandt de indkaldte vidner fortæller adskillige, at de har solgt brændevin uden at vide, at det kunne være ulovligt.

Handelsmand Søren Degn i Tanderup har nok solgt Brændevin som en anden Handelsvare, men aldrig holdt Kro i sit Hus.

Thomas Hirmitzlev havde aldrig vidst, at det var ulovligt, men siden han derom blev underrettet af Sognefogeden, skulde ingen kunde bevise, at han havde handlet herimod, thi det havde altid været ham en kjær Pligt at adlyde enhver af Hans Majestæts Anordninger allernaadigst, når samme var ham bekjendt.

Den 4. august afsiges dommen over en del af kroværterne, men ordlyden er ikke indført, så man kan ikke se, hvad de blev idømt.

Salget har vist for de flestes vedkommende været ganske ubetydeligt, men lejligheden til at drikke var der jo, når der fandtes så mange småkroer.

I Brundby var der 3, i Pillemark 6, i Nordby 6 og i Besser 3.

I sagen fra Besser var der følgende tilføjelse: "*No rejner'e' ijen-saa goe deBesse Bøje te'Krovs*" Oversat til almindeligt dansk lyder det: Nu regner det igen, så går Besser bønderne til kros.

Umiddelbart gav disse retssager om ulovlige krohold ikke anledning til at oprette privilegerede kroer på Samsø.

At der fandtes kroer på Samsø, der var godkendt af øvrigheden, beretter følgende uddrag fra *Nordby sogns historie* af Jacob M. Hansen, side 392. Den er imidlertid fra Nordlandet, som man på Sydlandet betragtede som en fremmed landsdel,

Jacob Jensen Holm og hans Kone Margrethe Michelsdatter boede i et Hus i den sydlige del af Nordby.

Jacob Mortensen ernærede sig ved sejlads med en lille Jagt, der læstede 2 Læster, der svarer til 44 tdr. Korn.

Han havde den Bestilling at føre Posten "af Landet" d.v.s fra Øen, når den ankom fra Sjælland over Ballen til Nordby og skulde videre til Jylland. Men der har næppe været meget tjent ved det, for der var ikke megen Post i de Tider. Bedre stillet blev han formentlig efter, at han i 1704 havde afløst Christen Jostesen både som Kromand og Foged.

Fogedhvervet gav Anseelse og Kroholdet gav Penge. Men Smugkroerne gik ham i Næringen.

1710 indskærpedes det på Tinge, at ingen anden Kro måtte holdes i Nordby end af Herskabet privilegerede.

I 1721 maa sagen have været aktuel igen, for da fik Jacob Mortensen tinglæst et skriftligt Privillegium som "Høye Herskabets beskikkede Kromand i Nordby" og der forbød alle andre at udsælge Brændevin i "Skillingstal" i deres Huse. Havde nogen noget at sælge i Ankre eller andre Fustager, skulle de enten føre det "af Landet" eller tilbyde Jacob Mortensen det, da han ikke havde andet end Krohold til sin Ernæring og Brug og desuden måtte svare årlig Afgift heraf til Herskabet.

Velhavende blev han sikkert aldrig.

Da hans Fartøj i oktober 1726 strandede, under ukendte Omstændigheder, hedder det i Tingbogen, at han derved er i slet Tilstand geråden og betragter den liden Næring og Fortjeneste, som han tilforn af bemeldte Fartøj havde.

Han fik dog Skib igen. Men 5 år senere, den 1. december 1731 omkom han og hans eneste Søn, den 22 årige Jens Jacobsen tillige med en tredje Mand på en rejse til Jylland.

Hans Enke sad tilbage med to Døtre.

07.05.1834 dør Jens Jensen Svensk i Brundby, 66 år gammel.

10.05.1834 er han begravet i Tranebjerg

20.04.1840 dør Karen Sørensdatte, 67 år gammel

23.04.1840 er hun begravet i Tranebjerg

Hans Jensen Svenske (20A)

Hans Jensen Svenske er Niels Jensen Svenskes bror.

02.06.1771 blev Hans Jensen døbt.

Folketællingen 1801 fortæller,

*Jens Jensen 35 Aar. Karen Sørensdatte, hans Hustru
Hans Jensen, hans Broder 26 Aar, ugift Sejler
Endvidere Maren Davidsdatte, hendes Moder 70 Aar*

De to brødre bor stadigvæk sammen, og har haft forretninger sammen.

Skifteprotokollen Fol. 560. §616 24 juli 1806 oplyser,

Elias Kajus Svane i Østerby stævner Husmand Jens Jensen Svensk i Brundby til at betale 252 Rd for sin Broder Hans Jensen Svensk i Flensborg. Claus Stauning i Besser møder for Elias Svane. Sognefoged Chr. Jensen i Onsbjerg vidner, at Gælden er rigtig nok.

Skifteprotokol Fol. 567, § 619 4 december 1806

Slægtskab. Morten Laur. Jørgensen vidner, at Jens J. Svensk i Brundby har fået varer fra Broderen Hans J. Svensk i Flensborg for 252 Rd. og deri Specifikation er opkrævet af Jens Svenskes Kone, Karen Sørensdatter "paa Jens Svenskes Skab". Claus Stauning bor i Besser Provstejord.

Hvad, forretningerne har drejet sig om. er ikke fundet. Heller ikke mere om deres virke.

Jens Berthelsen Winther (22)

Jens Berthelsen Winther var Ane Mette Jensdatters far.

07.03.1780 blev Jens Berthelsen Winther døbt i Kolby kirke.

Bodil Pedersdatter (23)

Bodil Pedersdatter var Ane Mette Jensdatters mor.

30.11.1774 blev Bodil Pedersdatter født i Haarmark.

04.12.1774 blev hun døbt i Kolby kirke.

Hvordan de lærte hinanden at kende er uvist, men

22.12.1799 blev de viet i Kolby. Han var da 19 år og hun 25 år gammel. Ved vielsen var han gårdmand i Kolby. Gården havde han overtaget efter sin far.

Sammen fik de 7 børn,

- Dorte Jensdatter f/o 1800-01
- Bertel Winther f/o 1802
- Peder Winther f/o 1803
- Jens Jensen Winther f/o 1806
- Ane Mette Jensdatter (11) døbt 03.09.1809 i Kolby
- Karen Margrethe f/o 1812
- Jens Jensen Winther f/o 1815

o.1818 døde Bodil Pedersdatter og blev begravet i Kolby.

Barbara Eliasdatter

Barbara Eliasdatter bliver Jens Berthelsen Winthers anden kone.

16.04.1787 blev Barbara Eliasdatter født i Tranebjerg

05.11.1818 blev de viede i Tranebjerg kirke. Hun var da 31 år og han 38 år gammel.

Sammen fik de 3 børn

- Bodil f/o 1819
- Elias f/o 1823
- Troels f/o 1825

08.01.1838 blev der holdt skifte efter Bodil Pedersdatter, ret så længe efter moderens død.

*Peder og Jens Jensen Winther i Kolby Kvitterer for Arv efter deres Fader Jens Berthelsen Winter efter Moderen 183 Rd. 2 M 12 Sk
30.12.1836*

Sådan står der i en udskrift af skiftet.

Ane Mette fik også en arvepart, formentlig det halve 91 Rd. 4.M. 6.Sk. De øvrige børn må også have fået tilsvarende beløb.

09.04.1844 *Søren Sørensen (Svane ?) sælger sit Hus til Jens Jensen Winther
Ibid. for 250 Rd.
20.04.1844*

28.01.1855 solgte Jens Bertelsen Winther sin Gård i Kolby til sin broder Hansen Winther for 390 Rdl. og ophold.

24.09.1856 døde Jens Berthelsen Winter af *Alderdomssvækkelse*, 76 år gammel. Han var *Aftægtsmand* i Kolby.

27.09.1856 blev han begravet i Kolby

Barbara Eliasdatter døde efter sin mand.

Barbara Eliasdatters far var Elias Søren Olesen Svane, født 16.11.1632 i Tranebjerg.

Jens Berthelsøn, Ørby (32)

Jens Berthelsen var Kresten Berthelsøns far og min tip 2 oldefar.

13.07.1727 blev Jens døbt i Tranebjerg kirke.

Dorthe Sofrensdatter, Ørby (33)

04.09.1720 blev Dorthe døbt i Tranebjerg kirke

10.12.1748 blev Jens Berthelsen og Dorthe Sofrensdatter gift i Tranebjerg kirke. Han var da 21 år og hun 28 år gammel.

18.06.1752 fik de sammen en søn,

- **Kresten Berthelsen (16)**

Ved sønnes fødsel blev Jens Berthelsøn betegnet Berthel Skrædder. Vi må derfor formode, at han var skrædder.

Hvornår Jens Berthelsen og Dorthe Sofrensdatter døde, er ukendt.

Jens Berthelsøn, Ørby (64)

Han blev født omkring 1697

Barbara Larsdatter, Ørby (65)

Født omkring 1691.

Jens Berthelsøn og Barbara Larsdatter blev gift, men tidspunktet er ukendt.

Sammen fik de følgende børn,

Kirsten	Født 1725
Berthel Jens Berthelsen (32)	Født 1727
Jens	Født 1729
Boel	Født 1732

Det er ukendt hvornår Jens Berthelsøn og Barbara Larsdatter døde.

Peder Pedersen (34), Pillemark

24.02.1743 blev Peder Pedersen døbt i Tranebjerg kirke.

Johanne Christensdatter (35), Brundby

20.07.1738 blev Johanne døbt i Tranebjerg kirke.

14.03.1761 blev Peder Pedersen og Johanne Christensdatter viet i Tranebjerg kirke.

Sammen får de en datter

01.03.1761 blev **Ane Petersdatter (17)** døbt

Hvornår Peder Pedersen og Johanne Christensdatter døde, er ukendt.

Christen Olufsen, Tranebjerg (70)

Christen Olufsen, Tranebjerg, var Johanne Christensdatters far.

Oluf Clementsen(Clementin) (36)

Oluf Clementsen(Clementin) er Niels Olesens far og min tip 2 oldefar.

04.09.1719 blev Oluf Clementsen født i Haarmark.

07.09.1719 blev Oluf døbt i Kolby kirke

Faderen er angivet til at være Niels Olufsen Clementin.
Oluf blev båret af præstens kone.

Magrethe Sofrensdatter (37)

Jørgen Sofrenssøn (74), Haarmark er formentlig Margrethes far.

19.11.1719 blev Margrethe døbt i Tranebjerg kirke

Da der er flere Margrethe Sofrensdøtre på Samsø i denne periode, kan der være tvivl om, det er den rigtige der er valgt.

11.10.1736 blev Oluf og Margrethe viede i Kolby kirke.
De var kun 17 år gamle.

Hvor mange børn de fik sammen, er uoplyst, men vi kender 2, nemlig,

- **Niels Olesen (18)** født 1766
- **Nicolai Hugo** født 1772

Det er ukendt, hvornår Oluf Clemmensen (Clementin) og Margrethe Sofrensdatter døde.

Niels Olufsen Clementin (72)

Niels Olufsen Clementin var sognefoged i Kolby og Oluf Clementsen far.

Omkring 1690-1700 må Niels Oluf Clementin være født i Kolby Sogn.

Elisabeth Sørensdatte (73)

Elisabeth Sørensdatte, der var fra Tunø, blev hans hustru. Det er ukendt hvornår hun blev født. Hvornår de blev gift er ligeledes ukendt, men det er formentlig foregået på Tunø.

Sammen fik de 5 børn,

Anna	født den 11.09.1716
Oluf (36)	født den 04.09.1719
Søren	født den 06.10.1721
Karen	født den 29.11.1724
Gabriel	født Juli 1729

I Frederik Poulsens afskrifter af Tingbøgerne kan man finde forskellige oplysninger om Niels Oluf Clementin, hvis far var sognepræst i Kolby.

I Marts 1710 har Herskabet nylig givet ham Brød (stilling) som Sogndegn i Kolby.

At det næppe har været noget lukrativt embede, sogndegnen har fået, fortæller forskellige indberetninger til øvrigheden om.

§274. 22 Februar 1710. Niels Oluf Clementin, Sogndegn i Kolby. Strid om Nærmest. Niels Oluf Clementin af Colby Sogne-deigen ibid. stævner 3 Standsvende for Retten angående hans Nærmest som er af enhver 1 Skp. Rug, 3 Brød og 1/2 Gaas, som Vedkommende holder tilbage in natur at vil lefvere, men derfor erbyder sig at vil med Penge betale i Aar, som forbigangne Aaringer nemlig 2M., hvilket Niels Clementin ej vil være benøjet med ----

Forvalteren undrer sig over Deignen Clementins Procedure og bad ham betænke den 15 Artic. udi Loven 2'den Bog, hvor der specificeres hvad Deigne paa Landet for deris tjeneste skal hafvne. Niels Clementin siger, at han nok vil nøjes med 2 M. af dem der sidder i Armod, men kommer de bedre ved Magt, fordrer han sin Ret.

Den følgende tid er der flere retsmøder om den omhandlede sag.

22 Marts 1710. Niels Oluf Clementin lader Sagen falde og siger, at han vil vente og indbringe den for det høje Herskab.

Sogndegnen er lidt af en stridbar person, hvilket nok har lidt at gøre med, at sognebørnene prøver at undslå sig for at betale de afgifter, han har at leve af.

6. februar 1712 er der en anden sag mellem sognedegnen og skovrider Jul. Her er der redegjort for nogle begivenheder, som har udspillet sig den 21. januar 1712, hvor nogle venner har kørt og redet fra et besøg på Wadstrup til Kolby. Her har skovrider Jul trakteret sognedegn Niels Oluf Clementin med ridepysken. Der afgives vidneforklaring.

*12 Marts 1712. Dom mellem Niels Clementin og Peder Jul.
Da efter Tiltale gienimod og denne Sags Leilighed Saaledes: ... bør Peder Jensen Juul at betale denne Sags Omkostninger med 3 dl. og at give de Fattiges Herreds-Casse her paa Samsø for den uvenlige Medfart, han øvede mod Niels Oluf Clementin 1. Rdl. og at inden 15 Dage eller og at lide Namb efter Loven udi hans Midler, hvor de findes.*

21 April 1714. Paaskegilde på Brattingsborg. Theologiæ Studiosus Johan Olufsen i Besser Provstejord vidner bl.a.: Spillet, som Hr. Jens og Niels Clementin diverteit sig med var en Lanster og gik godt til Clementin gaf Kortene galt og der opstod Strid om hvad det skulle være Velt. Saa kunde man ikke enes, og Spillet ophørte. Hr. Jens tog Tøj paa og vilde rejse hjem, men i Døren opstod igen Strid og de Ord for ud af Hr. Jens: "I er en Hundsvort og Canelje". "Det er I selv" siger Degnen. Vidnet ønsker det hele ugjort, og at han ikke selv havde hørt det, men da Clementin bad ham drage til Minde, maatte nu møde på Tinge

28 April 1714. Paaskegildet på Brattingsborg. De stridende Parter er blevet forligt hos Magister Bølcher, og Sagen er hermed endt og afsluttet.

Endelig skal vi se en sag, som har lidt at gøre med degnens indtægter og problemer.

17 April 1734. Sognedegn Christen Bay i Tranebjerg. Paa Søndag Septiagesima skete en Tildragelse i Tranebjerg Kirke, der vakte "Smilen og Latter og hos somme Forargelie". Bay gik under Prædiken med Pungen, de Fattiges-Tavle; da han kom til en Stol og rakte den til nogle Pille-mænd tog en af dem en Mønt mellem Fingrene, viste den til Degnen, men rakte den, istedet for at putte den i Tavlen, til en fattig Mand fra Pz i samme Stol. Bay blev forundret og slog Øjnene ned, "overdi jeg blev sliig beghandlet"

(Brev. Fol.219) Bay og Clementen i Kolby indstævner nogle Husmænd for Julenævnest(?) som er nævnt på Samsø før "Chr.5 lov" og derfor har Hævd. De bevidner for Forvalteren, at alle Samsøs Degne penseres af deres Kald til Aarhus latinske Skole og de maa aarlig betale efter Stiftets Kapitaltxt.

(Fol. 222) Brev fra Clementin, der klager over sin ringe Indtægt, idet han sjældent faar noget Offer, og skal han nu miste sin Nærmest, da er han i stedse Armod. Han siger her, at Samsøs Standssvende driver Handel, Søfart, Krohold, Haandværk o.l. og de lever rigeligt og rundeligt, ofte bedre end Bønder, og ere saa anseelige i Dragt og Formue som Købstadsborgere. Trods det frembærer de aldrig den ringeste Skilling til Offer på Højtiderne.

Nogle gamle Attester fra 1710 anfører:

I den ene erklærer Peder Jensen Degn, Gaardmand, Kolby: "Saalænge min Sahl. Fader Jens Hansen Degn var Degn til Kolby Menighed, som var i 38 Aar, nød han af hver Standssvend 1 Skp. Byg, 3 Brød og 1/2 Gaas, og nu jeg var Standssvend gav jeg aarlig i 14 Aar til Sah. Knud Degn min Faderi Eftermand: 1 Skp Korn, 3 Brød og 1/2 Gaas som en rettighed.

Det er ukendt, når Niels Oluf Clementin og hans kone døde.

Oluf Christensen Clementin (144)

04.08.1638 blev Oluf Christensen Clementins født.

03.09.1675 blev han, 37 år gammel, indsat i præsteembedet i Kolby.

I Personalhistoriske, statistiske og genealogiske bidrag til en almindelig dansk præstehistorie, af S. V. Wiberg, bind 2, side 231, kan følgende beskrivelse læses:

O.3/9 1675. Ole (Oluf) Christensen Clementin, f.Hlh. 4/8 38; F.M.C.C, Insp.; M.Medea Madsdr.; St.Hlh.57; copuleret 11/6 77 F.D. Anna Nielsdr. Bryde, f. 10/3 56, død 7/1 86, 1S.,2D.; 2'copulation aarh. Dk. 26/11 89 Sidsel Lauritsdr, Lindenfeldt, E.e...., 3'copulation 11/9m90 Maren Sørensdtr. af Vegerslev=B.,f. 1/4 61, Død 6/3 47; 5 el. 6 B., hvoraf 2S.,1D; see Etm.; (død 16/3 1712, "exemius verbi divini minister" (P); Lgst.).

Det sidste kan vel oversættes som: Guds ords tjener eller præst.

16.03.1712 døde Oluf Christensen Clementins i Kolby. Han blev 74 år

Maren Sørensdatter (145)

01.04.1661 blev Maren Sørensdatter født i Veggerslev på Midtsjælland.

11.09.1690 indgik Oluf Christensen Clementin sit 3 ægteskab, med Maren Sørensdatter. Han var da 52 år og hun 29 år gammel.

De fik 5 eller 6 børn sammen, heriblandt

- **Niels Olufsen Clementin (72)**

16.03.1712 døde Oluf Christensen Clementin i Kolby. Han blev 74 år gammel.

06.03.1747 døde Maren Sørensdatter i Kolby. Hun blev 86 år gammel.

Peder Nielsen (38), fra Tranebjerg

PederNielsen var Maren Nilsdatters far.

Peder Nielsen blev født omkring 1740 og senere døbt i Tranebjerg kirke.

Barbara Mikkelsdatter (39), fra Ørby

28.11.1728 blev Barbara døbt i Tranebjerg kirke.

09.03.1763 blev Peter Nielsen og Barbara Mikkelsdatter viet i Tranebjerg kirke.

Det var Peder Nielsens første ægteskab, han var da 23 år.

Det var Barbaras andet ægteskab, hun var 34 år og altså enke ved brylluppet.

Sammen fik de 1 barn nemlig,

- **Maren Nielsdatter (19)**

22.11.1767 døde Barbara Mikkelsdatter, kun 39 år gammel.

Det er ukendt hvornår Peder Nielsen døde.

Mikkel Jensen Kusk (78)

Mikkel Jensen Kusk (78) fra Ørby var Barbara Mikkelsdatters far. Hendes mor (79) er ukendt.

Sammen fik de 5 børn,

- **Anne** født 1725, formentlig død som spæd.
- **Barbara (39)** født 1728
- **Gertrud** født 1732
- **Anne** født 1737
- **Jens** født 1738

Jens Olufsen Svenske (40)

19.02.1730 blev Jens Olufsen Svenske født i Permelille og hjemmedøbt samme dag, fastelavns søndag.

26.02.1730 vist i kirken i Kolby.

Dom. Incocavit, 1' søndag efter fastelavn.

Faddere: Sofrem Rasmussen, Kolby. Bent Jensen, Ørby, Jens Olsen af Krogsgaard og Søster Maren og Ole Hansens kone, Brundby.

12.05.1748 blev Jens Olufsen konfirmeret i Kolby kirke, 18 år gammel.

Jens Olufsens far, Oluf Jensen (80) døde 17.06.1730 kort efter hans fødsel. Hans mor Barbara Jensdatter giftede sig igen den 11.11.1730 med Hans Pedersen Snedker (80+)

Hun medbragte sin søn Jens i sit andet ægteskab. Ved konfirmationen er Jens betegnet som Hans Snedkers stiftsøn.

Jens Olufsen boede hos sin stiftfar, Hans Pedersen Snedker, på dennes gård i Permelille, indtil sit giftermål i 1759.

Søren Jensen Svensk (40a)

Søren Jensen Svensk var Jens Olsens fætter

01.11.1731 blev Søren Jensen Svensk født i Brundby.

Seigne Sofrensdatter (41)

Seigne Sofrensdatter var fra Alstrup

27.08.1730 *Dom.pTrinitatis* blev Seigne døbt i Besser kirke.

Søren Jensen lærte Seigne Sofrensdatter at kende og omkring 1750 blev de gift.

Sammen får de 1 barn:

- **Jens Jensen Svensk (20a)**

01.01.1758 bliver Jens Jensen Svensk født. I nedenstående skrift er han fejlagtigt kaldt Jens Sørensen.

Deres ægteskab bliver kort.

13.09.1758 dør Søren Jensen, kun 27 år gammel og bliver begravet fra Tranebjerg kirke.

Samsø Skifteprotokol film nr 403-1. Udskrift
Folio 279

Anno 1758 den 15 November blev efter forhen ved Samsø Birketing og andre behørlige Steder Skeedte Tillysninger, foretaget Lovlig Skifte og Deeling efter Søren Svenske i Brundbye, imellem Enken Zigne Sørensdatte og deres udi Ægteskab samaulede Søn Jens Sørensen 1 Aar gammel, hvis Formynder er Jens Svane i Brundbye.

Til Skiftet at forrette Inefandt sig paa Dens Høj Grevelige Exelenses Vegne Geheimer Raad og Greve Danneschiold Samsøe Hands Forvalter Sr. Rasmus Michelsen Vegne jeg underskrevne Søren Hiort af Ørnslund, og hvorved var til og overvære 2'de Mænd Navnlig Søren Jensen og Jens Svane begge af Brundbye, samt Enkens antagne Laugværge Søren Jensen af Ørbye, og barnets Formynder, og blev samme foretaget og afhandlet saaledes.

Enken Zigne Sørensdatte og Laugværge Søren Jensen af Ørbye som desuden er Bekiendt at hun med hendes Sal. Mand Søren Svenske, fra den Tid de kom udi Ægteskab sammen, haver været og endnu er hos hans Moder (Anna Sørensdatte 81a) som tilsidst hafde den afdødes Stiffader Jørgen Svenske (formentlig Søren Svenske (80c)) til ægte og saaledes er alt hvis hendes Sal. Mand kunde have til Goede eller hun udi Stærveboet have indført udi bemeldte Sal. Mands Moders Ejendom og har indestående og angav da samme at være følgende.

1) Dend Sal. Mand Søren Svenske (40a) tilkommer udi Arf efter hans Sal. Fader Jens Jensen (80a) som boede og døde i Brundbye, ialt efter Skifte Brevets Indhold og Formelding af dato 29 Oktober 1738. Penge 126 Rdl. 3M. 11Sk. for 3 Aars Renter a Alt bekræftende til 16 Rdl 3M.

143 Rdl 0M. 11Sk.

2) Saa have og den afdøde Søren Svenskes Enke Zeigne Sørensdatte de udgivne førte Rende Penge 98 Rdl.

Hvilket bliver Stærveboens Gandske Formue med: 241 Rdl. 0M. 11Sk.

Thi hvad den Sal. Mands efterladte Gangklæder er angaaende, da skal hans efterladte Søn samme nyde.

Omkostningerne ved Skiftet 1 Ark stemplet papir, renskrivning, Salarium af de beholdte midler, tillysning og placaten og skifteforvaltningstiiend beløb sig til ialt 5 Rdl. 5M. 6Sk.

De ved denne Forretning overværende 2 Mand lovede Enken aparte at fornøje af sine egne midler ligesom hun af Kærlighed til sit Barn ikke paastod noget til sin Begravelses Bekostning imod hvis som hendes Sal Mands haver Kostet.

Og saaledes bliver alle Boets Gield og Besværing bestaaende af 5 Rdl. 5M. 6Sk.

Regnskabet bliver følgende

Stærveboets formue	241 Rdl. 0M. 11Sk.
- omkostninger	5 Rdl. 5M. 6Sk.
Ialt	235 Rdl. 5M. 6Sk.

Hvoraf Enken tilkommer det halve	117 Rdl 1M. 5Sk.
og Sønnen Jens Sørensen den øvrige halve	117 Rdl. 1M. 6Sk.

Og disse baade Moderen Zeigne Sørensdatte og Sønnen Jens Sørensen tilfaldne Arf, efter den afdøde Søren Svenske, udi hans endnu levende Moders Bygt og Eiendomme og Bedste Boet, efter foregaaende Forklaringer er indestaaende saa gives Arvene for samme Capital, da udi Udlæg og første Prioritets Rettighed. Imidlertid og værende at Barnet icke

af Renten af denne liden Capital kand være at underholde og opdrage, saa have dog hans Moder Zeigne Sørensdatte forpligtet sig til, hannem saaledes at opføide lade oplære, som hun for Gud og Vedkommende Øvrighed i sin Tid vil være bekiendt, og naar saa skeer, som icke på Arfen nyder Barnet ei nogen Rente af denne, førend han opnaar sine Myndige Aar, hvad den Sal. Mands Klæder saavel Linnet som Uldener er angaaende da skal Barnet dette altsammen nyde, og hvor paa Formynderen skal være meddelt en Optegnelse, desuden have og Barnet Sal. Faders Moder indgaaet og tilstaaet, at have af hendes Boe skal nyde og bekomme en forsvarlig Seng med Sengeklæder, nemlig 3 underdyner No.1. En Overdyne No.2 3 Hovedpuder No.3 2 Hovedpuder No.4 3 Par Hørgarnslagener Nr.5 3 Par fine blaagaards Lagen No.6 3 Par Pude Vaar No.7 2 Drejels Duge No.8 20 stk nye Hørlærreds Skjorter No.9 2 Haandklæder No.10 hans Sal. Faders Kiste og Skriin No.11

Herefter nogle bemærkninger om tilsyn med kapital m.m

Af ovennævnte mener jeg at kunne uddrage, at Søren Jensen Svenskes mor Anna Sørensdatte må have giftet sig igen, efter sin mand Jens Jensen Snedkers død, med dennes bror Jørgen Svenske. Det er måske mere sandsynligt, at der er tale om en fejlskrivning, og at der skulle have stået Søren Svenske.

Søren Jensen og Signe Sørensdatte har boet hos moderen Anna Sørensdatte indtil faderens død, og de har derefter har overtaget gården.

Efter Søren Jensens død giftede Jens Olufsen Svenske sig med fætterens enke. Seigne Sørensdatte medbragte da gården i sit nye ægteskab.

I Tranebjerg kirkes kirkebog kan man læse følgende,

Fredag i December 1758 Gudelig Trolovelse berammet imellem Vedlagte forstandige Ungkarl Jens Olufsen fra Permelille, samt ærlige og Gudsfrøgtige Enke Seigne Sofrensdatte boende i Brundby, for hvilke Personer at der på begge Sider er frie for andre Ægteskaber og for alt som lovligen kand hindre dette deres Ægteskab, saa som ere hinanden ganske uvedkommende efter de udi Loven. Kan derfor Træde vi Undertegnede Danne Mænd i Fuldkommen Forløfte under vore egne Hænder. Tranebjerg December 1758. Søren Jensen, Troels Pedersen

05.03.1759 blev Jens **Olufsen Svensk (40)** og Seigne **Sofrensdatte (41)** copuleret i Tranebjerg kirke. De var begge 29 år.

I en udskrift af "*Hvornaar fik de Gaarden*", en protokol, der er redigeret i 1787 hedder det:

Jens Olsen Stk 3.4.-2.

1 1/4 Fj. Ved giftemaal med Søren Jensens Enke Seigne Jensdatter (hun er født Sofrensdaughter, Jensdatter er forkert formentlig afløst ved hendes giftemål med Søren Jensen) og bliver Ejir Gaarden og han faar 3/4 Fj. Jord d. 22 maj 1759 og foregiver tillige at have betalt Indfæstningen af den øvrige 1/2 Fj. Jord til Mikkels for 12 a 14 Aar siden mod hans Bevis men da han deklarerede at det var hanm frakommen, saa blev han lovet at Michelsens Regnskab skulle blive efterseet om Indfæste; deraf skulle findes beregnet Herskabet en Indtægt i Mangel heraf skal han betale Indfæstning, - han mangler en Qvitteringsbog-(i Tj. Søn og Datter)

Seigne Sofrensdatter og Jens Olufsen fik de 7 børn sammen:

- **Søren Jensen** født 1760
- **Ole Jensen Svensk (20B)** født 18.01.1762.
Ole dør som ungkarl den 25.03.1788 kun 26 år gammel.
- **Anne Jensdatter Svensk** døbt 22.12.1765
- **Jens Jensen Svensk (20)** døbt 09.03.1768
- **Bodil Jensdatter** døbt 1769
- **Hans Jensen Svensk (20A)** døbt 02.06.1771
- **Christen Jensen Svensk** døbt 1774

Jens Jensen Svensk (20a), der blev døbt 01.01.1758 var Seignes og hendes første mand, Søren Jensens barn.

Seigne Sofrensdatters 2 ægteskab kom til at vare 26 år.

07.12.1785 dør Jens Olufsesen Svenske, 55 år gammel

11.12.1785 bliver han begravet i Tranebjerg.

29.12.1785 bliver der igen afholdt
Skifte Forretning efter Gaardmand Jens Olufsens Gaard i Brundby.

Fæstet afgives til Jørgen Rasmussen i Brundby.
Det synes at være en ret stor gård, med et omfattende inventar.

27.07.1788 er arven opgjort til følgende beløb:

Zeigne Sørensdatte	136 Rd. 4 M. 12 1/2 Sk.
Enkens Lager .. Broders lod ?	24 Rd. 5M. 3 7/11 Sk.
Sønnerne Ole Jensen	24 Rd. 5M. 3 7/11 Sk.
Jens Jensen	24 Rd. 5M. 3 7/11 Sk.
Hans Jensen	24 Rd. 5M. 3 7/11 Sk.
Christen Jensen	24 Rd. 5M. 3 7/11 Sk.
Datteren Anne	12 Rd. 2M. 9 8/11 Sk.

25.03.1788 havde der været en Skifteforretning hvor man forseglede nogle arvestykker for børnene.

I Trommel mahlet Kiiste og en stor Træen og ?Støvler og en Lee.

Da der er en stor fortegnelse over inventar, må man vel formode, at en del af disse effekter overgik til arvingerne.

Gården gik ikke til min gren af familien.

1787 Ved folketællingen boede Seigne Sofrensdatte sammen med sin søn Christen Jensen hos sin broder Elias Elias Sørensen, der var *bonde og gaardboer* i Ørby og hans kone Maren Sørensdatte.

Det er ukendt hvornår Seigne Sørensdatte døde. I 1788 var hun 58 år gammel.

Sofren Olufsen (82)

Sofren Olufsen fra Alstrup i Besser Sogn var Seigne Sofrensdatte far.

Hendes mor er ukendt.

Sofren Olufsen og hans kone fik mindst 2 børn sammen:

- **Seigne** blev døbt 27.08.1730 i Besser kirke.
- **Elias** blev født omkring 1730

Oluf Olufsen (164)

Oluf Olufsen var Sofren Olufsen far og Seigne Sofrensdatte farfar. Han er formentlig født i Besser Sogn.

Svenske slægten i Permelille, Kolby, Ørby og Brundby.

For at få overblik over Brundby slægten Jens Jensen Svensk, eller Svenske, stavet med eller uden *d* i flæng, herunder at finde uf af, hvorledes gårdene gik i arv m.v er der udarbejdet et skema der findes bag i hæftet.

Noter til skemaet om Jens Jensen Svenske, Brundby

Grundlaget herfor er uddragene af forskellige skifteprotokoller og fæster fra Samsø. Der findes et meget større materiale end det her citerede.

Af skiftet den 29.10.1738 efter Jens Jensen Snedkers død, den 15.05.1738 fremgår det at,

Jens Mortensen (160)

Jens Mortensen, der var gårdejer i Permelille, var stamfar til slægten der fik tilnavnet Svenske. Han var min tip 4 oldefar.

Hans fødsels- og dødsdato er ukendt, men han må være født omkring 1650-60, og han var aftægtsmand hos sin søn Jens Jensen Snedker (80) på dennes gård i Brundby ved sønnens død i 1738.

Hans kone er ligeledes ukendt

Sammen fik de 5 sønner og 2 døtre, måske flere.

- **Oluf Jensen (80)**
- **Jens Jensen (80a)**
- **Bent Jensen (80b)**
- **Søren Jensen (80c)**
- **Clement Jensen (80d)**
- **Gertrud Jensdatter (80e)**
- **Karen Jensdatter (80f)**

Jens Mortensen (160), døde efter 1738, gammel og affældig.

I ovennævnte skifte hvor Jens Mortensens navn er beskrevet er Svenske navnet ikke tilføjet.

Tilnavnet på hans slægt kan stamme fra hans kone. Det kan også være, at Jens Mortensen har ejet en båd, som han kan have sejlet til Norge og Sverige med og dermed fået tilnavnet Svenske.

Forbindelsen til Svenskegården i Nordby har ikke kunnet spores.

Jens Nielsen (80-)

Jens Nielsen havde formentlig en fæstegård ved Permelille. Hans fødsel og død er ukendt.

Kirsten Rasmusdatter (81.1)

Fødsels- og dødsdato er ukendt.

Jens Nielsen og Kirsten Rasmusdatter blev gift. Det var deres første ægteskab. De fik 3 børn sammen:

- **Schultz Jensdatter** blev gift med Jens Troelsen, Ørby
- **Dorthe Jensdatter** blev gift med Jens Pedersen, bødker i Kolby
- **Ukendt** der blev gift med Jørgen Nielsen, Pillemark

Da Jens Nielsen døde skiftede Kirsten Rasmusdatter med sine 3 døtre. Som det fremgår af skiftet må det have været en ret stor gård. Den blev vurderet til ialt 464 Rdl., heraf gæld 190 Rdl., til deling 274 Rdl. Børnene og deres arvinger fik hver 45 Rdl. 4M. Og Kirsten Rasmusdatters part var 137 Rdl.

Hun lod pengene blive stående i gården, som hun selv overtog.

Oluf Jensen Svenske (80)

Oluf Jensen var Jens Mortensens søn og min tip 3 oldefar.

o. 1671 blev han født i Permelille og døbt i Kolby kirke

Kirsten Rasmusdatter (81.2) blev Oluf Jensen Svenskes første kone.

Kirsten Rasmusdatter havde som nævnt været gift med Jens Nielsen. Det er ukendt hvornår de blev gift, men det er formentlig foregået i Kolby.

Kirsten Rasmusdatter medbragte gården i Permelille og Oluf Jensen blev således gårdmand.

De fik ingen børn sammen.

03.06.1728 døde Kirsten Rasmussen.

Samsø Skifteprotokol 1717-1730

*Vedr. Olle Jensen (80) og Hustru Kirsten Rasmus Datter (81.2)
Dem 4 Juni 1728 blev der holdt lovlig Skifte og Deeling efter afgangne
Kirsten Rasmus datter udi Permelille imellem hendes efterlevende Mand
Olle Jensen og den Sal. Med hendes første Sal. Mand Jens Nielsen (80)
Aulede Børn og Arvinge som ere: Schultz Jens Datter med sin mand og
Laugværge Jens Troelsen i Ørbye og Dorthe Jens Datter, som haver til Egte
Jens Pedersen Bødker i Kolbye der alle var tilstede. Til at vurdere Boets
Formue og hvis som forevist brugtes Clemmen Mortensen i Kolbye og
Mourids Villadsen i Permelille.*

Skiftet strakte sig over 7 folier. Ejendommen og husene er vurderet til 178 Rdl. + indbo, dyr og redskaber 286 Rdl. Ialt 464 Rdl. Herfra går en gæld på 190 Rdl. Til deling mellem arvingerne bliver herefter 274 Rdl.

<i>Ole Jensen</i>	<i>137 Rdl.</i>	
<i>Schultz Jensdatter</i>	<i>45 Rdl. 4M.</i>	
<i>Dorthe Jensdatter</i>	<i>45 Rdl. 4M.</i>	
<i>Jørgen Nielsen på sin kones vegne</i>	<i>45 Rdl. 4M.</i>	<i>137 Rdl.</i>
<i>Suma</i>	<i>274 Rdl.</i>	

De samlede poster udgjorde ialt de 274 Rdl.

Barbara Jensdatter (81)

Var Oluf Jensens anden kone. Hendes fødselsdato og fødested er ukendt, men hun er formentlig født omkring 1710.

04.07.1728 blev Barbara og Oluf Jensen trolovet.

21.10.1728 blev de viet i Tranebjerg kirke. Det var hendens første ægteskab.

Han var da 57 år.

Sammen fik de,

- **Jens Olufsen (40)**, der blev født 19.02.1730 i Kolby

I familien var der endvidere en stedsøn, Hans Svenske, Kolby. Ægteskabet blev kort.

17.06.1730 døde Oluf Jensen, 59 år gammel.

Kort efter Oluf Jensens død i 1730 gifter Barbara Jensdatter sig igen, med Hans Petersen (80+), der var gårdejer og snedker i Permelille.

Hans Petersen (80+)

Ved stiftsønnen Jens Olufsens konfirmation blev han kaldt Hans Snedker

11.11.1730 fandt vielsen sted i Kolby kirke

Barbara Jensdatter har dermed fået en ny husbond i sin gård i Permelille.

Sammen fik de 4 børn

- **Peder Hanssøn** født 1732
- **Ole Hanssøn** født 1733
- **Jens Hanssøn** født 1735
- **Bodil Hansdatter** født 1738

Endvidere opholdt sig i gården Barbaras søn med Oluf Jensen, Jens Olufsen (40)

29.10.1740 Døde Barbara Jensdatter.

13.10.1749 blev der holdt skifte med arvingerne,

Hans Pedersen (80+)	fik 274 Rdl.
Jens Olesen (40)	fik 60 Rdl.
Peder Hanssøn	fik 60 Rdl.
Ole Hanssøn	fik 60 Rdl.
Jens Hanssøn	fik 60 Rdl.
Bodil Hansdatter	fik 30 Rdl.

Ialt 544 Rdl, svarende til gårdens opgjorte værdi. Jens Olufsens arvepart hensættes til han bliver myndig.

Samsø Skifteprotokol 1748-1754

1750 den 13 Januar blev der holdt Skifte udi Hans Pedersens (80+) iboende Gaard i Permelille. Registrerings- og Vurderingsmænd var Rasmus Pedersen, Smed Peder Tømmesen af Permelille for at Skifte og dele efter Hans Pedersen ved døden Afgangne Hustru Sal. Barbara Jensdatter (81.2) og Arvingerne som er Enkemanden og hendes efterladte Børn som er en Søn Jens Olesen (40) 20 Aar gammel af hendes første Ægteskab, saa og 4 børn aulet med hendes nu efterlevende Mand Bemeldte Hans Pedersen, nemlig 3 Sønner: Ole 17 Aar, Peter 16 Aar og Jens Hansen 15 Aar samt Een Datter Bodil i sit 12 Aar.

For den ældste Søn Jens Olufsen er Curator hans Farbroder Bent Jensen af Ørby, og for de øvrige fire Børn er Faderen Værgе efter Loven.

Arveparternes Størrelse blev:

<i>Enkemanden</i>		<i>274 Rdl.</i>
<i>Stiftsønnen Jens Olsen</i>		<i>60 Rdl.</i>
<i>Arv til 3 Sønner Hver 60 Rdl.</i>	<i>=</i>	<i>180 Rdl</i>
<i>Datteren</i>		<i>30 Rdl</i>
<i>Summa</i>		<i>544 Rdl.</i>

Jens Olufsens Arvelod bliver efter Curator Bent Jensens Samtykke bestaaende hos enkemanden indtil Arvingen opnaar sin Myndige Alder efter Loven om han saa længe her i Gaarden forbliver og nyder sin sædvanlige Underholdning. Endelig Tilstod Bent Jensen af Ørby som Curator for Stiftsønnen Jens Olesen at den Arv han efter Fader Ole Jensen var tilsat der efter Skiftebrev ad 12 September 1730 Samt for Kiiste, Skriin og Klæder ialt 108 Rdk. have Enkemanden Hans Pedersen allerede udredt og betalt til Arvingens daværende Fomynder Bent Jensen og altsaa enten for denne Myndigheds Fædre Arv i Boet have Tilgode. Skiftet sluttet.

Sign. T. Rud

Hans Pedersen, Bendt Jensen, Peder Tønnesen, Rasmus Pedersen

Skiftet har en udstrækning af 8 foliosider i Skifteprotokollen.

Det er ukendt hvornår Hans Pedersen døde. Gården forblev formentlig i hans slægt.

Jens Jensen (80a)

Jens Jensen med tilnavnet Snedker var Jens Mortensens næste søn. Jens Jensen Snedker havde formentlig også fået tilnavnet Svensk.

o. 1671 blev Jens Jensen født i Permelille.

Jens Jensen var gårdmand i Brundby

Anna Sørensdatters (81a) fødsels- og dødsdato er ukendt.

Jens Jensen og Anna Sørensdatter blev gift.

Sammen fik de sønnen Søren Jensen (40a) der blev født 01.11.1731

15.05.1738 døde Jens Jensen i Brundby, 67 år gammel.

Anna Sørensdatter giftede sig senere igen med Søren Jensen (80c)

Bendt Jensen (80b)

Bent Jensens fødselsår er ukendt. Han var Jens Mortensens tredje søn.

Maren Petersdatter (81b).

Maren Petersdatters fødselsår er også ukendt.

Bendt Jensen og Maren Petersdatter blev gift. Bryllupsdagen er ukendt.

Som det fremgår af skiftet 21.01.1753 var de ejere af en ret stor gård i Brundby.

De fik ingen børn.

20.06.1753 døde Bent Jensen

Anno 1753 den 21 Juni blev efter foregaaende Tillysning ved Samsø Birketing og andre behørig Steder foretagen registrering og Vurdering af Sahlig Bendt Jensen i Ørby til paafølgende Skifte imellem Enchen Maren Pedersdatter og den sahlig Mands Arvinge, hvilke siden de ingen felles Børn

havde ere efterskrevne godt en snes Arvinge fortrinsvis hendes Brødre og Søstres børn

Gården bestod af,

*8 Rejsn. Stuehus
6 Rejsn. Sols
11 Rejsn. Huus Vesten i Gdr. med Portrum
2 Rejsn. Huus Østen for
12 Rejsn. Huus Østen i Gdr. med Portrum*

Hertil en lang liste over heste køer og dyr. Redskaber og inventar. Enken tilbød 210 Rdl. til deling mellem samtlige 21 arvinger mod at hun selv drev gården videre. Tilbudet blev anerkendt, og der blev 10 Rdl. til hver af arvingerne, således også 10 Rdl. til Jens Olesen, Permelille.

04.08.1754 døde Maren Petersdatter.

Anno 1754 den 5 August blev der igen holdt skifteforretning efter den nu afdøde Maren Pedersdatter.

I gården var der nu 6 heste og en plag. 4 køer og en stud, 1 kviekalv og 2 spædkalve, 3 svin og 2 gamle *Griese*.
Tjenestekarlen Niels Bertelsen overtager gården og udbetaler arvingerne.

Ingen af Oluf Jensens slægt arvede noget.

Søren Jensen (80c)

Var Jens Mortensens fjerde søn. Hans fødselsdag er ukendt, men han blev gift med Anne Sørensdatter (81c), der havde været gift med broderen Jens Jensen.

Sammen fik de sønnen

- **Jens Sørensen (40c)**

01.01.1758 fødes Jens Sørensen. Døbt i Tranebjerg kirke.

Skifteprotokol, film nr 401 fol, 461 vedr,
Anne Sørensdatter (81a) og Søren Jensen (40a)

Anno 1738 den 29 Oktober indfandt sig efter foregaaende Tillysning saavel på Birketinget som samtlige Kirkesteder. Forvalteren Alle Rettens Betiente og de 2de af Birketinget udnævnte Vurderingsmænd. Jørgen Hendriksen og Søren Jensen af Brundbye udi Sal. Mands Enke Anna Sørensdatter (81a) hvis Laugværge er Jørgen Nielsen Holm i Alstrup og en Søn Søren Jensen (40a) 7 aar hvis Formynder er Far-Faderen Jens Mortensen (160) der er i Gaarden, men som hand er gammel og affældig, og er Jørgen Sørensen i Brundby beskikket, at være Tilsynets Værge og i Tiden naar Jens Mortensen ved Døden afgaar at overtage sig Formynderkabet. Da derudi samllig Vedkommendes ovenmeldte blev befundet og forrettet som følger:

Herefter er opnoteret: Bygt og Ejendom saasom Jorden under Husene en liden Abildgaard, en Kaalgaard, 12 reisninger Stuehus, 8 reisninger Staldhus, 5 reisninger Ladehus, 15 reisninger Ladehuse, 6 reisninger Ladehus og yderligere 21 reisninger i forskellige Huse og Portrum. Der er formentlig 3 længer.

Hertil angives 8 heste, 7 køer, faar, grise, gæs, meget indbo, senge, dyner m.v.

Vurderingen hertil incl. korn og sæd 244 Rdl.

Den Sal Mands Gangklæder blef med Enkens, hendes Laugværge og Formynders Samtykke givet og tillagt Sønnen Søren Jensen. Saavel Sal. Mands Kiste af Eg og Sort malet Itim forsikrede Enken i sin tid at give hendes Søn bemeldte Søren Jensen en forsvarlig Seng bestaaende af 3 Dyner, Een Hovedpude, 2 faste Puder med Vaar, 2 Par Lagener hørlavet og et par blaalavet. Dernæst blev Enken og Barnets Værge tilspurgt om der var mere Boet tilhørende eller til Bedste, da nu at angive det? hvortil de svarede: at der ei var mere at anføre Boet til Bedste ved tilstaaende Gield. Hos Clemmen Mortensen og Søn Oluf Clemmenssen i Kolby 5Rdl2M. Hans Bentsens Enke i Ørby 4Rdl 2M.8Sk. Søren Bentsen i Brundby 1M.

Her mangler der noget i min udskrift af boet, idet den samlede formue er sammentalt hertil med ialt, 427Rdl.7.M.7.Sk.

Næste side omfatter:

<i>Derimod bort skyldig Gield og Besværing</i>	
<i>Jørgen Holm i Alstrup fordrer som tilstaaet</i>	<i>16 Rdl 1.M.6.Sk</i>
<i>Søren Olsen Lassen Smst.</i>	<i>4 Rdl.2M</i>
<i>Tønns Jørgensen Permelille</i>	<i>7 Rdl. 2Sk.</i>
<i>Oluf Nielsens Enke i Tranebjerg</i>	<i>5 Rdl 2M.</i>

Jens Jørgensen i Ørby. Her er der formentlig fejl i tallene, som rettes for at få sammentællingen til passe. 27 Rdl. 3. Sk.

Søren Jensen Smst.

3 Rdl. 3M. 3 Sk

Ialt 72 Rdl. 12M. 33Sk. =

74 Rdl. 2M. 1. Sk

Dend Sal. Mands fader Jens Mortensen (160) der i Gaarden fordrede, som blev tilstaaet 80 Rdl.

Hvilke Penge Blev staaende der i Gaarden uden Rente og saaledes som de har staaet hos hans Sal. Søn (Jens Jensen Snedker (80a), som må have overtaget gården på dette tidspunkt), men naar Jens Mortensen ved Døden afgaar skal samme Capital deeles imellem Enken Anna Sørensdatte og hendes Barn Søren Jensen, Hvilket hand i Dag for Skifteretten begierede og tilstod at maate Ske. Forvalteren tilspurgte Jens Mortensen om der ikke var blevet oprettet Contract Imellem Ham og hans Søn da han antog Gaarden og giftede sig. Hvortil Jens Mortensen svarede Nej. Morten Ibsen i Brundbye fordrede til sidste afvigelse Mikkelsdags Laan. 12Rdl. 8M 4Sk.

Ialt 167 Rdl 4M. 5Sk.

Enken forlangte intet til sin Begravelse siden det var hendes eget Boen hun havde at betale med.

Skiftebekostning.

For stemplet Papir

1 Rdl.

Skriverløn for 4 Ark

2 Rdl.

Salarium

2 Rdl. 3M. 8Sk.

Tillysning i Retten

6Sk.

Procklammata

1M. 14Sk.

Birkedommeren

4M.

Skiftforvalterens Tiender

3M.

Vurderingsmændende

4M.

Ialt

6 Rdl. 4M. 12Sk.

Suma Geld og Besværing (Det passer næsten) 174 Rdl. 1M. 1Sk.

Likvideret med Midler som er 427 Rdl. 2M. 7Sk.

Da der bliver til deling imellem Enken og hendes Barn den Summa 253 Rdl. 3M. 11Sk.

Deraf tilkommer

Enken Anne Sørensdatte som Halvpart

126 Rdl. 3M. 11Sk.

Hendes Søn Søren Jensen ligeså

126 Rdl. 3M. 11Sk.

Gjør ovenmeldte

253 Rdl. 1M. 11Sk?

Hvilke Sønnens Arvepart bliver bestaaende her i Boet udi bygt og Eiendom som Enken og hendes Laugværge tilstaae Barnet og hans Formynder Prioritet og Forsikring iindtil Pengene bliver udbetalt, som Drengen er liden og uopfødt, og en temmelig Bekostning behøves til hans Ophold og Opdragelse, saa er det accorderet og aftalt mellem Enken, hendes Laugværge og Formynder at Barnets Capital skal blive staaende Rentefri, der i Boet indtil Drengen opnaar sine Aar efter Loven.

Ingen af Creditorerne forlangte Udlæg for Deres Fordringer, men tog Enken Self god derfor, hvorimod hun forsikrede at fornøje og betale enhver naar de ikke længere vil give Dag. Saa hun og Formynderen har for i alt at holde Skifte-Forvalteren Skadeløs, Hvorved dette Skifte Venlig og Vel er til Endebragt.

*Datum Brundbye M. Luft
Anders Dørup Som Formynder
 Jens J.M.Mortensen
Anne A.S.D.Sørensdatte Jørgen Sørensøn
 Jørgen Sørensøn
Som Laugværge Jørgen Nielsen Holm
 Jørgen Hendriksen
 Søren Jensen*

Clement Jensen (80d)

Var Jens Mortensens femte søn. Hans fødselsdag er ukendt, men han blev gift med Maren Hansdatter (81c)

22.01.1709 blev de viede i Kolby kirke

Clement Jensen var gårdejer i Kolby

Gertrud Jensdatter (80e)

Gertrud Jensdatter var Jens Mortensens sjete barn. Hendes fødselsdag er ukendt.

Kun blev gift med Søren Mortensen, Ørby.

Hun fik 6 børn:

- Niels Jensen
- Peder Jensen

- Gertrud Jensdatter
- Barbara Sørensdaughter
- Maren Sørensdaughter
- Dorthē Sørensdaughter

Om de tre børn er opkaldt efter Gertrud, eller hun har været gift med en Jens er ukendt.

Det er ukendt hvornår Gertrud Jensdatter og Søren Mortensen døde.

Karen Jensdatter (80f)

Karen Jensdatter var Jens Mortensens syvende barn. Hendes fødselsdag er ukendt.

Hun blev gift med Ole Hansen i Krogsgard.

De fik 6 børn sammen:

- Erich Olesen
- JensPeder Olesen
- Søren Olesen
- Marel Olesdatter
- Anna Olesdatter
- Bodil Olesdatter

Det er ukendt hvornår Karen Sørensdaughter og Ole Hansen døde

Søren Larssøn (42)

Søren Larssøn var Karen Sørensdaughters far og min tip 2 oldefar.

02.07.1744 blev Søren Larsen døbt i Tranebjerg kirke.

Maren Davidsdatter (43)

02.02.1733 blev Maren Davidsdatter døbt i Tranebjerg kirke

05.12.1753 blev Maren Davidsdatter gift første gang i Besser. Mandens

navn er Jens, men hans efterhavn er ulæseligt. Det er ukendt om de fik børn sammen. Det er ligeledes ukendt hvornår han døde.

25.09.1772 blev Søren Larsen (42) gift med Maren Davidsdatter (43) i Tranebjerg kirke. Det var hans første ægteskab, han var 28 år, hun var 39 år.

De fik 2 børn sammen:

- **Bodil Sørensdatter** døbt i Tranebjerg 15.11.1772
- **Karen Sørensdatter (21)** døbt i Tranebjerg 15.09.1773

Et skifte fol 204 beretter,

21 December 1780. Husmand Søren Larsen Lauther i Tranebjerg er blevet overfaldet på Vejen mellem Brundby og Tranebjerg en aften han gik hjem fra Brundby. Hvem der overfaldt ham ved han ikke, men de slog og mishandlede ham med udraabet: "Det skal du have, fordi du tog Tiende!" saa han formoder det var nogen fra Brundby, da han har aabenbart deri Svig med Kvægtiende der i Byen i Sommer. Alle Byens Beboere møder på Tinge og fortæller, hvor de var den Aften og de fleste har været på Bygang der eller der for at høre nyt, enkelte hjemme, tidligt i seng kl 8-9. Et par har hjulpet kvindfolkene at bage ...

Sagen henlægges.

Søren Larsen dør formentlig i 1780.

Ved et skifte der er afholdt,

14.08.1800 overdrager Maren Davidsdatter huset til Jens Jensen Svensk (20), der er gift med datteren Karen Sørensdatter (21) Maren er nu enke, manden er formentlig død samme år. Maren Davidsdatter blev boende hos børnene til sin død.

13.03.1807 dør Maren Davidsdatter, 74 år gammel og bliver begravet i Tranebjerg.

David Smed (86)

David Smed var Marens far.

Berthel Jensen Vinther (44)

Berthel Jensen Vinther var Jens Berthelsen Winthers far og min tip 2 oldefar.

22.07.1735 blev han født i Kolby og hjemmedøbt.

Dorthe Pedersdatter (45)

20.02.1740 blev Dorthe Pedersdatter (45) døbt i Kolby kirke.

17.01.1769 blev Berthel Jensen Vinther gift med Dorthe Pedersdatter i Kolby kirke. Han var da 34 år gammel. Hun var 29 år gammel.

Sammen fik de 6 børn,

• Jens	Født 1769	Død 1770, kun 1 år gammel
• Jens	Født 1772	Død 1779, kun 7 år gammel
• Maren	Født 1776	Død 1776 som spæd
• Peder	Født 01.06.1777	Død 1797, kun 20 år gammel
• Jens (22)	Født 07.03.1780	Død 24.09.1856,
76 år gammel
• Berthel	Født 1784	

Berthel Jensen Vinther var gårdmand og sognefoged i Kolby.

Det var faderes gård, Berthel Vinther overtog, og han måtte skifte med sine søskende. Han var 41 år da han overtog gården og fik fod under eget bord.

Skifte Kolby

Bertel Jensen Vinter 2 Fj. Hartkorn 4-5-2 1/2 Alb.

Har med sine Søskende arvet Gaarden efter sin Fader Jens Hansen Vinter, og har forinden hans Faders Død, udbetalt sine Søskende hvad de kunne tilkomme i Arv, og altså derved tilfalden Gaarden, men han declarerede, at han af sine Søskende endnu ikke havde bekommet afkald for Arven.

Han har fæst 1 Fj. Jord d. 21de August 1769 og 1 Fj. 29 August 1781. I Tjeneste en Pige.

Folketællingen 1801 oplyser:

<i>Berthel Vinther (44) Husbond</i>	<i>67 Aar. Sognefoged og Gaardmand</i>
<i>Jens Berthelsen (22) Hans søn</i>	<i>21 Aar. Gift første gang</i>
<i>Bodil Pedersdatter (23)</i>	<i>Hans kone. 28 Aar</i>
<i>Dorthe Jensdatter.</i>	<i>Deres barn. 1 Aar</i>
<i>Mikkel Pedersen</i>	<i>17 Aar. Konens søskende</i>
<i>Kirsten Pedersdatter</i>	<i>29 Aar. Konens søskende</i>

1796 døde Dorthe Pedersdatter, kun 56 år gammel.

1809 døde Berthel Jensen Vinther, 74 år gammel.

Jens Hansen Vinther (88)

Jens Hansen Vinther var Berthel Jensen Vinthers far. Han var gårdmand i Kolby

o.1703 blev han født, antagelig i Kolby

Hans kone (89) kender vi ikke,

26.01.1776 døde Jens Hansen Vinther i Kolby, 73 år gammel.

Jørgen Pedersen Kleist (46)

Jørgen Pedersen Kleist var Bodil Pedersdatters far.

o.1746 blev han født, formentlig i Kolby

Maren Eliasdatter (47)

o.1746 blev Maren Eliasdatter (47) født i Kolby

Jørgen Pedersen Kleist og Maren Eliasdatter blev gift.

Sammen fik de 4 børn, hvis navne vi kender,

- **Kirsten Pedersdatter** døbt 1772
- **Bodil Pedersdatter(23)** født 30.11.1774
døbt 4.12.1774 i Kolby kirke
- **Mette Pedersdatter** døbt 1778
- **Mikkel Pedersen** døbt 1782

Forældrenes dødsdatoer er ukendte.

Efterskrift og kildehenvisninger

Oplysninger om mine forfædre er først og fremmest søgt i efterladte breve og dokumenter m.v., såsom skudsmålhbøger og mundtlige beretninger.

Herefter har jeg søgt oplysninger i folketællinger, kirkebøger, anetavler og skrifter m.v. fundet i:

Landsarkivet for Nørrejylland og Samsø, Viborg
Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, København
Samsø Egnarkiv, Tranebjerg

En stor del af oplysningerne om mine bedste- og oldeforældre, på min fars side, er fundet i Frederik Poulsens afskrifter, der findes på Samsø Egnarkiv. Det drejer sig om folketællinger, kirkebøger, skifter, fæster og retssager m.m.

Jeg har naturligvis bestræbt mig for kun at anvende sikre oplysninger, der har kunnet bekræftes i kirkebøgerne, men det har ikke i alle tilfælde været muligt for mig. Der kan derfor være indsneget sig oplysninger i beretningen, der ikke er korrekte.

Jeg har medtaget nogle beretninger fra Frederik Poulsens skrifter, som ikke alle vedrører mine forfædre, men som er interessante, oplysende og morsomme for den pågældende tidsperiode.

Øvrige kilder er anført i teksten.

En særlig tak til Torben David, der har redigeret og renskrevet beretningen.

November 1996

Helge David Nielsen

Tipoldeforældre.	Tip.2.	Tip.3.	Tip.4.
	Schultz Jensdatter.	80- Jens Nielsen.Havde en fæstegård. Født ? - Død ?	
	Dorthe Jensdatter. ? Jensdatter. Fornavn ukendt.		81 ¹ Kirsten Rasmussen. Født ? - Død 3/6 1728
11. Anne Mette Jensdatter fra Kolby. 3/9 1809- 19/3 1870.	20B. Ole Jensen Svensk. 18/1 1762-25/3 1788		
10. Jens Jensen Svensk, Brundby. 12/12 1800- 1870.	Anne Jensdatter Svensk. 22/9 1765- ?	80. Oluf Jensen Svensk, Permelille. Omk 1671-17/6 1730.	160. Jens Mortensen, gaardejer i Permelille. Levede 161. Hans kone kender vi ikke. omk. 1650-1740. Snammen fik de 5 sønner og 2 døtre.
	20. Jens Jensen Svenske. 9/3 1768-7/5 1834.		
	21. Karen Sørensdatte. 15/9 1773-20/4 1840.	81 ¹ Barbara Jensdatter Ørby. Omk 1710 -29/10 1740.	
	Bodil Jensdatter Svensk. Omk 1769- ?	80a. Jens Jensen Snedker, gardmand i Brundby. Omk. 1671-15/5 1738.	
	20A. Hans Jensen Svensk. 2/6 1771- ?	81a. Anna Sørensdatte. ? - eft. 1758.	
	Chresten Jensen Sv. f. 1774- ?	80b. Bendt Jensen. Gårde. Brundb. ? - 20/6 1753.	
	20a. Jens Jensen Svensk. 01.01.1758.	81b. Maren Pedersdatte. ? - 4/8 1754.	
		80c. Søren Jensen.	
		81 ² a. Anna Sørensdatte.	
		80d. Clement Jensen. Gdr. Kolby.	
		81 c Maren Hansdatte.	
		80e Gertrud Jensdatter. Søren Mortensen, Ørby.	
		80f. Karen Jensdatter. Ole Hansen i Krogsgaard.	
		80 ² . Hans Pedersen Snedker, Gaardejer i Permelille.	
		81 ² . Barbara Jensdatter.	
	40. Jens Olufsen Svensk. 19/2 1730-7/12 1785.		
	41 ² Seigne Sofrensdatte. 27/8 1730-		
	Stedsøn Hans Svensk.		
	40a. Søren Jensen Svensk. 1/11 1731-13/9 1758		
	41 ¹ . Seigne Sofrensdatte. 27/8 1730-		
	De fik ingen børn.		
	40c. Jens Sørensen. 1/1 1758- ?.		
	Peder Hanssøn. F. 1732.		
	Ole Hanssøn. F. 1733.		
	Jens Hanssøn F. 1735.		
	Bodil Hansdatte. F. 1738.		

Side 113. Rev. 20/11-95. 28/11-96

H. DAVID NIELSEN
Langersvej 18
Hasseris
9000 AALBORG
Tlf. 98126845

SLÆGTEN JENS JENSEN SVENSKER

Proban. Bedsteforældre Forældre.	Tipoldeforældre.	Tip 2.Oldeforældre.	Tip 3.Oldeforældre.	Tip 4 Oldef.
1. Daniel Nielsen. Født 1/8 1904 i Brundby. Værktøjsmager i Kalundborg. Død 20/10 1985 i Kalundborg.	8. Bertel Christensen, D. 17/10 1779. i Tranebjerg. Husmand og snedker i Brundby. Ejede i 1817 Kolhøj mølle. Død 29/5 1849.	16. Kresten Bertel søn. Døbt 18/6 1752, Tranebj. Husmand i Brundby. Passede byens lukkere. Død 24/6 1843.	64. Jens Berthelsen. Ørby. Født omk. 1697. 65. Barbara Larsdatter. Født omk. 1691.	
2. Hans Christian Nielsen, Født 8/1 1867 i Brundby. Maskinforhandler i Brundby. Død 25/5 1921 i Brundby, begravet i Tranebjerg.	9. Bodil Niels datter, Snekkers datter. Døbt 18/9 1791 Tranebj. Død 7/1 1845 i Brundby.	17. Ane Peders datter. Døbt 1/3 1761 Tranebjerg. Død 14/4 1830 i Brundby.	66. Dorthe Sofrens datter. Døbt 4/9 1720, Tranebj.	
3. Albertine Hansen. Født 18/12 1881 Risegaard, Ris pr Faar Boede i Brundby på Samsø i ca 30 År. Død 5/11 1968 i Ka Hellerup.	10. Jens Jensen Svenske Husmand og træskomand i Brundby. Død 1870 i Brundby.	18 Niels Olesen. Døbt 4/5 1766 i Maren Niels Kolby. Ole Snedker Brundby. Død 2/8 1828, Brundby.	67. Christen Olufsen, Tranebjerg.	
4. Niels Christian Risegaard. Født 23/ 2 1854 i Brandemose. Gårdejer m.m. i Ris og på Lammebjerg. Død 15/10 1948, Fårevejle St, Begravet i Vallekilde.	11. Ane Mette Jens datter. Hjemmedøbt 3/9 1809 Kolby sogn. Død 19/3 1870 i Brundby.	19. Maren Niels datter. Døbt 10/2 1765 i Tranebjerg. Død 11/5 1831 Brundby.	68. Niels Olufsen Clement. Født omk. 1690-1700 Sognedegn, Kolby. 69. Elisabeth Sørensdatt. Tunø. 70. Jørgen Sofrensøn, Haarmark.	144. Oluf Christ. Clementin. Præst i Kolby. F. 4/8 1638. D. 16/3 1712. 145. Maren Sørensdatter fra Veggerslev. F. 1/4 1661. Død 6/3 1747, Kolby.
	12. Hans Jensen. Født Husmand i Brandemose v. Illerup. Død 31/7 1860 Begravet i Raklev.	20. Jens Jensen Svenske Døbt 9/3 1768, Tranebjerg. Husmand i Brundby. Død 7/5 1834. Brundby.	71. Mikkel Jensen Kusk, Ørby.	
	13. Ane Sørensdatter. Født 11/5 1831 Illerup. Død 8/3 1921 Brandemose. Begravet i Raklev.	21. Karen Sørensen datter. Døbt 15/9 1773 i Tranebjerg. Død 20/4 1840, Brundby.	72. Oluf Jensen Svenske, Permelille. Døbt omk. 1671, Kolby. 73. Barbara Jensdatter, Ørby. Født omk 1710, d. 29/10 1740. 74. Sofren Olufsen, Alstrup.	
		22. Jens Berthelsen Vinther. Døbt 22/7 1735, Kolby. Død 1809.	75. Oluf Jensen Svenske, Permelille. Døbt omk. 1671, Kolby. 76. Barbara Jensdatter, Ørby. Født omk 1710, d. 29/10 1740. 77. Sofren Olufsen, Alstrup.	
		23. Bodil Peders datter. Født 30/11 1774 i Gårdmand i Kolby. Hårmark. Død 24/9 1856 i Død omk. 1818. Kolby.	78. Mikkel Jensen Kusk, Ørby.	
		24. Jens Jensen. Født 1794. Rørby. Død 16/12 1878. Agerup.	79. Oluf Jensen Svenske, Permelille. Døbt omk. 1671, Kolby. 80. Barbara Jensdatter, Ørby. Født omk 1710, d. 29/10 1740. 81. Sofren Olufsen, Alstrup.	
		25. Ane Kristens- datter. Født 10/6 1797. Agerup. Død 28/4 1865, Agerup.	82. Jens Mortensen, gårdejer i Permelille. Omk. 1650 - 1738 83. Oluf Olufsen.	
		26. Søren Larsen. Født 4/4 1801. Illerup. Gårdejer. Død 24/3 1876, Illerup.	84. David Smed.	
		27. Ane Larsdatter. Født 8/7 1801. Illerup. Gårdejer. Død 4/7 1818. Illerup.	85. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			86. David Smed.	
			87. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			88. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			89. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			90. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			91. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			92. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			93. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			94. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			95. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			96. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			97. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			98. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			99. Jens Hansen Vinther, Kolby. Født omk. 1703. Død 26/1 1776,	
			100. Kristian Kristensen. Kvanløse.	
			101. Kristian Kristensen. Kvanløse.	
			102. Niels Jørgensen. Gårdejer, Agerup.	
			103. Niels Jørgensen. Gårdejer, Agerup.	
			104. Anders Sørensen, Illerup. Født omk. 1700.	
			105. Anders Sørensen, Illerup. Født omk. 1700.	
			106. Anders Sørensen, Illerup. Født omk. 1700.	
			107. Anders Sørensen, Illerup. Født omk. 1700.	
			108. Lars Jørgensen. Gårdejer, Illerup. Født 1767. Død 19/1 1841.	
			109. Lars Jørgensen. Gårdejer, Illerup. Født 1767. Død 19/1 1841.	
			110. Lars Jørgensen. Gårdejer, Illerup. Født 1767. Død 19/1 1841.	

sdatter.
31 Illerup.
Brændemose.
aklev.
randemose.
lekilde.
rd, Ris pr Faarevejle.
5/11 1968 i Kalundborg. Begravet i Tranebjerg.
08 i Brundby, Samsø.
Lydia Bodil Nielsen. Født 5/12 1908 i Brundby.
Død i Kalundborg den 2/2 1992 i Kalundborg.

14. Søren Bay. Født 10/12 1787 i Randers. Birkedommer på Samsø.
Død 5/12 1848 i Pillemark, begravet i Tranebjerg.
15. Albertine Kjerstine Lovise Laurberg. Født 18/5 1810, København.
Døbt i Helligest kirken, Købh.
Død 3/4 1898 Pillemark, Samsø.

27. Ane Larsdatter. Født 8/7 1804, Illerup.
Død 4/7 1874, Illerup.
28. Anders Sørensen. Anne Kirstine Bay. Født 1745, Vinstrup.
Tømrermester i Randers.
Død 4/9 1819 Randers.
29. Anne Kirstine Nielsdatter. Født 1753.
Død 9/11 1793 Randers.
30. Anker Christian Lovise Nielsen. Laurberg.
Født 2/10 1784, Skanderborg.
Apoteker, Samsø.
Død 3/5 1806. Pillemark, Samsø.
31. Nyboder, København.
Bkke efter compagni-
dirning M.A. Guldberg.
Død 11/12 1838 i Pillemark, Samsø.

54. Lars Jørgensen. Gårdejer, Illerup.
Født 1787.
Død 19/1 1841.
55.
56. Søren Christensen Bay. Født 1715. D. 28/2 1790.
Brandstenggaard, Vindestrup ved Randers.
57. Kirsten Andersdatter. F. 1722 D. 22/4 1797.
58.
59.
60. Laurits Petersen Laurberg. Consumptionsforvalter i Skanderborg. F. 7/5 1746 Laurb.
Død 17/11 1817 i Svendborg.
61. Ellen Cathrine Hatting. Født 4/7 1749 i Hatting.
Død 23/2 1804 i Svendborg.
62. Daniel Nielsen. Født 10/8 1746 i Nyboder.
Kvartermester i Sætaten.
Druknet v. Strynø 10/4 1779.
63. Anne Elisabeth Langesdatter. Født onk. 1748 i Altona.
Død 23/1 1823 i Vartov, Købh.
108.
109.
110.
111.
112. *Chresten Bay. F. o. 1680. D. o. 1750*
113.
114.
115.
116.
117.
118.
119.
120. Peder Olesen Væver, gdr., Laurberg. Fødsel ukendt. Død 1765.
121. Maren Magrethe Lauridsdatter. Født 1722, Sønderballe. Død efter 1765.
122. Hans Henrik Hatting. Født 17/12 1699, Karise.
Provst i Hatting. Død 16/7 1763, Hatting.
123. Annike Cathrine Stenstrup. F. 19/5 1718 i Torrild præstegård. D. efter 1763, Hatting.
124. Niels Danielsen. Født omk. 1711 i Nyboder.
Bådsmænd i Sætaten. Død 9/7 1772 Nyboder.
125. Marthe Michelsdatter. Født omk. 1720-25. Død efter 1772.
126. Johan Jacob Lange. Født omk. 1720 i Altona.
Matros i Sætaten. Død 14/4 1791 i Nyboder.
127. Ane Elisabeth Arensdatter. Født omk. 1719 formentlig i Altona.

Tip 4.

224 Niels Christensen Smed (?) f. omk. 1630
Christen Christensen Bay
Oph. sig på Brendstenggaard 1658.

Tip 5.

448 Chresten Pedersen (?) Byskriver. d. før 1610.

449 Mette Andersdatter Bay.

Tip 6.

896 Anders Bay. f. 1526. Rådmand i Randers. d. 1598.

897 Maren Madsdatter, der overlevede sin mand.

Tip 7.

Tilføjet 1701-15 1998

244 Herik Jørgensen Hatting. Magister og sognepræst i Karise. f. 1666 i Hatting. d. 5/8 1720 i Karise.

245 Susanne Kjeldsdatter Schytte. f. 1667 i Kongsted. d. 1724 i Karise.

492 Niels Lucas. *Stenstrup*
Provst i Øsløs.

246 Jacob Nielsen Stenstrup. Magister, sognepræst og provst i Torrild. f. 11/2 1683 i Øsløs. d. 18/4 1760 i Torrild.

493 Cathrine Nielsdatter.

247 Anne Cathrine Brorson. f. 1693 i Randrup. d. 1733 og begravet i Torrild. begravet 17/2 1733.

Nicolai Brorson. Præst i Bedsted, Frederiksberg og Nicolai kirke København. f. 23/ 1690. d. 30/3 1757.

494 Broder Brorson. Sognepræst i Randrup. f. 28/6 1662 i Randrup. d. 28/3 1704 i Randrup.

988 Broder Pedersen, m. Tilnavn Pædopolitan. Præst i Randrup. f. 1620. d. *1685*.

1976 Peder Pedersen. Bonde i Drængsted. f. 1580. d. 1646.

1977 Kirsten Andersdatter. f. 1590. d. 1663.

Broder Brorson. Jubellærer, rektor i Lemvig, præst i Medolden og Stiftsprovst i Ribe. Biskob i Aalborg. f. 1/9 1692. d. august 1778.

495 Catharina Margareta Clausen. f. 18/7 1666 form. i Randrup. d. 16/3 1732 i Randrup.

Hans Adolf Brorson. Præst i Randrup og Tønder. Stiftsprovst og biskob i Ribe. Salmedigter. f. 20/6 1694. d. 3/6 1764.

Sider 114.

H. DAVID NIELSEN
Langervej 18
9000 AALBORG
Tlf. 96 12 68 45

Rev.
5/10/95
29/1/95
26/1/96